

DELOVNA SKUPINA CK ZKS V ČRNOMALJSKI OBČINI

Delovna skupina CK ZKS je bila v torek v črnomaljski občini. Dopoldne so obiskali kanižarski rudnik in Belt, popoldne pa Center srednjih šol in krajevno skupnost Dragatuš. Beseda je tekla o perečih vprašanjih v posameznih okoljih. Drugi del delovnega obiska bo po praznikih (v četrtek, 3. decembra), ko bodo obiskali črnomaljski Gok, semiško Iskro, popoldne pa bo seja občinske konference Zveze komunistov oz. razširjena seja komiteja. Več o tem bomo še poročali.

SOVJET OBISKAL NOVO MESTO

V okviru sodelovanja med jugoslovanskimi in sovjetskimi sindikati se je v Sloveniji od 16. do 19. novembra mudil Jevgenij Akimovič Ivanov, profesor visoke sindikalne šole v Moskvi in vodja katedre za filozofijo. 19. novembra je bil na obisku v novomeški občini. Oglel si je Krko tovarno zdravil, kjer je imel tudi razgovor s sindikalno konferenco, na občinskem sindikalnem svetu pa je predaval o dejavnosti sovjetskih sindikatov po zadnjem kongresu KP Sovjetske zveze.

BREŽICE: ADMINISTRACIJI STOPITI NA PRSTE

Komisija za zmanjšanje družbene težje in izvršni svet skupščine občin Brežice sta s svojimi stališči prišla prav vsem, katerih kritike na račun razraščanja birokracije niso našle pravega odmeva. Akcija je bila ta teden široko zastavljena. Do leta 1985 je predvideno 10-odstotno zmanjšanje zaposlenih v administraciji. Dosedanje zaposlovanje niti v organih občinske uprave niti v silih ni težilo k temu. Občinski upravi so na več sejah v skupščini očitali, da ni po ustanovitvi sisov ukinita nobena delovna mesta. Komisija med drugim postavlja zahtevo po umestnosti take medobčinske gospodarske zbornice, kot jo ima Posavje zdaj.

11. KONGRES ZSMS V NOVEM MESTU

Odbor za pripravo 11. kongresa Zveze socialistične mladine Slovenije je na seji 20. novembra odločil, da bo 11. kongres ZSMS oktobra 1982 v Novem mestu. Na sprejetje kandidature občinske konference ZSMS Novo mesto je vplivala precejšnja aktivnost dolenjske mladine. Sekretariat in komisije za pripravo in izvedbo kongresa so na republiški ravni že imenovane, v kratkem pa bo ustanovljen tudi organizacijski odbor v Novem mestu.

POSTALI SO PIONIRJI - Na OŠ „Zbor odposlancev“ so v Kočevju 21. novembra slovesno sprejeli 170 cicibanov v pionirsko organizacijo. Novi pionirji so obljubili, da bodo šli po Titovi poti. (Foto: F. Brus)

Odločneje v sanacijo IMV

Ob 620-milijonski dejanski izgubi, izkazani v 9-mesečnem poslovanju IMV, je predsednik Janez Zemljarič dejal: „Dober znak vidim v tem da ne lakirate podatkov“

Ko sta - kot smo na kratko že poročali - 17. novembra novomeško občino in tovarno IMV obiskala Janez Zemljarič, predsednik izvršnega sveta skupščine SRS, in podpredsednik izvršnega sveta Jože Florjančič s sodelavci, sta poudarila, da je treba pospešeno uresničevati sanacijski program IMV zlasti v treh ključnih točkah in da naj regija zagotovi tovarni obljubljeni kadrovska pomoč, sicer sanacijskega programa ne bo možno uresničiti. Na popoldanskem delu pogovora z gospodarstveniki in širšim družbenopolitičnim aktivom občine pa je tekla beseda tudi o resoluciji za leto 1982.

„Nismo prišli ne na vladnostni in ne na turistični obisk,“ je ob začetku pogovora v IMV dejal predsednik Zemljarič, ampak da bi dobili vpogled v dejansko stanje in skušali najti rešitev ter da bi pomagali

oceniti realnost vaših načrtov za v bodoče.“ Potem, ko je predstavil letošnje poslovne uspehe v devetih mesecih v. d. direktor IMV Marjan Simič in navedel, da je bilo navzlic

RIBNICA: ZA PRAZNIK OTVORITVE ZDRAVSTVENEGA DOMA

Osrednja prireditev ob letošnjem dnevu republike bo v ribniški občini 27. novembra. Ob 18. uri se bo začela proslava v domu JLA, na kateri bodo nastopile domače kulturne skupine. Mladina bo priredila v počastitev praznika športna tekmovanja, ki pa bodo namesto predvidenih dveh dni trajala le en dan, bodo pa 28. novembra. Na dan pred praznikom, se pravi 28. novembra, bodo v Ribnici odprli tudi novi zdravstveni dom.

KRŠKO: DAN REPUBLIKE Z RAZSTAVO IN IGRO

Proslava v počastitev dneva republike bo za Krčane in okoliške obiskovalce jutri v Delavskem domu Edvarda Kardelja v Krškem. Spored se bo začel že ob 18.40 z nastopom pihalnega orkestra tovarne „Djuro Salaj“. Ob 19. uri bodo v galeriji doma odprli razstavo „Posavje v letu 1941“, ki jo je pripravil Posavski muzej v Brežicah. V veliki dvorani bo po slavnostnem govoru Mestno gledališče ljubljansko uprizorilo delo Sergeja Vošnjaka „Ob tabornem ognju“.

Železnica - žarišče odpora proti okupatorju

Heroj Jože Borštnar, častni član aktiva ZZZ tozda Promet Zidani most

Aktiv Zveze združenj borcev pri tozdu Promet Železniškega gospodarstva v Zidanem mostu ima razvejano dejavnost. Njegova komisija za zgodovino pod predsedstvom Franca Zagorca skuša oteti pozabi številne

ČASTNI ČLAN - „Lepa, a težka leta, saj je bila to naša mladost,“ je dejal narodni heroj Jože Borštnar (na levi) ob proglasitvi za častnega člana aktiva borcev - železničarjev.

skromne železničarje in njihove akcije, pomembne za odpor in revolucijo.

Izmenoma se člani aktiva sestajajo po različnih krajih, v soboto, 21. novembra, v Sevnici, so povabili narodnega heroja Jožeta Borštnarja. Predsednik aktiva Jože Marn mu je izročil listino o proglasitvi za častnega člana aktiva.

Borštnarjevo revolucionarno delo je tesno povezano s Posavjem, posebej z Brestanico, kjer je ob začetku vojne delal kot prometnik. A. ŽELEZNIK

KOČEVJE: DANES PROSLAVA

Proslava dneva republike bo v Kočevju, danes, v četrtek, 26. novembra ob 18. uri, in sicer v Šeško-domu. V kulturnem programu bodo nastopile domače kulturne skupine. Prvotno je bilo za to priložnost predvideno gostovanje kulturnih skupin iz pobratene občine Dolina pri Trstu, vendar je zaradi svečanosti doma zadržano.

UREDNIŠTVO V GOSTEH:

Uredništvo v gosteh bo tokrat obiskalo

SINJI VRH

Novinarji bomo v sredo, 2. decembra, od 17. ure naprej v lovskem domu, kamor vabimo prebivalce teh oddaljenih krajev, da nam bodo povedali o svojem življenju, težavah, pehanju, uspehih in načrtih.

Za šest milijonov solidarnosti

Na letošnji MDA Bela krajina bodo brigadirji iz vse Slovenije obnavljali vodovod Rajakoviči-Suhor in gradili kanalizacijo na Vinici - 18.400 delovnih ur

V obeh belokranjskih občinah se že pripravljajo na republiško delovno akcijo Bela krajina 82, pripravljalni odbor je že izdelal delovni program akcije.

Tudi na letošnji MDA bo, kot je predvideno, sodelovalo osem brigad, v katerih naj bi delalo 320 brigadirjev iz vse Slovenije. Zaradi dotrajanosti dosedanjega brigadirskega naselja v Kotu pri Semiču naj bi letos brigadirji bivali ali v črnomaljskem dijaškem domu (v tem primeru bi se akcija lahko začela šele 1. julija in bi morale v dveh izmenah delati po tri brigade namesto po dve) ali pa bi barake iz Kota preselili v Lokve in tam uredili novo naselje; to bi zahtevalo precej denarja, akcija pa bi potekala od 1. junija do konca avgusta.

V metliški občini bodo brigadirji obnavljali vodovod Rajakoviči - Suhor v dolžini 3.186 metrov. In-

vesticijska vrednost znaša 4,5 milijona dinarjev, od česar naj bi brigadirji naredili za dva milijona dinarjev oziroma 11.000 delovnih ur.

V črnomaljski občini bodo brigadirji delali kanalizacijo v Vinici, kar je nujno potrebno zaradi varstva Kolpe, ki je vir pitne vode za Vinico. Vrednost del na trasi, dolgi 300 metrov, znaša 7 milijonov dinarjev, delež brigadirjev pa naj bi bil 3,8 milijona dinarjev; pet brigad naj bi opravilo 18.400 delovnih ur. Investitor je KS Vinica, sredstva so zagotovljena iz občinskega samoprispevka, projektna dokumentacija je že izdelana.

Tako je skupna investicijska vrednost del na obeh deloviščih v

Beli krajini 11 milijonov dinarjev, brigadirji pa naj bi naredili za 5,8 milijona dinarjev del. A. B.

BREŽICE: KANDIDATA ZA SZDL JESENKO IN CERJAK

Za predsednika občinske konference SZDL so v brežički občini kandidirali Toneta Jesenka, ki že zdaj opravlja to funkcijo. Kandidat za sekretarja OK SZDL je Stanko Cerjak. Kandidaturo obeh so razen večine krajevnih konferenc podprle tudi vse občinske družbenopolitične organizacije ter medobčinski svet SZDL.

SLAMA PRED LISTJEM - V knjigah je zapisano, da z bukovih dreves vsako leto odpade nad 4 tone listja na hektar in so po „produktivnosti“ med listnatimi drevesi na prvem mestu. Za nastiljanje živini in pri pripravi kakovostnega poljskega gnoja pa listje ni najboljša, pred njim je mahovje, praprot in celo slama. Čeprav kmetje že stoletja odvažajo iz gozdov suho listje, pa danes nad takim početjem gozdarji niso najbolj navdušeni, kajti strelja gnoji tudi gozdna tla. Ta bodo letos dobila še nekaj manj kot prejšnje jeseni, saj je bila letošnja jesen kot nalašč za spravilo listja. Mnogi, med njimi tudi Šinkovčevi iz Doljnega Mokrega polja, so si nabrali polne stelnike. (Foto: Janez Pavlin)

Vedno imejmo pred očmi...

Ob dnevu republike

„Ko se spominjamo tistih velikih dni in vsega, kar smo skupno preživeli in dosegli, moramo imeti zmeraj pred očmi podoba rojstva nove Jugoslavije. Nikoli ne smemo pozabiti na nadčloveške napore naših borcev, na veliko trpljenje in žrtve, na katerih je bilo ustvarjeno dejanje revolucije,“ je ob tridesetletnici AVNOJ poudaril Tito.

Kardelj je zapisal, da je nova Jugoslavija nastala kot sad samostojnega boja jugoslovanskih narodov, samostojnega reševanja nacionalnega vprašanja, lastne državnosti in pravice do samoodločbe. Je rezultat prepričanja naših narodov in narodnosti, da je federativna skupnost najboljša in najbolj trdna skupnost za zavarovanje svobodnega razvoja slehernega od njih.

Vselej, ko smo imeli v ravnanju vse to pred očmi, smo bili najbolj uspešni, imeli smo najmanj strupoti, pretresov in nesoglasij. Ko je bilo treba obračunati z najrazličnejšimi škodljivimi „izmi“, smo se vračali k avnojskim sklepom. Uspehi, ki smo jih skupaj dosegli, pa ne bi smeli zasenčiti slabosti, še posebej ne gospodarskih. A se vendar dogaja, da prevečkrat popuščamo sebičnim interesom in to prav tedaj, ko sta in kjer sta vzajemno razumevanje in sporazumevanje najbolj potrebna. Sedanje stabilizacijsko obdobje od nas še zlasti zahteva treznost.

Vajeni smo gledati resnici v oči, zato pišemo tudi te besede. Resnica pa je, da bomo na vsej fronti zmagoviti le tedaj, če bomo imeli sleherni dosežek in kajpak sleherni pomanjkljivost, pa naj se pojavita kjerkoli v Jugoslaviji, za svoj ponos oziroma za svojo črno piko. Dogodki na Kosovu so, denimo, eden od primerov, ki nas prepričujejo, da je tako gledanje nujno. In že dolgo nas ni kaka stvar tako temeljito poučila, da izhajata naša socialistična, nevrščena ter na bratstvu in enotnosti temelječa Jugoslavija, ta naša mirljubna in nedeljiva federacija šestih republik in dveh socialističnih avtonomnih pokrajin, iz avnojskih sklepov in načel, kot ravno kosovski primer.

Ta izvira avnojska načela zahtevajo od vseh nas, da kot pripadniki samoupravno povezanih narodov in narodnosti v Jugoslaviji odgovorno uresničujemo svoje pravice in dolžnosti. Ker se vse prevečkrat kaže, da poznamo predvsem pravice, odgovornost za dolžnosti pa poskušamo prealiti na koga drugega, naj se z nekaj besedami ustavimo pri slednjem.

Odgovornost je pri nas še vedno preveč papirnata, nestvarna. Kako bi se sicer moglo zgoditi, kot se sprašuje Franc Šetinc, da dobrega delavca porinemo v pisarno in iz njega naredimo slabega uradnika? Za tako in vrsto drugih, recimo kadrovske polomije kajpak ne bi bilo nič kriv. „Najhuje pri vsem tem je, da ne delujejo vedno formalno sicer predvideni mehanizmi: vprašanje nezaupnica, reelekcija, rotacija, odpoklic, zamenjava, javna kritika,“ ugotavlja Šetinc. Kadrovanje ima pri nas sicer samo eno, obvezno smer: od spodaj navzgor. To pa je očitno napaka, ki se je premalo zavedamo. Bomo drugače ravnali vsaj pri novih volitvah v skupščine in družbenopolitična telesa? Recimo, da nas tudi za to zavezujejo avnojski sklepi.

Ob koncu tedna bo hladno vreme s spremenljivo oblačnostjo in občasnimi plohami.

V tem maroškem mestu so se zbrali arabski voditelji, ki naj bi za skupno mizo poskušali najti odgovore na številna odprta vprašanja; še posebej znotraj arabskega sveta, za katerega vemo, da je, poleg ostalih nakopičenih težav po „zgodovinskem izletu“ umorjenega egiptovskega predsednika Sadata v Jeruzalem, ostal razdeljen.

Arabski vrh za skupno mizo v maroškem Fezu

Bližnjevzhodni záplet, katerega srž je nerešeno palestinsko vprašanje, se bo bržkone kot „rdča nit“ vlekel skozi ves čas zasedanja. V poplavi najrazličnejših predlogov za rešitev palestinskega vprašanja naj bi arabski voditelji razpravljali tudi o saudskem mirovnem načrtu, katerega pa je že zdaj nekaj držav odbilo kot nesprejemljivega – med njimi Sirija, Libija, Irak in PLO. V predlogu saudskega prestolonaslednika Fahda je sporna predvsem sedma točka, ki posredno govori tudi o priznanju izraelske države.

Mirovni načrt za Bližnji vzhod je torej 7. avgusta razložil saudijski prestolonaslednik princ Fahd. Za pravično rešitev krize je predložil osem temeljnih načel in sicer: umik Izraela z vsega ozemlja, ki ga je zasedel leta 1967, vključno tudi iz Jeruzalema, odstranitev vseh naselij, ki jih je Izrael zgradil na zasedenem arabskem ozemlju po 1967, zagotovitev svobodnega opravljanja verskih služb na svetih krajih vseh ver v tem delu sveta, priznanje pravice palestinskemu ljudstvu, da se vrne domov, in izplačilo odškodnine vsem Palestincem, ki se ne želijo vrniti v domo-

vino, uvedbo skrbništva OZN nad zahodnim bregom reke Jordan v prehodnem obdobju, ki ne bi trajalo dlje kot nekaj mesecev, ustanovitev palestinske države z glavnim mestom Jeruzalem, priznanje pravic vsem državam na tem področju, da živijo v miru, in končno jamstvo OZN ali kakšnih drugih držav – članic varnostnega sveta, da bodo ta načela spoštovali.

POLJSKA STOPNJUJE KRIZO

Varšavski varnostni organi so preprečili poskus ustanovitve organizacije, katere dejavnost bi bila usmerjena proti ustavni ureditvi Ljudske republike Poljske.

V stanovanju enega izmed ustanoviteljev komiteja za obrambo delavcev (KOR) bi morali imeti sestanek, na katerem naj bi ustanovili „klub samoupravne republike – svoboda – pravica – neodvisnost“.

Sestanek so sklicali v stanovanju Jaceka Kurona, enega izmed ustanoviteljev organizacije KOR, ki so jo že zdavnaj označili za protirevolucionarno.

Kot so sporočili, so varnostni organi onemogočili načrtovani sestanek, ki naj bi bil še dokaz več, da so Korun in njegovi sodelavci nasprotniki države.

O deklaraciji, ki naj bi jo sprejeli na tem ilegalnem sestanku, je rečeno, da je „izhodišče za politično dejavnost proti socialistični državi“.

V sporočilu je opaziti, da je ta Kuronova akcija izvedena prav v času, ko si prizadevajo uresničiti fronto narodnega sporazumevanja kot izhodišča za dogovor vseh konstruktivnih sil družbe za izhod iz krize.

VASO GASAR

BREŽNJEV V BONNU – Med pomembne mednarodne dogodke tega tedna vsekakor sodi tudi obisk sovjetskega voditelja Leonida Brežnjeva v Zvezni republiki Nemčiji. S tem obiskom in pogovori na najvišji ravni mnogi vidijo začetek novega dialoga med Vzhodom in Zahodom, ki je že lep čas na „stranskem tiru“. Pred prihodom Brežnjeva v Bonn so zahodni Nemci podpisali tudi pogodbo o „poslu stoletja“ – o dobavi 40 milijard kubičnih metrov sovjetskega zemeljskega plina. Vrednost posla ni nič manj in nič več kot 400 milijard mark. Na sliki: prihod Leonida Brežnjeva na bonnsko letališče (Telefoto: UPI)

Energija nas bo še pestila

Nujna preusmeritev k dosegljivejšim virom energije – Poraba premoga bo naraščala hitreje od proizvodnje – Preskromne predvidene naložbe v vodne centrale

Našo republiko bo v sedanjem obdobju srednjeročnega razvoja najbolj pestilo pomanjkanje energije. Pri oskrbi z energijo ne bomo odvisni samo od uvoza nafte, marveč tudi od sodelovanja z domačimi proizvajalci energije, predvsem od skupne proizvodnje energije na manj razvitih področjih države.

Po napovedih načrtovalcev našega razvoja bomo v letih 1981–1985 prisiljeni krmilo naše energije odločneje usmeriti z uvoznih na domače vire energije. Če pa bomo hoteli priti dlje od te načelne opredelitve, potem je jasno, da se bo treba hitreje posvajati od uvoza nafte, v večjem obsegu in bolje izkoriščati domača goriva ter si pravočasno, z združevanjem dela in sredstev pri-

skrbeti energijo od tam, kjer so z njo bogatejši.

Če bi te napovedi prelili v številke, potem bi se moral v Sloveniji delež domačih virov v energetski porabi povečati od letošnjih 52 odstotkov na 57 odstotkov v letu 1985. Poraba energije ne bi smela rasti hitreje kot družbeni proizvod – okrog 4 odstotke na leto, sicer zanjo ne bo denarja – a to pomeni za približno toliko kot v minulem petletnem obdobju razvoja. Pri tem naj bi se hitreje povečevala poraba električne energije, premoga in zemeljskega plina, medtem ko naj bi rast porabe tekočih goriv upočasnili na 3 odstotke.

Vendar kljub tem načrtom še vedno ni jasno, ali bodo elektrarne mogle zadovoljiti vse večje potrebe po električni energiji, saj načrtovalci

iz dneva v dan bolj krčijo nameravane naložbe v elektrogospodarstvo. Dosljej so jih oklestili za polovico. Usklajevanje bo težavno predvsem zaradi velikih odjemalcev, ki so za sedanje petletno obdobje razvoja prijavili za 144 megavatov večjo porabo energije. Da pa bi elektrogospodarstvo hkrati moglo zadovoljiti tudi večjo porabo druge industrije in široke porabe, bi morali do leta 1985 povečati zdajšnje proizvodne zmogljivosti elektrarn za 700 megavatov, ki naj bi dale leta 1985 4 milijarde kilovatih ur energije. Poleg tega bi morali zgraditi ustrezne prenosne in distribucijske naprave ter pripraviti rudnik urana Žirovski vrh za polno proizvodnjo.

Zaradi zmanjšane porabe tekočih goriv bo tudi poraba premoga v Sloveniji rasla hitreje od proizvodnje. Premog bo še naprej osnovno gorivo v termoelektrarnah – kotlarnah, v širši porabi, industriji; povod, kjer ne povzroča prekomernega onesnaževanja okolja, pa naj bi v celoti zamenjal tekoča goriva.

Gospodarstveniki, ki načrtujejo razvoj energetike, sodijo, da omejene denarne možnosti ne bi smele zaustaviti gradnje tistih elektrarn, ki smo jih že začeli graditi. Pri tem bo moralo elektrogospodarstvo najprej poravnati dolgove iz prejšnjega srednjeročnega obdobja razvoja, predvsem za gradnjo druge faze ljubljanske toplarne in jedrske elektrarne Krško. Čez tri leta naj bi dogradili vodno elektrarno v Solkanu, leto pozneje pa v Mavčicah. V tem času naj bi začeli graditi tudi vodno elektrarno Bistrica v Avstriji in dve mali vodni elektrarni – Melje pri Mariboru in Lomščico pri Trzinu. Kljub temu so predvidene naložbe v vodne elektrarne preskromne. Kot kaže za to ni krivo samo pomanjkanje denarja za investicije, temveč tudi neizdelana investicijska dokumentacija. Zato opozarjajo, da bi se te zamude utegnile maščevati po letu 1985, ko bi po zdajšnjih predvidevanjih že morala steči gradnja celih vrste elektrarn na Savi, Soči, Idrijci in Muri.

VINKO BLATNIK

WASHINGTON – Najvišji funkcionarji ameriške vlade so spet „opozorili“ Nikaragvo, naj opusti tako imenovane „oborožene grožnje“ sosednjim državam v osrednji Ameriki in naj neha pošiljati velike količine orožja upornikom v El Salvadorju.

TEL AVIV – Pisanje ameriškega tednika Newsweek o skrivni turneji izraelskega obrambnega ministra Ariela Sarona po srednji in zahodni Afriki so v Izraelu sprejeli s popolnim molkom. Izraelski minister, ki ga je spremljalo pet visokih vladnih funkcionarjev, naj bi prejšnji teden bil v več afriških državah, ki se bojijo, da bi postale tarča libijskih akcij, ponudil jim je vojaško in gospodarsko pomoč pod pogojem, da bi te države navezale z Izraelom tesnejše stike.

LONDON – Na Severnem Irskem so bile velike protestne demonstracije anglofilskega protestantskega prebivalstva, ki meni, da je London preveč popustljiv do pripadnikov Irske republikanske armade in njihovih pristašev. Več tisoč policistov in vojakov je v pripravljenosti. Tako želijo preprečiti večje spopade med protestantskim in katoliškim prebivalstvom.

NORFOLK – Predstavniki ameriške mornarice je sporočil, da je lahki bombnik iz eskadrilje letalonsilke Nimitz večerj strmoglavil v Sredozemsko morje nekaj 190 kilometrov severozahodno od Sardinije. Pilota pogrešajo. Agencija UPI opozarja, da je prejšnji terek v tem predelu strmoglavil reaktivec „wiking“, v katerem so se ubili štirje člani posadke. Tudi to letalo je pripadalo eskadrilji z Nimitza, ki te dni pljuje po sredozemskih vodah.

SEMINAR ZA KADROVSKE DELAVCE

Letos ustanovljeno društvo kadrovskih delavcev v Posavju je v ponedeljek pripravilo celodnevni strokovni seminar o aktualnih nalogah delavcev kadrovske – socialnih služb. Prvega seminarja v Cateških Toplicah se je udeležilo 62 kadrovikov. Seznanili so se z odprtimi vprašanji usmerjenega izobraževanja in proizvodnega dela, o izvajanju nalog usposabljanja in zaposlovanja umsko in telesno prizadetih oseb ter s posvem praktičnimi rešitvami s področja delovnih razmerij.

INFORMIRANJE V KS

Osnovna organizacija ZSMS Mozelj je pred kratkim sklicala posvet o informiranju v KS „Ivan Omerza“ Livold. Menili so, da imajo na območju Mozlja pri Kočevju, ki tudi sodi v KS „Ivan Omerza“, informiranje zadovoljivo urejeno, za območje vse KS pa pomanjkljivo.

Na posvetu, ki so se ga ob domačih mladincih udeležili tudi predstavniki KS „Ivan Omerza“ ter uredništve Kočevskega žarometa in Dolenjskega lista, so menili, da je treba v KS bolje izkoristiti vse načine informiranja, ki so poceni (od ustnih obvestil in oglasnih desk do glasila KS, ki naj bi ga ustanovili, oziroma bi vanj lahko prerastli sedanji mozeljski Viharji) pa tudi druga sredstva obveščanja.

Predlagali so, naj bi za širše delegatsko obveščanje v občini izdajali posebna ciklostirana obvestila, ker je vprašljivo, ali bo moč zbrati dovolj denarja za redno občinsko glasilo. Menili so še, naj bi zakupili v Dolenjskem listu več prostora, kot ga je sedaj, da bi bili občani lahko natančneje informirani o gospodarjenju in drugih dogajanjih v občini in regiji.

J. P.

OBVESTILO

Telefonske naročnike obveščamo, da se s 1. decembrom 1981 iz tehničnih razlogov spremenijo klicne številke naročnikov, ki so vključeni v naslednje avtomatske telefonske centrale:

	Telefonska številka	
	stara	nova
Črnomelj	76 ...	51 ...
Adlešiči	78 7 ..	57 7 ..
Dragatuš	78 6 ..	57 3 ..
Gradac v Beli krajini	78 5 ..	56 6 ..
Semič	78 3 ..	56 0 ..
	78 4 ..	56 1 ..
Vinica pri Črnomlju	78 2 ..	55 3 ..
Metlika	77 ...	58 ...
Suhor	77 9 ..	50 1 ..
Trebnje	83 ...	44 ...
Mirna	82 3 ..	47 0 ..
Mokronog	82 7 ..	49 0 ..
Veliki Gaber	82 1 ..	46 5 ..
Velika Loka	83 ...	44 ...
Brestanica	75 ...	79 ...
Senovo	75 ...	79 ...

Telefonske številke, ki so v seznamu označene s pikicami, ostanejo še naprej nespremenjene.

Spremembe klicnih številk so objavljene tudi v novem telefonskem imeniku, ki bo v prodaji na vseh poštah po 1. decembru 1981.

Prosimo za razumevanje. Podjetje za ptt promet Novo mesto

„STREŠNIK“, IGM p. o. DOBRUŠKA VAS 68275 ŠKOCJAN

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

– MATERIALNEGA KNJIGOVODJE

Kandidati morajo poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- srednja šola ekonomske smeri in 1 leto delovnih izkušenj ali
- druga srednja šola in 2 leti delovnih izkušenj pri delih v finančno-računovodski službi
- poskusno delo 3 mesece

Delovna organizacija ima organiziran prevoz iz Novega mesta. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev v 15 dneh po objavi.

O izidu izbire bodo prijavljeni kandidati obveščeni v 15 dneh po poteku roka za prijavo.

„NOVOLES“, LESNI KOMBINAT NOVO MESTO-ŠTRAŽA, n. sol. o. TOZD SIGMAT, BRESTANICA

DELAVSKI SVET TOZD RAZPISUJE PROSTA DELA IN NALOGE DELAVCA S POSEBNIMI POOBLASTILI IN ODGOVORNOSTMI:

TEHNIČNI VODJA (1 delavec)

pod naslednjimi pogoji:

- visoka šola strojne smeri (dip. ing. strojništva), najmanj 3 leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del ali z delom pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje teh del
- organizacijske in vodstvene sposobnosti
- moralno-politične kvalitete

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA TOZD OBJAVLJA PROSTA DELA IN NALOGE:

TEHNOLOGA KONTROLE KVALITETE (1 delavec)

pod naslednjimi pogoji:

- srednja tehnična šola strojne smeri, 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del ali z delom pridobljene delovne zmožnosti pri opravljanju teh del
- poskusno delo traja 60 dni

TEHNOLOGA OBDELAVE (1 delavec)

pod naslednjimi pogoji:

- srednja tehnična šola strojne smeri, najmanj 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del ali z delom pridobljene delovne zmožnosti pri opravljanju teh del
- poskusno delo traja 60 dni

Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi na naslov:

TOZD SIGMAT
Splošni oddelek
68280 BRESTANICA

O izbiri bomo kandidate pismeno obvestili najkasneje v 60 dneh po poteku razpisnega roka.

883/48-81

Obdržite svetlo prihodnost, roje ml dajte žarnico!

DVE MUHI NA EN MAH — Delavci brežiškega KOP polagajo kanalizacijske cevi vzdolž regionalne ceste skozi Krško vas. Za tem bodo uredili pločnik in tako zavarovali pešce, da bo poslej med njimi manj žrtev prometnih nesreč. Za to delo prispevajo svoj delež tudi krajanji. (Foto: J. Teppey)

ZADNJI BODO DOBILI VODO — Vaščani Pijane gore edini v krajevni skupnosti Veliki Trn nimajo dovolj zdrave pitne vode. Zato so tudi v nedeljo pridno vihтели krampe in lopate, da bi skopali zadnje metre 2.340 m dolgega voda-oda od zajetja na Novi gori. (Foto: Pavel Perc)

KRMELJČANI GOSTUJEJO — V soboto so v Sevnici nastopili igralci krmeljske Svobode s komedijo Ptice selivke. Z žarom so upodobili vse glavne like. V društvu so dobro povezali vse, od scenografije do ostalih oderskih delavcev, ki jih sicer na sceni gledalec ne vidi. (Foto: A. Železnik)

METLIŠKA VINOTEKA — V metliški Vinski kleti so pred časom v posebne opečne modele, narejene v opekarni Zalag, vložili 3.200 steklenic vrhunske črnine (letnik 1979). To je začetek vinskega arhiva, ki ga nameravajo sčasoma še povečati, saj imajo primerne prostore za staranje vina.

Teško pričakovana „jedrska“

Zaenkrat resda ni neposredne nevarnosti za električni mrk, toda kako bo v mrzlih dneh z večjo porabo? — Jedrska elektrarna postopno do polne zmogljivosti

Kot kaže poročilo dispečerjev slovenskega elektro gospodarstva, se nam vsaj za zdaj ni bati električnega mika. Poraba električne energije je bila v oktobru manjša, kot je bilo predvideno, povečala pa se je proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah, s čimer je bilo privarčevano nekaj premo-

vatov. Kdaj bo začela elektrarna v Krškem obratovati s polno zmogljivostjo še ni znano, saj se bodo njeni končni zmogljivosti 632 megavatov približevali postopoma. Novembra so zaradi preizkušanja jedrske elektrarne ustavili za okoli deset dni.

J. S.

vem letu, do kraja prihodnjega leta naj bi bila tudi zgrajena. Gozdarji in lesarji so torej zgladno našli pravi način sodelovanja.

A. Z.

Ne „ubogljivost“

Samo štiri dolenjske prijavljene investicije ustrezajo družbenim merilom

Banke v tem času anketirajo gospodarstvo, da bi na osnovi odgovorov, ki jih bodo dobili, spoznavali naložbene namene dolenjskega gospodarstva do leta 1985. Analiza najavljeneh investicij bo najbrž vestransko uporabna, saj ne bo samo pokazala, v kakšno smer se razvija naložbena politika, ali je ustrezna sprejetim smernicam ipd., marveč tudi, koliko je sedanja naložbena politika v dolenjskem gospodarstvu sploh ustrezna razvojnim težnjam.

Po nekaterih podatkih je mogoče sklepati, da v naši regiji zelo težko lezemo iz starega investicijskega razmišljanja. Banki je bilo nazadnje prijavljenih 24 investicij, vendar so samo 4 od njih ustrezale družbeno preverjenim kriterijem za nove naložbe, ostale pa so bile bodisi pomanjkljivo predstavljene, bodisi da investitor sploh ni bil kreditno sposoben ali pa sploh niso ustrezale sprejetim merilom.

Če se bo tako nadaljevalo, potem se lahko zaskrbljeno vprašamo, kaj bo z razvojem regije. Bančna sredstva, ki so na voljo v naši pokrajini, se bodo ob pomanjkanju primernih naložbenih projektov pri nas prelila drugam, tja pač, kjer bodo pripravili prioritete naložbene naloge.

Pravilna naložbena usmerjenost gospodarstva torej ni le stvar večje ali manjše „ubogljivosti“, marveč življenjski interes dolenjske regije, če noče razvojno zaostati. MIM

ŠKRAT MEŠAL ČRKE

V prejšnji številki Dolenjskega lista nam je tiskarski škrat zamešal samo dve črki v sestavku „Lik slabega dela“ na strani 3 in v tretji vrsti v oklepaju spremenil „kočevski Lik“ v „kočevski tisk“. Vendar se kljub temu jasno vidi, da gre za Lik, saj vsak ve, da tiskarji ne izdelujejo omar, o katerih je v sestavku govor. Upamo, da nam bodo kolegi tiskarji tega škrata oprostili, saj gotovo tudi njim včasih ponagaja.

DRAGA ŠOLA

„Pri obnavljanju kostanjeviške osnovne šole so že naredili fasado, nakar so ugotovili, da bi bolj ustrezal mozaik, in so fasado odstranili.“ je navedel kot primer nesmotrnega trošenja državnih sredstev sekretar OK ZK Krško Jože Peterkoč. Ko je omenil še visoko ceno takega igračkjanja (nazadnje je bil govor o 50 starih milijonih) je med člani konference, ki je razpravljala o usmerjenem izobraževanju, kar završalo. Slišati je bilo zahteve, da je treba takoj ugotoviti, kdo je za to odgovoren, in ga kaznovati. Našli so se celo zagovorniki takega početja, češ saj ne gre za denar iz občine, ampak izven nje, nakar je vzrojil podpredsednik občinskega sindikalnega sveta Anton Vodišek, rekoč: „Sredstva so družbena, ni važno, če niso iz občine!“

Sejmišča

NOVO MESTO: Na ponedeljkov sejem so rejci pripeljali na prodaj 332 prašičev, starih od 6 do 12 tednov, in 11 od treh do pet mesecev starih prašičev. Lastnika je menjalo 188 živali, za mlajše živali so morali kupci odšteti od 2.000 do 2.900 dinarjev, za starejše pa od 3.000 do 3.900 dinarjev.

BREŽICE: V soboto so rejci prodajali 436 do tri mesece starih prašičev, starejših živali pa je bilo na prodaj le 8. Prvih so prodali 325 (po 120 dinarjev 1 kg žive teže), drugih pa 6 (po 80 dinarjev 1 kg žive teže).

Kmetijski nasveti

Pot do dobre sadne sadike

Kar lahko storiš danes, ne odlašaj na jutri. Za sajenje sadnega drevoja to dvakratno velja. Jesen je primernejša od pomladi. Zdaj je več časa in ni strahu pred sušo, ki lahko zapreti sušca — marca. Jeseni posajene rastline se zato rajše primejo in se prej ukoreninijo. Novembra in decembra je običajno še čas za saditev, če le preveč ne zmrzuje, in seveda če še ni zametel sneg.

Marsikdo ne ve, kam bi se obrnil, da bi dobil dobre sadike. Samo drevesnice in njihovi kooperanti imajo dovoljenje za prodajo, le tam je zanesljivo mogoče dobiti priznan sadni material. Tako kot pri prodaji trtnih cepljenk se je od daleč treba ogibati prekupčevalcev, ki obetajo eno, zraste pa drugo — potem ko so krivi mešetarji že nedosegljivi. Iz zadnje številke revije „Moj mali svet“ povzemamo nekatere podatke, o možnosti nakupa, ki bi bili za Dolenjce najbolj zanimivi.

Nam najbližje drevesnice imata sevniški kmetijski kombinat in ljubljanski Kmetijski zavod s svojimi kooperanti. Kmetijski zavod Ljubljana pridelava v svoji drevesnici na Studencu pri Ljubljani kakih 60.000 sadik različnih sadnih vrst. Jablane sodobnih sort ima na šibkih in srednje bujnih podlagah ter na sejancu, hruške na kutini, breskve na sejancu, ribez, sadike leske in orehov itd., vendar je treba dodati, da je prejšnji teden, ko smo podatke preverjali, nekaterih vrst sadik že zmanjkalo. Kooperanti KZ Novo mesto so: Jože Prelog, Novo mesto, Adamičeva 15; Stane Prešeren, N. m. Lobetova 42, in Martin Barbo, Mali Kal 11 pri Mirni peči. Žal nimajo vseh iskanih sadnih vrst. Sevniški kmetijski kombinat ima naprodaj jablane in hruške.

Letošnje cene sadik v slovenskih drevesnicah so od 80 do 120 dinarjev za jablane in hruške, za leske 20 do 50 din, za orehe 400 din in za jagodičje 20 do 50 dinarjev. Tako vsaj piše v ceniku.

Dobra sadika, z oznako sorte in razvitimi glavnimi koreninami, je seveda šele osnova za začetek, za lepo rastočo, rodno drevo. Slediti mora strokovno opravljeno sajenje in kasnejše vestno negovanje, sicer je izdatek za sadiko lahko proč vržen denar.

Inž. M. L.

Dogovorjeni za sovlaganje v decimirnico

V Sevnici lesarji in gozdarji združujejo denar

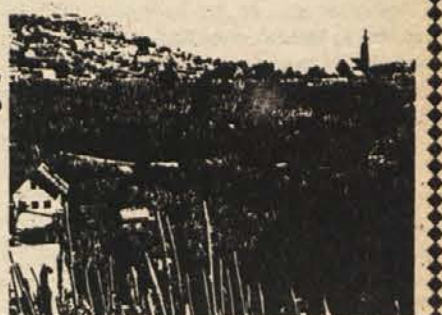
V družbi si prizadevamo, da bi bilo čim več združevanja dela in sredstev med samimi porabniki. Lep primer so uspešno pripeljali do konca minuli teden v Sevnici. Med tozdom Žaga, vsemi tozdi brežiškega Gozdnega gospodarstva, Kopitarno in Stillesom je podpisan samoupravni sporazum o sovlaganju v novo decimirnico.

Podpisniki so se tudi okviro dogovorili, kaj narediti iz 7.500 kubikov desk, iz katerih naj bi, ko bo decimirnica gotova, narezali 4080 kubikov zakravljenih elementov, 1.906 kubikov bolj zahtevnih, 1.436 manj in 750 še manj zahtevnih elementov. Celotna naložba je ocenjena na skupaj 21,8 milijona dinarjev. Pri tem znesku sovlaga tozdi Žage 9 milijonov dinarjev, vsi ostali tozdi GG 5 milijonov, Kopitarna 4,9 milijonov in Stilles 2,8 milijonov. Vse skupaj poteka torej neposredno, brez sodelovanja banke. Vsi podpisniki bodo dobivali torej že oplemeniteni surovino na enem kraju. Decimirnico naj bi pričeli graditi v no-

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Mlado vino ima duh po žveplovi dvokisu

Ze več vinogradnikov mi je povedalo, da ima mlado vino duh po žveplovi dvokisu.

Vino smrdi po žveplu in je kot tako neprimerno za uživanje.

Žveplov dvokis (H₂S) v vinu je močno smrdeč plin, podoben smradu razbitega gnilega jajca. Tega smrdečega plina je več ali manj skoraj v vsakem mladem vinu, le da ga je pri nekaterih vinih tako malo, da ga sploh ne občutimo, pri drugih vinih pa je vonj tako močan, da je zaradi tega vino manj vredno, včasih celo neužitno. Če tako vino pijemo, nas boli glava ali pa nas celo silik k bruhanju.

Nastanek žveplovega dvokisa v vinu

Žveplov dvokis, po Judežu (Vinarstvo, Ljubljana 1981) vodikov sulfid (H₂S — plin), nastane v vinu navadno med vrenjem, pa tudi šele po burnem vrenju. Pogoj za ta pojav je vselej navzočnost žvepla. Če žveplamo trše proti oidiu bolj pozno, ostane na grozdu precej žvepla. Tako pride žveplo v mošt. Vedimo, da se žveplo ne topi v vodi ali moštu, to je pred vrenjem mošta. Šele ko ima mošt dovolj alkohola, se žveplo topi. Vinske kvasnice del žvepla, ki pride z grozdem v mošt, uporabijo pri zgradbi plazmatične beljakovine, zato žveplo pospešuje vrenje mošta, izloča pa se žveplov dvokis. Odtod, da najpogosteje prihaja vonj po žveplovi dvokisu v mnogih mladih vinih.

Poleg navedenega prihaja do pojava žveplovega dvokisa v mladih vinih še v naslednjih primerih:

— zaradi nepravilno žveplanih sodov, zlasti če žveplamo sod neposredno pred tem, preden začnemo v sod natakati mošt. Ta primer je hujski, ker se žveplov dvokis veže v žveplasto kislino, ki jo je težko odpraviti;

— vinograjka zemlja, ki je močno pognojena s hlevskim gnojem, daje grozdu in mošti neprijeten vonj po žveplu;

— skladdor, s katerim popravljamo (sladkamo) mošte, je pri predelavi obravnavan z žvepleni preparati kot belilom za sladkor, in tako s sladkorjem vnašamo v mošt tudi žveplo;

— vinske droži vsebujejo beljakovinske snovi, v katerih je tudi žveplo tako kot v kučem jajcu. Če se droži kvarijo, razpadajo, gnijejo in tako nastaja žveplov dvokis s vsemi svojimi škodljivimi posledicami.

Preprečevanje žveplovega dvokisa v vinu

Slab učinek žvepla na grozdu preprečimo, če drozgo pri predelavi grozja zažveplamo vsaj minimalno z 10 do 15 grami kalijevega metabisulfitna na 100 kg grozja. Še boljše pa je drozgo oziroma mošt močno žveplati, to je razsluziti, v 24 urah pretočiti in dodati čistih vinskih kvasnic tako, kot to zahteva postopek pri razsluzenju moštov.

Sode, ki smo jih pomili z vodo pred trgatvijo, ne žveplamo takoj, ko smo iz sode zlili vodo. Sveže opran sod pustimo vsaj 24 ur, da se glavna vlaga na dogah soda posuši, nato sod zmerno zažveplamo z azbestnim trakom (1 trak na 100 litrov vsebine soda) in zatem v sod nalijemo mošt.

Da preprečimo duh po žveplu, ki ga povzročajo droži, ne smemo pustiti mladega vina predolgo na drožeh. Vino, ki je predolgo na drožeh, če že nima izrazitega duha po žveplovi dvokisu, ima po navadi neprijeten vonj in okus po drožeh, ki prav tako kvarno deluje na vino.

Odprava žveplovega dvokisa iz vina

Takoj ko v mladem vinu zaznamo vonj in okus po žveplovi dvokisu se moramo lotiti zdravljenja, oziroma odpravljanja te napake. Če tega ne storimo, se smrdeč žveplov dvokis veže z alkoholom v sulfide etila — etilmerkaptan — ki daje vinu bolj neprijeten vonj po žveplu, katerega težje zdravimo ali odpravimo (čiščenje z aktivnim ogljem). Če ne odpravimo žveplovega dvokisa iz mladega vina in če pretakamo vino v močno žveplan sod, prehaja žveplov dvokis najprej v žveplasto kislino in polagoma v žvepleno kislino. Ta kislina prodre v lesene doge sodov in jo zelo težko odpravimo.

Žveplov dvokis v mladem vinu drugače ni nobena težka napaka vina, saj ga zelo lahko odstranimo s pretakanjem vina. Pri tem vino močno zračimo (prevetravamo) tako da kapljice vina pri pretoku čim bolj razbijemo. Pri močnejšem vonju po žveplovi dvokisu predhodno mlado vino še zažveplamo z dodatkom 10 gramov kalijevega metabisulfitna na 100 litrov vina, nato pa vino takoj pretočimo in pri tem močno zračimo z razbijanjem vinskih kapljic.

Mnogi priporočajo za odpravo vonja po žveplovi dvokisu, da pri pretoku vino pretakamo preko bakrenega lijaka ali preko preluknjane bakrene plošče.

DT

PREKRIVALI SMO STREHO SOLE

40 osmošolcev iz Trebnjega se nas je 9. novembra odpeljalo v podružnično šolo v Dobriču, kjer smo delavcem Tegrada pomagali prekrivati dotrajano streho šolskega postopja. Najprej je bilo treba streho razkriti, to opravilo je potekalo hitro, nato pa smo pripravili novo strešno opeko. Streha je bila velika, zato smo pomagali še več naslednjih dni. Delali nismo zastoj, priložni denar pa bomo porabili za zaključni šolski izlet.

SONJA RACIČ
OŠ Trebnje

„MLADOST V PESMI...“

Prejšnji četrtek je bila v novomeškem Domu JLA prireditev „Mladost v pesmi, besedi in spretnosti“. Bogat kulturni program je dopolnil kviz o pomenu Titovega vojaškega dela. Ekipe so sestavljali po trije vojaki in mladinci, zmagala pa je ekipa, ki so jo tvorili vojaki in predstavniki Doma za učence Majde Silc. Ta ekipa se bo udeležila območnega tekmovanja v Črnomlju.

MIRAN SIŠKO

Dom za učence Majde Silc
Novo mesto

PIONIRSKO PRVENSTVO

V Črnomljski športni dvorani je bilo občinsko rokometno tekmovanje za pionirke. Zmagale so pionirke iz Dragatuša, za njimi pa so se uvrstile tekmovalke iz Starega trga, Vinice, Semiča in Črnomlja. Najboljša strelka je bila Koprivčeva iz Starega trga.

MARJANA MIHELIC

OŠ Stari trg

MLADI GASILEC

Na naši šoli smo imeli gasilsko proslavo, pri kateri so sodelovali tudi gasilci iz Novoteksa. Na proslavi so učence naše šole sprejeli med mlade gasilce. Upamo, da se bodo mladi gasilci izkazali pri nesrečah, požarih, poplavih ipd.

MAREJA FORŠEK

OŠ 12. SNOUB
Novo mesto

9 NEDONOSNIH KOLEKTIVOV

Po devetmesečni bilanci je očitno, da je v novomeški občini 9 delovnih organizacij poslovalo z izgubo, medtem ko jih je bilo ob polletju le 8. Tem se je zdaj pridružila še KZ – tozid Hmeljnik Novo mesto. Izgubo je izkazalo 7 tozidov IMV na območju občine, in sicer v znesku 764 milijonov dinarjev, Komunala je imela 859.000 din primanjkljaja, Hmeljnik pa 713.000 dinarjev.

PRAVNA POMOČ V REGIJI

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Sevnici je na seji 19. novembra podprlo zamisel, da se pri medobčinskem svetu Zveze sindikatov organizira pravna pomoč za delavce iz vsega Posavja.

Pravnik samo za te naloge se bo lahko izčrpnje posvetil delu, bo npr. lahko zastopal delavce pred sodiščem združenega dela ipd. Doslej imajo v Sevnici pravno pomoč organizirano pogodbeno. Pravica je na voljo v prostorih občinskega sindikalnega sveta vsak ponedeljek popoldne.

KAMERA ODKRIVA – Vreče maltita, že kakšen mesec zložene pod milim nebom ob stavbi, v kateri deluje metliška davčna uprava, gotovo niso last tega ali onega socialno ogroženega občana. Verjetno pa je ta gradbeni material v zvezi z dolgotrajno obnovo pročelja sosednjega obrtnega doma.

Zaprosil za razrešitev

A. Šobar naj bi dolžnosti opravljal do konca mandata

Anton Šobar, predsednik komiteja za plan, analize in gospodarjenje pri skupščini občine Ribnica in član občinskega izvršnega sveta, je na zadnji seji IS zaprosil za razrešitev teh dveh dolžnosti, ker je že zaprosil in bil imenovan na novo delovno dolžnost svetovalca za kmetijstvo, lov in ribolov pri skupščini občine Ribnica.

Na seji izvršnega sveta so sklenili, da naj bo Šobar še član (in še naprej tudi podpredsednik) izvršnega sveta občinske skupščine ter predsednik komiteja – in sicer do konca man-

data, za katerega je bil izvoljen. Prav ob novih volitvah mu bo namreč potekel že drugi štiriletni mandat in ga torej na to dolžnost ne bi bilo mogoče več izvoliti.

V razpravi ob njegovem predlogu za razrešitev je bilo tudi pojasnjeno, da je dobil tovariš Anton Šobar več predlogov, da bi prevzel nekatere odgovorne dolžnosti izven občinske uprave in sicer kot sekretar ali direktor. Vse predloge je odklonil, ker želi še naprej delati v občinski upravi.

J. PRIMC

Dobra sestava evidentiranih

V Sevnici so zadovoljni s pripravi na volitve

Do minulega tedna je bilo skupaj evidentiranih že 3.745 delovnih ljudi in občanov. Za samoupravne interesne skupnosti so jih popisali 2.425, za družbenopolitično skupnost pa 1.320.

Posebej razveseljava je sestava. Kar 40 odstotkov evidentiranih je žensk. To sorazmerno dobro odraža tudi sestavo zaposlenih, v republiških primerjavah spada to razmerje v sam vrh. Doslej je med evidentiranimi tudi 17 odstotkov mladih. Mladinska organizacija si prizadeva doseči 25 odstotkov. Očitno bo v sevniki občini mogoče doseči tudi ta cilj.

Na predsedstvu občinskega sindikalnega sveta so 19. novembra pretehtali tudi kvalifikacijsko sestavo evidentiranih. Ta v marsičem odraža sestavo zaposlenih v industriji

SIS O FINANČNEM PLANU

Danes in jutri bodo v Črnomlju seje skupščin nekaterih interesnih skupnosti, na katerih bodo pregledali, kako so v devetih mesecih uresničevali finančni plan, pripravljeno so tudi osnutki tega plana za prihodnje leto, na dnevnih redih pa je še več drugih aktualnih nalog posameznih interesnih skupnosti.

Denar za zdravje

Sevniška občina sodeluje pri posodabljanju bolnišnice v Celju – Tudi za brežiško, ko bo „zelena luč“ za naložbo

Vso pohvalo zasluži tekoče obveščanje, ki ga opravlja izvršni odbor sklada za modernizacijo Bolnišnice celjskega zdravstvenega centra. Tako imenovana I. faza modernizacije te bolnišnice je bila pred dvema letoma ocenjena na 332 milijonov dinarjev. Po novih ocenah, gradbinci pač pribijajo ceno preprosto po metodi biroja za gradbeništvo, naj bi veljala 28,8 odst. več. Izvršni odbor sklada meni, da je treba gradnjo zaključiti konec prihodnjega junija. Bolnišnico bodo dopolnjevali še vso novo petletko, vrednost naložb je ocenjena na 900 milijonov dinarjev.

Občine širšega celjskega območja prispevajo po družbenem dogovoru, med njimi tudi sevnika. Če ne bi bili vključeni, bi to plačevali v višjih cenah zdravstvenih storitev. V bolnišnici se spopadajo z vsemi težavami, ki danes pestijo investitorje. Za marsikoga utegne zveneti presenetljivo, je pa vendarle tako. Bolnišnica namreč ne premore prepotrebne generatorske postaje, da bi bila v primeru izpada napetosti iz omrežja neodvisna. Slednje je nujno za številne elektronske naprave, predvsem pa si ni mogoče zamisliti operacij. Zato so se domenili, da si bolnišnica omisli lastno elektriko, preden bo zgrajeno ostalo po načrtu. Investitor mora za to najti premostitev. Ne bi bilo za današnjik pravzaprav banalno, da bi ob vsem znanju specialistov in opremi, ki jo vseeno imajo, bolnik izdihnil na operacijski mizi, ker bi pač zmanjkalo toka?

A. ZELEZNIK

»Dolenjski list« v vsako družino

Odločneje...

(Nadaljevanje s 1. strani)

za delo, hkrati pa menim, da imate še notranje rezerve.”

Gostje so se v razpravi zanimali še za vrsto podrobnosti iz proizvodnje, posebno glede možnosti za kar največji izvoz, in priporočali prodor na nova tržišča, za kar se tudi kažejo možnosti. Z vso pozornostjo pa je v IMV treba oceniti tudi možnosti za sodelovanje z domačo avtomobilsko industrijo, zlasti s tovarno TAM in Civeno Zastavo, o čemer že tečejo konkretni pogovori.

Ko so govorili o pomoči, ki bi jo moral sanacijski program dobiti v domačem okolju, je predsednik Zemljarič izrecno poudaril, da bi morali v regiji izpolniti obljubo o kadrovske pomoči IMV, brez katere ne bo možno izpeljati sanacije in tudi ne kolektivu z dolgoročnimi načrti zagotoviti trdnih tal pod nogami.

• Prav tako resno bi morali v IMV zastaviti vse sile, da bi vsaj do junija prihodnjega leta izpolnili vse zaostale obveznosti do domačih kupcev. „Resne sanacije kolektiva brez rešitve tega problema ne more biti.

Zavedamo se, da je to huda hipoteka, vendar moramo najti sredstva in možnosti, da to rešimo.“ je dejal predsednik slovenskega izvršnega sveta.

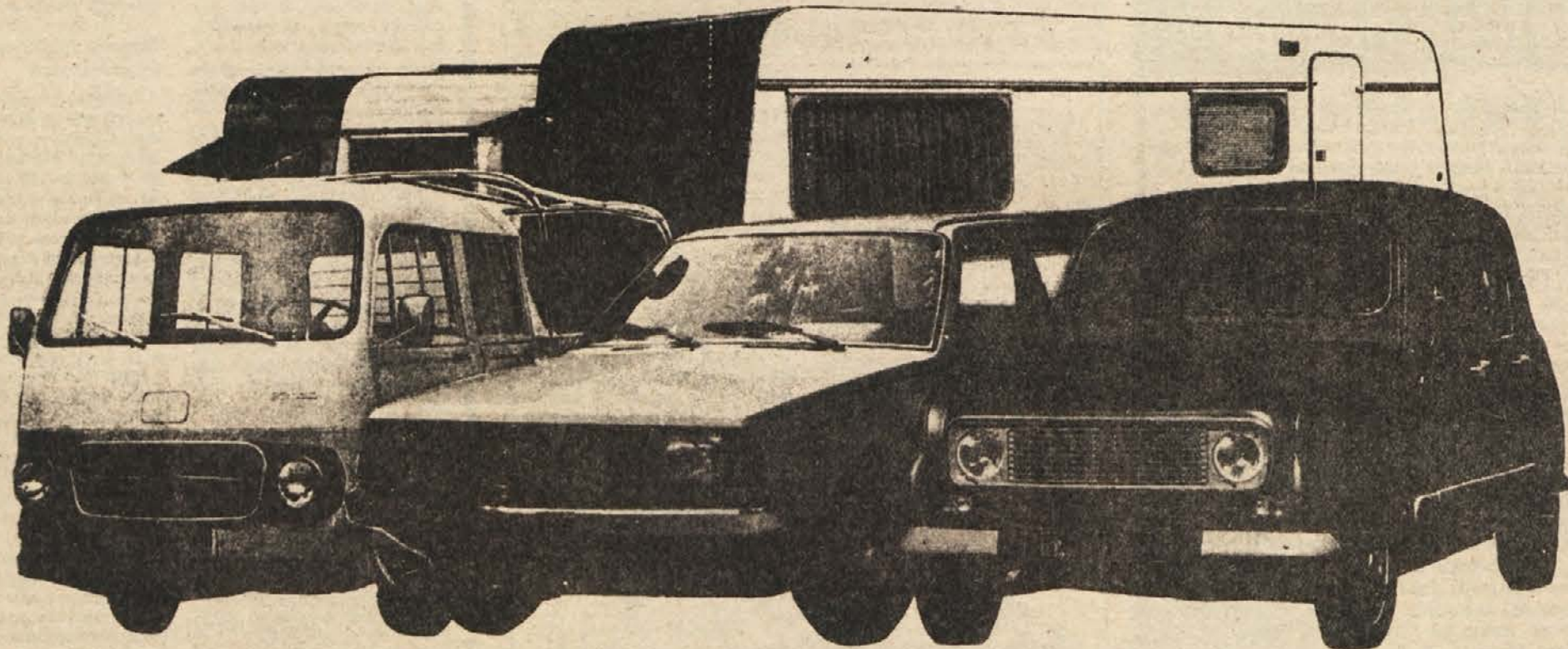
Tudi na pogovoru, ki so ga imeli gostje v poznopoldanskih urah s širšim družbenopolitičnim aktivom, kjer so obravnavali gospodarstvo v novomeški občini nasploh, je bilo rečeno, da je osnovni problem občine in širše regije razrešiti in odločneje uresničevati sanacijo IMV. Kar pa zadeva usmeritev za prihodnje leto, so Novomeščani gostom že omenili več pripomb na resolucijo za leto 1982. Očitno je, da bo kmetijstvo poleg izvoza „igralo prvo violino“ in da bo taka usmeritev trajala vsaj nekaj let.

RIA BAČER

- OSEBNI AVTOMOBILI
- GOSPODARSKA VOZILA
- SERVISNA OPREMA
- PRIKOLICE

OBČANOM DOLENJSKE IN POSLOVNIM PRIJATELJEM ČESTITAMO ZA DAN REPUBLIKE

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

68 000 Novo mesto Zagrebška 18 tel. 068/23-311 telex 35728

Nespodbudno o Trdinovem kipu

Ustvarjalec kipa J. Trdine pri stopiški šoli odgovarja na zapis v Dolenjskem listu

Redno prebiram vaš list, še posebno me zanimajo kulturni dogodki. V številki s 5. novembra sem ob fotografiji kislega obraza Severina Šalija prebral trditve nepodpisane avtorja o odkritju kipa Janeza Trdine pri stopiški osnovni šoli. Všeč mi je, da je pisec zabeležil razpoloženje med občinstvom, ni pa iz zapisa razvidno, na kakšen način ga je dognal: ali iz razgovorov ali iz grimas. Vsekakor ne morem trditi, da je bilo „med ljudmi“ drugače, saj me na otvoritev niso povabili.

Priznati moram, da mi je bilo težko, ko sem vrstice prebral. Avtorja podpisava pod fotografijo vabim v svojo delavnico, kjer mu bom razložil vse o nastanku kipa. Moti me, ko pišete, da so ljudje od kipa „pričakovali več“. Kaj mi niso mogli prej pomagati, da bi tudi v meni nastala enaka podoba o podgorskem bardu?

ANDREJ GROSELJ,
Dobja vas n. h.,
Ravne na Koroškem

»Dolenjski list« v vsako družino

Odpovedala pomoč v stiski

Prošnja za prevoz k zdravniku na reševalni postaji v Krškem naletela na gluha ušesa

20. oktobra sem zaradi hude opekline na nogi (bila je druge stopnje, kot so kasneje ugotovili zdravniki) po telefonu klicala za pomoč reševalno postajo v Krškem. Rekli so mi, naj pridem sama ali pa naj me kdo pripelje. Za pomoč sem prosila človeka (ne bom ga imenovala), ki dela pri upravi za notranje zadeve v Krškem. Izgovarjal se je, da nima avtomobila, na prošnjo, naj me odpelje k zdravniku z mojim, pa je rekel, da nima časa. Mislim, da je dolžnost vsakega človeka, da pomaga drugemu v stiski, zato mi je nerazumljivo obnašanje delavke na reševalni postaji v Krškem in človeka, ki sem ga prosila za pomoč.

Tako sem se sama odpeljala v Brežice, čeprav sem skoraj omedlevala od bolečin, in sem morala med vožnjo dvakrat ustaviti. S težavo sem se pripeljala do Milene Lepej v

pisma in odmevi

MANDARINE SAMO ZA ZNANCE?

[9. novembra dopoldan sem skoz izložbeno okno trgovinice s sadjem na Partizanski cesti v Novem mestu opazil zelo lepe, zrele mandarine. Čeprav je bila cena visoka (kilogram 85,00.–, drugod 75,00.–), me je lepi sadež zvalil v trgovino. Naročil sem kilogram, vendar sem bil presenečen, ko je prodajalka začela dajati v vrečko čisto druge, manj lepe mandarine, ki so bile na policah za njenim hrbtom. Zato sem jo opozoril, da bi rad prav tiste ob oknu, zaradi katerih sem sploh prišel v trgovino. Toda prodajalka se za opozorilo ni zmenila. Zato sem odločneje vprašal: „Ali tistih ne daste?“ „Ne!“ je odgovorila, jaz pa sem seveda trgovino zapustil. Kolikor vem, mora biti namreč vse blago, ki je na zalogi, na razpolago slehernemu kupcu.

Zdaj bi pa rad vedel, kakšna špekulacija se za vsem tem skriva in kaj pravi na to tržna inspekcija. Dogodek se mi je primeril omenjeni dan ob 8,15. K. B.

Metlika odprla svojo galerijo

V galeriji, urejeni v pritličju metliškega gradu, so od petka na ogled dela enajstih udeležencev letošnje, prve belokranjske slikarske kolonije – Nekaj slik bo v „Beti“

Od občinskih središč v dolenski regiji samo še Črnomelj nima stalnega razstavišča za predstavitev likovnih in drugih eksponatov. Metlika je tako razstavišče dobila to jesen. Galerijo v metliškem gradu so hkrati z razstavo del udeležencev prve belokranjske slikarske kolonije odprli 20. novembra. Na prireditvi, s katero so počastili letošnji praznik občine Metlika, so sodelovali tudi tamburaši in recitatorji.

Prostorno galerijo v pritličju metliškega gradu, v katerem domujeta tudi Belokranjski muzej in Slovenski gasilski muzej, so ob denarni pomoči metliškega izvršnega sveta, občinske in republiške kulturne skupnosti ter domačih gradbenikov uredili v nekdanjih delavnicah. O tovrstnih prizadevanjih in naporih, da bi tudi Metliki omogočili stalnejšo vključitev v likovno življenje, je na otvoritvi govorila Vladka Škof, predstavnica tamkajšnje kulturne skupnosti in pripravljatelja odbora za slikarsko kolonijo.

V koloniji, ki je bila letošnjega junija oziroma julija, so ustvarjali

naslednji slikarji: Marin Berovič, Roberto Faganel, Rado Jerič, Dušana Kajfež – Ercegovič, Janez Kovačič, Milan Merhar, Izidor Mole, Janez Ošaben, Vojko Pogačar, Evgen Šajovic in Cveto Zlate. Njihova dela kažejo, da so se znali zvesti v izdelavo belih brez okraj Gorjančev, poiskati značilne motive in jih odsliskati v njim lastnih tehnikah. Po pričakovanju prevladuje krajina, se pravi bolj ali manj realistična odsliskava sveta, seveda motrenega iz različnih zornih kotov.

Številnim obiskovalcem je bila že na otvoritvi na voljo zloženka z uvodnim zapisom, s katerim je Tatjana Belopavlovič strnila nekatera spoznanja o belokranjski zgodovini, naravi in življenju, pa s podrobnejšimi podatki o dosedanjem delu udeležencev omenjene kolonije. I. Z.

OB „KRSTU“ METLIŠKE GALERIJE – Na petkovi otvoritvi metliške galerije in razstave del udeležencev prve belokranjske slikarske kolonije se je gnetlo obiskovalcev. Metličani ne skrivajo ponosa na svojo najnovejšo kulturno pridobitev in želja, da bi se v galeriji vedno kaj dogajalo. (Foto: I. Zoran)

kultura in izobraževanje

Brez prve nagrade

Kmečki glas nagradil po-vesti, prispele na literarni razpis

ČZP Kmečki glas je objavil izid literarnega razpisa, objavljenega lanskega decembra. Žirija, ki je upoštevala vsa prispele in pravilno opremljena dela, prve nagrade ni podelila. Dodelila pa je dve drugi enakovredni nagradi (po 17.500 dinarjev) piscu povesti „Sence na mavrici“, poslani pod šifro „Mavrica“, in piscu povesti „Teden dni vmitve“ (šifra ZK). Tretjo nagrado je žirija prisodila piscu povesti „Tedadaj so cvetele češnje“ (poslani pod šifro „Tretja varianta ob letu invalidov“). Uredništvo ČZP Kmečki glas naproša vse, ki so se udeležili tega literarnega razpisa, naj čimprej sporočijo svoje naslove ali se oglasijo v uredništvu.

V SEMIČU: PET DOMAČIH FILMOV

Semiško prosvetno društvo Jožeta Mihelčiča bo tudi letos priredilo teden domačega filma. Ta se bo začel v soboto, 28. novembra, s filmom „Ljubi, ljubi ali glave ne izgubi.“ Dan kasneje bodo na sporedu „Kriča širnega neba“. V ponedeljek bodo obiskovalci videli „Matejeve stiske“ in v torek „Metež“. Zadnji dan, 2. decembra, bodo predvajali „Visoko napetost“. Vse predstave bodo v semiški kino dvorani, začele pa se bodo ob 19. uri. Prireditelji obžalujejo, ker se jim ni posrežilo uvrstiti na spored nobenega slovenskega filma. F. D.

Ljubiteljstvo nekaterim še trn v peti

V Mariboru bili v okviru 5. revije likovnih skupin Slovenije problemska konferenca in letna skupščina Združenja likovnih skupin – Priznanje tudi Boži Podrgajs

„Se vedno se raznemajo polemike o smislu ljubiteljske kulture in take, ki enačijo profesionalno dejavnost z umetnostjo in ljubiteljstvo z diletantizmom. To je skrajno nerazumljivo in nesprejemljivo, tembolj, ker je v naši družbi že dolgo razčiščen, da ne more biti dveh kultur, profesionalne in amaterske.“ je na sobotni problemski konferenci Združenja likovnih skupin Slovenije v Mariboru med dru-

gim poudaril Toni Vovko, predsednik izvršnega odbora tega združenja. V razpravi, ki so se je poleg predstavnikov likovnih skupin iz raznih krajev udeležili tudi akademski slikarji, zastopniki akademije za likovno umetnost, umetnostni zgodovinarji, likovni kritiki in drugi, je prišlo do izraza mnenja, da prihaja od takih izkrivljanj takrat, kadar iščejo posamezniki plodna tla za svoj karizem in elitizem.

Izkrivljanja, odklone in druge negativne pojave velja sproti razkrinkati in ožigosati, nosilce pa onemogočiti. Tako bi tudi preprečili poskušne, da bi kultura služila le ozkim krogom nekakšnih izbrancev. Najboljši način v tem boju je pošteno in vsestransko delo samih likovnih društev in skupin.

Na problemski konferenci je bilo slišati, da ljubiteljski likovniki še niso docela usposobljeni za to. Še vse prehitro se zadovoljujejo s svojimi, nemalokrat tudi bornimi-dosežki. Očitno je, da še niso povsod dojel potrebe po izobraževanju in spoznali, da brez ustreznega znanja ne more biti pravih uspehov. Za zdaj je zagnanost likovnih skupin tudi vse preveč enostranska, saj gojijo le slikarstvo, za kiparstvo, umetniško oblikovanje in druge

vrsti pa se ne zmenijo kaj dosti. Tu in tam je še vse preveč prisotno zmotno prepričanje, da je likovnikova naloga predvsem razstavljanje svojega dela, in če se da, tudi kaj prodati. Tako ravnanje pa je le voda na mlin tistih, ki jim je ljubiteljstvo trn v peti. Zato so na problemski konferenci odločno podčrtali, da nekritičen odnos do lastnega dela in zaslužkarstvo (komercializem) nista združljiva s članstvom v tej ali oni likovni skupini.

Nerazrešenih vprašanj v ljubiteljskem slikarstvu je še veliko. Na nekatera je dodatno opozorila redna letna skupščina omenjenega republiškega združenja, ki je sledila problemski konferenci. Na skupščini so med drugim podelili priznanja posameznikom, ki so veliko pripomogli k uveljavitvi in organiziranju ljubiteljskega slikarstva na Slovenskem. Med dobitniki je tudi Boža Podrgajs iz Novega mesta.

V razstavišču Sinagoga in likovnem salonu Rotovž v Mariboru so od sobote na ogled tudi najboljša likovna dela ljubiteljev, članov likovnih skupin iz raznih krajev. V okviru 5. revije likovnih skupin Slovenije, kakor se imenuje prireditelj, so s svojimi stvaritvami predstavljeni tudi Bojan Horvatič in Janez Kebe iz brežiške ter Jože Kotar, Marjan Maznik, Janko Orač in Toni Vovko iz novomeške likovne skupine. I. Z.

Še: Popotovanje v prazno

Še en ugovor ob oceni knjige „Popotovanje k Levstiku“

Za izhodišče svojega odgovora na moj ugovor ste uporabili pomembno Levstikovo misel o kritiki. Moram pa povedati, da je treba Levstikov citat o objektivni kritiki vsebinsko izpeljati do konca. Prvič. V Popotovanju k Levstiku sem se držal navodil, ki jih mora upoštevati sestavljalec slovstvenega in kulturnozgodovinskega vodnika. Pod prvo točko ima navedeno, da označi na zemljevidu zamišljeno traso in shemo poti z imeni krajev, ki jih omenja. O tem se lahko prepričate pri Slavističnem društvu Slovenije, ki ima pravi zdej v načrtu intinerarije za vsa naša področja. Jaz sem za velikolaski del vse to navedel, celo parkirišča sem označil, kar je zlasti za ekurzije z avtobusi nujno potrebno. Vi to imenujete le „nekaj zemljevidnih črt“.

Drugič. Glede obsega Levstikovega dela nisem v zmoti jaz, ampak vi. H konceptu Zbranega dela slovenskih klasikov namreč sodi kot krona opusa monografij o pisatelju in dr. A. Slodnjak prav zdej pripravljiva Levstikov življenjepis. Vaša trditev, da je urednik lani zaključil Levstikova zbrana dela, je napačno obveščanje.

Tretjič. Vaš „grozeči Copyright by Janez Debeljak“, s katerim si pridržujete avtorstvo izbora izveščkov ponatisnenih del in fotografskega gradiva sodelavcev ter 127 navedenih in morebiti še katerega neomenjenega vira, kot namigujete vi, nima resnice na sebi. Še več, podtikate mi stvari in pri tem sebe zapletate v zanko, ne mene. Vse ilustracije, od prve do zadnje, so po moji zamisli in po mojem naročilu. Vsi odlomki književnih del Trubarja, Levstika in Stritarja kot dopolnilo ilustracijam ali kot pomoč vodilcem literarnih ekurzij. Resnica je ta, da z „grozečim Copyrightom“ nimam nikake zveze.

Subjektivizem? Za vas „domala nič novega, podano dokaj neurejeno, nepregledno“ je za drugega ocenjevalca Popotovanje k Levstiku „bogato ilustrirana knjiga, ki nam na zanimiv način prikazuje Levstikov rojstni kraj s široko velikolasko okolico tkim. literarni trikotnik

Rašica – Podsmreka – Retje in znamenite Lašče od Trubarjevih časov do današnjih dni“, kot predstavi knjigo kratka oznaka pod naslovom Iz dotoka v knjižne zbirke NUK, Delo, 13. novembra 1981, stran 3. Ali je tudi to subjektivna oznaka, ne vem. Vsekakor je precej drugačna od vaše.

Naj vas spomnim ob vaši besedi „nič novega“ na 100-letnico Jurčičeve smrti. Osrednji slovenski tisk se je razpisal ob na novo odkritem Jurčičevem portretu. Vam pa se ob mojem delu ni zdelo vredno omeniti na novo obdelodanjene fotografije Frana Levstika iz mladih let, ko še ni nosil brade in torej kaže pisateljevo podobo nekako v času ustvarjanja Martina Krpana. Ta fotografija je bila do moje objave levstikovsvoem neznana. (Dolenjski list je o njej zapisal samo kratko notico 10. 6. 1971.) Fotografijo imate pred nosom, Podgora je blizu Novega mesta. – To omenjam zato, ker kot sestavljalec literarnega vodnika niti nisem bil dolžan na novo odkrivati, ampak obiskovalca le popeljati na pot in opozoriti na že znana dejstva.

Tudi jaz zaključujem to ropotanje v prazno. Ne glede na očitke pa sem vam dolžan zahvalo za posredno ali neposredno popularizacijo knjige Popotovanje k Levstiku. JANEZ DEBELJAK

PRIPIS – O. J. Debeljaka knjigi kajpak niti besede več, za neizkrivljeno objavo besednost tistih, ki so jim knjige še kaj mar, pa tole. „Tako bo treba zdaj, ko je končano zbrano delo Frana Levstika v uredništvu Antona Slodnjaka, zaključiti...“ Tako je med drugim o zbirki Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev povedal (Delo, 14. julija 1981) njen po smrti Antona Ocvirka glavni urednik France Bernik. Z enajsto knjigo, ki prinaša pisma, skladno z uredniškimi izhodišči o zaključitvi tega ali onega zbranega dela pa še kazalo vseh Levstikovih del in osebno imensko kazalo za vseh 11 knjig, je Levstikovo zbrano delo končano. D. RUSTJA

OMIZJE POENOTENIH – Posnetek je s sobotne problemske konference Združenja likovnih skupin Slovenije v prostorih kluba prosvetnih delavcev v Mariboru, kjer je tekla beseda o mnogih žgočih vprašanjih likovnega ljubiteljstva. Udeleženci so si bili edini v mnenju, da se brez znanja in poštenega dela ne da daleč priti. (Foto: I. Zoran)

Kako uresničujemo leto dni star zakon?

O tem bo govor tudi na današnjem kulturniškem posvetu za dolensko in posavsko regijo v Novem mestu – Spregovorili bodo tudi o volitvah prihodnje leto

Zakon o svobodni menjavi dela na področju kulturnih dejavnosti, sprejet zadnje dni lanskega decembra, se zlagoma prebija v življenje. Tako poseben odbor že od februarja pripravlja nove samoupravne listine, na podlagi katerih bodo uskladili organiziranost in dejavnost republiške kulturne skupnosti, medtem ko v občinskih kulturnih skupnostih podobna opravila od jeseni izvajajo njihovi izvršni odbori ob pomoči strokovnih služb.

Najpomembnejši dokument, ki ga morajo obvezno oblikovati na republiški in občinski ravneh, je prav gotovo nov samoupravni sporazum o ustanovitvi kulturne skupnosti. Skladno s tem je previden nov način določanja delegatskih mest v zborih uporabnikov in zborih izvajalcev. Predlagano je, naj bi se število teh mest znatno zmanjšalo. V ta namen naj bi določili delegatska območja za oblikovanje konferenc delegacij, ki bodo pošiljale delegate v zbor uporabnikov republiške kulturne skupnosti. Tako naj bi zaključena delegatska območja predstavljali v celoti dolensko in posavsko regijo, posebno območje pa bi tvorili koševska in ribniška občina skupaj z grosupeljsko. Vsa tri tako nastala območja bi vsakokrat delegirala po dva delegata na zasedanje zbora uporabnikov.

O vseh novostih, lahko bi tudi rekli preobrazbi, ki jo narekuje uresničevanje zakona o svobodni menjavi dela na področju kulturnih dejavnosti, bo tekla te dni razprava na območnih posvetih, ki jih prireja republiška kulturna skupnost. Posvet za dolensko in posavsko območje bo danes v Novem mestu, udeležili pa se ga bodo tudi nekateri najdolgevojnši delavci iz republiških organizacij.

Na novomeškem in drugih posvetih bo govor predvsem o razvoju družbenoekonomskih in družbenopolitičnih odnosov v kulturi, še posebej pa o razmerah v posameznih občinskih kulturnih skupnostih, njihovem medsebojnem sodelovanju in povezanju ter o skladnem razvoju kulturnih dejavnosti. Posveti bodo obenem priložnost za pogovor o volitvah, ki bodo prihodnje leto, nalogah, ki jih je treba opraviti v pripravi, in o izkušnjah delegatskega sistema v dosedanjem mandatnem obdobju. J. Z.

hovem medsebojnem sodelovanju in povezanju ter o skladnem razvoju kulturnih dejavnosti. Posveti bodo obenem priložnost za pogovor o volitvah, ki bodo prihodnje leto, nalogah, ki jih je treba opraviti v pripravi, in o izkušnjah delegatskega sistema v dosedanjem mandatnem obdobju. J. Z.

Vsi so šli naprej

Vsi lanski osmošolci slovenskih osnovnih šol nadaljujejo šolanje v prvih letnikih srednjih šol usmerjenega izobraževanja

Po podatkih strokovnih služb obiskuje prve letnike srednjih šol usmerjenega izobraževanja v Sloveniji 29.683 laniških osnovnošolcev. V oddelkih za izobraževanje ob delu je 1.978 odraslih srednješolcev. Prve letnike višjih in visokih šol pa obiskuje 8.236 rednih in 3.088 tako imenovanih izrednih študentov.

Podatki o vpisu povedo, da celotna generacija, ki je končala osnovnošolsko obveznost, nadaljuje izobraževanje. Podatki o vključevanju odraslih v srednje, višje in visoke šole pa kažejo, da zaostaja predvsem

usmerjanje delavcev v izobraževanje ob delu in iz dela. V vseh srednjih šolah, delavskih univerzah in izobraževalnih centrih, ki izvajajo programe za pridobitev strokovne izobrazbe, se je pouk v prvih letnikih začel po 88 novih programih. Za učence teh šol so bili še pred začetkom pouka zagotovljeni učbeniki, priročniki in delovni zvezki.

Šolanje po programih srednjega usmerjenega izobraževanja poteka v Sloveniji na 218 mestih. Mreža šol ni popolnoma enaka prvotni razporeditvi izobraževalnih programov, ker se zasedena učna mesta ne ujemajo povsod s številom razpisanih.

Škorpionček

V Metliki so imeli večer Halucinacij 1 in Halucinacij 2. Da bi si bili tudi tisti, ki ne obiskujete halucinatoričnih prireditev, na jasnem, kaj je pravzaprav bilo, naj po domače povemo, da so nastopajoči brali svoje pesniške proizvode. Bojda so nič hudega slu-teči poslušalci preživeli vse predvajane jim halucinacije.

Vasica Primož, sedež najmanjše krajevne skupnosti v sevniški občini, leži na istoimenem hribu, 545 metrov visoko. Prijazni domačini se radi pohvalijo, da premorejo razgled, kot bi bili na vrhu Triglava. Kot na dlani so Gorjanci, Kum, Lisca, ob lepem vremenu je prav lahko ugledati mogočne Julijce. Po številnih hribih okoli Primoža je razmetanih kar enajst vasi in dvoje zaselkov, ki pa štejejo le 389 ljudi.

Je pa dvajset krajanov, kolikor se jih je nagneto v učilnico opuščene primoške šole na tokratnem uredništvu v gosteh, ki sta ga zastopala novinarja Pavle Perc in Alfred Zeleznik, razgrnilo pester in nadvse delaven družbenopolitični in gospodarski utrip teh krajev.

Vedno je bilo težko življenje v teh hribih. Nemci so januarja 1942 domačine izselili. Ko so se v svobodi vrnili, so našli domačije izropane in zanemarjene. Manjše bajte so Kočevarji uporabili kar za hleve. Starejši še pomnijo zanimivo dejavnost, ki jim je v preteklosti pomenila dodaten vir za preživetje. Tod se je včasih kadilo iz najmanj dvajsetih apnenic. Za 37 ton apna, kolikor je bila, denimo, polnitev ene peči, je bilo treba 110 kubikov drv. Vsakdo si lahko predstavlja, kolikšen napor je to bil. Bilo je tudi nevarno, danes zveni skoraj nepojmljivo: tudi po 20 kg dinamita in vžgalnih kapic so tovorili v nahrbtniku na avtobusu iz Celja ali Novega mesta! Zadnja apnenica je ugasnila, po vsej verjetnosti za vedno, pred dobrimi petnajstimi leti.

Primož, to malo krajevno skupnost, so krajani vzeli za svojo. Ustanovljena je bila kot vse druge v sevniški občini ob preosnovi oblasti leta 1965. Tiste čase so se lotili gradnje vodovodov. Nikogar ni takrat mučilo vprašanje, ali so študenti v dolini dovolj izdatni ali ne. „Računali smo kar, koliko brent vode pride na posamezno gospodinjstvo,“ pripoveduje o veliki vaški slogi pri gradnji primoškega vodovoda že leta 1967, ko so dobili vodo iz pip še v Veliki Hubajnici, Rogačicah in Impolah, prizadeveni predsednik sveta KS, sicer pa revimi gozdar Ivan Vintar. V presledku le nekaj let so sledili na Zgornjih in Spodnjih Orlah in Mali Hubajnici. Danes, ko tudi tod razbremenjujejo gospodinje pralni stroji, živina pa posrka vodo kar iz napajalnikov, je prenekatero zajetje postalo preskromno.

SKRB ZA CESTE

Zapisa vreden je podatek iz splošne predstavitve krajevne skupnosti, ki jo je podal predsednik Ivan Vintar. Vaške ceste na območju te krajevne skupnosti merijo reci in piši 32 km. Med njimi ni metra občinske, če ne štejemo „konjske“, kot imenujejo tisto čez Laze. Ceste so pomenile življenjsko vprašanje za te oddaljene kraje visoko v hribih. Delali so jih, in jih tudi še, udarniško. Na vsako stran, proti Radni, Telčam ali Impoljskemu potoku, je mogoče z avtom. Hvaležni so za 800 tisočakov, kolikor jih je bila letos namenila za razširitev ceste Laze – Primož občinska komunalna skupnost. Ta denar je bil kajpak le za najnujnejša opravila, večino del so zopet sami opravili. Komur so znane vaške ceste in pota po drugih krajih občine, ne more prehlaviti primoških. In vendar so brez plačanih cestarjev. Navsezadnje se mora tudi poznati lani 2.400 in letos celo že 3.700 kubikov razgrnjenega gramoza. Pri tem solidarnostno ne izpustijo nikogar. Predsednik Vintar je

Uredništvo v gosteh: Primož

S slogo in pridnostjo premagali majhnost

Ivan Vintar

Alojz Zgonc

Leopold Krnc

Olga Bovhan

navedel, kako so lani od 180 tisočakov za ceste namenili star milijon tudi kmetu Bajcu, saj le-ta ni kriv, da živi na tako oddaljeni domačiji, da rabi cesto pravzaprav samo zase. Je potemtakem še nenavadno, da je na pogovor v primoško šolo prihitelo kar petero krajanov iz sosednje tržiške krajevne skupnosti iz Drušč. Prevladovali so Kuharji – Stane, Jože in Martina, kljub istemu priimku pa ne bi mogli reči, da je prevladovala „žlahta.“ V pogovoru sta živahno sodelovala Anton Dulc in 61-letni kmet Martin Jermančič.

OSTAJA LE PRI OBLJUBAH

„Delavski avtobusi, ki jih za nas očitno ni, so naš največji problem. Šihtarjev' bi bilo vsaj za dva avtobusa. Žal ostaja le pri obljubah, zato vsak po svoje rešuje problem prevoza oz. prihoda na povprečno 10 km oddaljeno delovno mesto,“ pojasnjuje Stane, sicer šofer pri Mercatorju, sevniškem Kmetijskem kombinatu. „Imeli smo veliko sestankov, prišli so tudi občinarji, vendar ni bilo nič iz tega. V Sevnici nas samo ‚farbajo‘ le obljublajo. Star pogovor pa je, da obljuba dela dolg. Sem že precej star, pred 20 leti sem bil tudi občinski odbornik, vendar se razen ceste Telče – Primož – Sevnica ni nič drugega storilo. Nobenemu več ne verjamem, saj smo še vedno odrezani od sveta, kot da smo na Triglavu,“ je ogorčeno vzkliknil Jermančič. On in še 7 vaščanov v Velikih Druščah je doslej pokazalo dovolj volje in pripravljenosti za hitrejši napredek, saj so, podobno

kot prav toliko vaščanov v Malih Druščah, opravili vsak po 90 prostovoljnih ur za ureditev 2 km ceste skozi vasi. Vaščani so brezplačno odstopili zemljo, prispevali so tudi vaščani iz zaselka Pečice. Jože Kuhar, mlad delavec v Kopitarni, odločno pove, da od obljub ni mogoče boljše živeti. „Pri nas je vse premalo naložb v cestno infrastrukturo. Če bi imeli boljše ceste, bi bilo vse boljše, predvsem pa bi več mladih ostalo doma. Tako pa se hiše praznijo, vse več zemlje je zapuščene. Gotovo bi bilo tudi za naše zdravje mnogo bolje, če bi bil urejen prevoz na delo, saj moramo pozimi gaziti sneg, včasih kar do pasu, vse do Konjskega. Nič čudno ni potemtakem, da celo mlajši zbolimo. Letos sem bil zato 8 mesecev v bolnišnici.“ Anton Dulc, mlad delavec na železnici, pa dodaja: „Vstajati moramo okoli treh zjutraj, da pripešamo v dveh urah v Sevnico, kajti avtobus pred Jutranjko nam pač precejkrat uide. Zdaj, ko ni več lesenega mostu čez Savo, je toliko dlje in težje.“ Franc Mikolič, predsednik krajevne konference SZDL iz Male Hubajnice, je ravno tako potožil, kako se žena kljub dobri obleki premazira na mopedu, ko se mora voziti na delo v Jutranjko. V besedo je segel Alojz Rak, sicer železničar; po hudi nesreči ima še mavec na nogi in dvoje bergel, vendar je požrtvovalno prišel, da bi rekel katero v prid delavskih prevozov. Kot vsi udeleženci tega pogovora se je zavzel za nekakšno brv namesto starega podrtga lesenega mostu čez Savo, za katerega so, kot zatrjujejo, pripravljene seči tudi v svoj žep. Predsednika Mikolič in Vintar zatrjuje, da bi se samo iz primoške KS vozilo z avtobusom na delo vsaj 100 delavcev. Kmet Jože Krnc iz Češnjic je povedal, kako je za cesto žrtvoval 600 ur dela, nimajo pa avtobusnega prevoza. Meni, kako je ozko grlo pravzaprav samo še odsek blizu Impoljskega potoka, ki je v oskrbi gozdarjev. Le-ti bi morali urediti tudi most.

Za minulo nedeljo ob 15. uri popoldne je bil sklican zbor občanov s predstavnikom Izletnika. Verjetno bodo z njim in komisijo za prevoze pri občinskem sindikalnem svetu v Sevnici, ki bdi nad delavskimi prevozi, našli za vse sprejemljivo rešitev.

Na vrata trka zima, vendar so krajani pohvalili pravzaprav lastno zimsko službo. Član sveta KS in duša številnih udarniških akcij kmet Alojz Zgonc iz Velike Hubajnice in sogovorniki so navedli, kako brez silnih besed pozimi enkrat ta, zatem spet drugi zapreže traktor v snežni plug in razen plazov skorajda ne poznajo zastojev. Tu so se zopet oglasili Druščani. „Če do spomladi

vprašanje mostu. Razumljivo, da vsega ni mogoče postoriti naenkrat, vendar imajo le občutek, da ne pridejo na vrsto kot je npr. lani prišlo Zabukovje. Da nikakor na takšen trenutek ne čakajo s prekrižanimi rokami, potrjuje izjava Olge Bovhan, blagajničarke osnovne mladinske organizacije iz Dolnjih Impol: „Povedali smo, da bi šli saditi smrečice po okoliških gozdovih, da bi nekaj zaslužili, vendar nas sevniški gozdarji niso uslišali.“ Komu drugemu bi takšna zavrnitev verjetno povsem pobila voljo.

Krajevna skupnost Primož je ena redkih, v sevniški občini pa edina, ki ne premore telefonske zveze. Zanj in razumljivo za tolikanj omenjene ceste tudi od lani dalje zbirajo še 1,5 odstotni krajevni samoprisepek. „Bojimo se, da je vse manj izgledov, da bi dobili telefone,“ je javno izrazil bojazen predsednik Vintar. Menijo namreč, da je študentska telefonska centrala tako majhna, da bo povezala v najboljšem primeru le razvijajoče se sosedje. Hvaležni bi bili, če bi jim še kdo pomagal odpirati vrata pri podjetju za PTT promet. „Interesenti za telefon so v vsaki vasi, če želiš ali potrebuješ kaj, se moraš enostavno vnesti v avto, na moped ali poprostiti koga da te popelje. Ni to ob prizadevanjih za štednjo z gorivi, da trošenja vozil ne računamo, negospodarno ravnanje z denarjem,“ so potožili.

Beseda je dala besedo tudi o kmetijstvu, čeprav je čistih kmetov, kot zatrjujejo manj kot je prstov na obeh rokah. Vseeno se je bil plaz odhajanja v svet že pred leti ustavil. „Ta knjiga pa mora biti stara,“ so se čudili sicer pred petimi leti dotiskani tretji knjigi Krajevnega leksikona, ki jim prisojajo še neurejena gnojišča. „Po vaseh so sodobni hlevi, da o traktorjih ne govorimo,“ je dejal Alojz Zgonc. Na marsikakšni kmetiji bi napredovali počasneje, če ne bi šel kdo tudi v tovarno.

ZANJE TUDI DIVJAD

Tudi nam so, podobno kot direktorju sevniškega Kmetijskega kombinata inž. Albinu Ješčniku in sodelavcem ob akciji za setev več pšenice ogorčeno potožili, da sicer sejejo, žanje pa divjad. Kmet Franc Mikolič je enako kot na seminarju aktivistov SZDL to jesen na Lisci navedel, kako je od tržiških lovcev dobil za dve njeni v izmeri 80 arov s pšenico in manjšo z ovsom – vse so uničile divje svinje – borih 1.630 dinarjev odkodnine! Dejal je, da je šel na občinski praznik na Bučko predvsem z namenom, da bi tam komu od odgovornih potožil, kako ves njihov trud uničuje divjad. Navedel je, kako kmet težko ukrepa, zlasti če je na meji lovišč lovskih družin. Tako bi mu uničeno koruzo morali ceniti bučenski lovci. Kmetje so pa sami ugotovili, da z manj škode lahko sejejo le bolj ječmen, ki se divjadi še nekako zatika v grlu, čeprav ga tudi pomenka. Kmet Alojz Zgonc je pristavil, da divje svinje dobesedno uničijo vse poljščine, lepo njivo je moral prav zatega-

delj opustiti. Za istim omizjem je sedel lovec, in sicer pa tudi kmet Karel Mikolič iz Velike Hubajnice. Odkrito je povedal, kako neprijetno se počuti ob takih pogovorih. „Stalež divjadi pada, zajcev skorajda ni več,“ je navedel drugo plat medalje. Pristavil je, da so ravno divji prašiči prehodna divjad na območju več lovišč. „Kmetje seveda črtijo nas, ki živimo tod,“ je rekel užaloščeno. Ostali so vseeno menili, da je stalež divjih svinj previsok in kaj bi morali tisti, ki narekujejo lovskim družinam načrte odstrela, storiti da ga končno zmanjšajo. „Obvezna oddaja po vojni, to ni bilo nič v primeru s škodo po divjadi. Kaj bi pobirali, kar svinje so spustili!“ so se jezili.

Krajani so ponosni tudi na svoje gasilce, čeprav imajo šele kratek čas samo desetino. Z orodjem – letos so kupili dvoje Tomosovih brizgaln – jih oskrbuje pravzaprav edino krajevna skupnost. Iz njene blagajne je letos samo v ta namen šlo 90 tisočakov. „Požarna skupnost občine je kupila le šest delovnih oblek,“ je povedal Jože Novšak iz Rogačic. Zaupal je tudi, da so kljub komaj enoletnemu stažu gasilske desetine letos na tekmovanju na Studencu osvojili dobro tretje mesto. Prostor imajo v opuščeni šoli, radi bi tudi kombi.

PREMALO OTROK

In kaj je s to šolo? Bila je udarniško zgrajena, vendar niso imeli sreče s šolskimi okoliš. Okrog leta 1968, ko so jo odprli, in še nekaj let kasneje je zaradi odseljevanja ostalo premalo otrok. Malčki se jim smilijo, čeprav prihaja ponje avtobus. Na tem mestu lahko zapišemo izjavo direktorja šolskega centra v Sevnici Jelka Štojsa, katerega smo dan po našem uredništvu na Primožu pobarali o tamkaj izrečeni bojzani, da bi zaprli celo podružnično šolo na Telčah. Direktor Štojs je zatrdil, da ukinitve šole na Telčah sploh ni nihče načelnjal v šolstvu, navsezadnje o tem odloča občinska skupščina. Govorili pa so o tem, kako bi odpravili nesodobni kombinirani pouk, kar pa je nekaj drugega.

Šola, čeprav to ni, je na Primožu vseeno nekakšen okvir družabnega in tudi društvenega življenja. Poleg že omenjenih gasilcev, krajevne skupnosti, SZDL ima tod svoj klub tudi mladina. Predsednica OO ZSMS, sicer pa konfekcionarka v Jutranjki Vida Mikolič je povedala, kako 27 aktivnih mladincev v tej sicer maloštevilni krajevni skupnosti veliko pomeni. „Prirejanje veselje je nujno, če želimo priti do kakšnega dinarja,“ jo je dopolnila blagajničarka Olga Bolhan, prav tako zaposlena v Jutranjki. Mlade na ta način povezujejo. In spet smo pri cestah. Nekateri namreč mladi povsem samostojno vzdržujejo. Denimo cesto Primož – Zavratac, Primož – Loke in Primož – Laze. Pripravljajo tudi proslave, npr. za 8. marec, družno s krajani se nasmejejo ob skečih, imajo povsem redne plesne vaje. Mladi so navsezadnje tudi obet, da bo ta kleni rod še naprej razvijal življenje v teh hribih.

Alojz Rak

Stane Kuhar

Vida Mikolič

Ladislav Zgonc

Karel Blatnik

Anton Lisec

Jože Krnc

Martina Kuhar

Jože Kuhar

Anton Dulc

Franc Mikolič

Martin Jermančič

TRNOVA POT DO PRIZNANJA AVNOJ

Vrhovni komandant NOV in PO Jugoslavije in generalni sekretar KPJ Josip Broz—Tito bere poročilo.

Zasedanje AVNOJ je potekalo v istem času kot konferenca med Rooseveltom, Stalinom in Churchillom v Teheranu. Na tej konferenci so, kot je znano, ob vprašanih splošne strategije zaveznikov v vojni proti Hitlerju, drugi fronti in določevanju točnega datuma, ko bo druga fronta odprta, razpravljali tudi o prispevku Jugoslavije v vojni proti silam osi. Roosevelt, Stalin in Churchill so v Teheranu ugotovili, da je osnovna sila, ki se v Jugoslaviji bori proti Nemcem, narodnoosvobodilna vojska pod Titovim poveljstvom.

Končno je po dveh letih in pol zagriženih bojov in naporov, po zaroti domala vsega sveta, da se resnica o Jugoslaviji ne izve, bila ta krivica popravljena. S sklepom v Teheranu so bili partizani Jugoslavije dejansko priznani za zavezniško vojsko. In to s formalno odločitvijo treh vodij antihitlerjeve koalicije. V sporočilu o sklepih v Teheranu je točka po omenjenem priznanju partizanom Jugoslavije prišla na prvo mesto.

Druga točka govori o morebitnih možnostih vstopa Turčije v vojno, tretja točka o Bolgariji, četrta, da se druga fronta oziroma operacija „Overlord“ začne v maju 1944, peta točka pa o tem, da se vojni štabi zavezniških sil še naprej posvetujejo o nameranih operacijah zavezniških armad. Popolno besedilo o pomoči jugoslovanskim partizanom se glasi:

„Konferenca se strinja, da je treba partizanom v Jugoslaviji pomagati z vojnim materialom in oskrbovanjem do največje možne stopnje, prav tako pa tudi z operacijami komandosov.“

O konkretnih odločitvah v Jajcu Tito ni vnaprej obveščal predstavnikov niti ene velike sile, čeprav je sklepe v glavnih črtah sporočil z depešo tako vladi ZSSR, kot tudi generalu Ftzyu MacLeanu, šefu zavezniške vojne misije pri Vrhovnem štabu. To je bila jugoslovanska stvar, to je bila izključna pravica jugoslovanskih narodov, to je bila odločitev, zasnovana na načelih, za katere so se borili združeni narodi v drugi svetovni vojni. V resoluciji AVNOJ stoji:

„Narodi Jugoslavije z radostjo sprejemajo in pozdravljajo sklepe moskovske konference predstavnikov vlad ZSSR, Velike Britanije in ZDA, ki vsem narodom zagotavljajo pravico, da sami po svobodno izraženi volji rešijo vprašanje svoje notranje državne ureditve. Ti sklepi so zelo pomembni tudi za narode Jugoslavije, ki so s svojim zagriženim osvobodilnim bojem pokazali voljo in pripravljenost, da svojo skupno domovino zgrade sami na novih temeljih resnične demokracije in enakopravnosti narodov.“

Tako se je v Moskvi zvedelo za sklepe AVNOJ, posebej pa za sklep o odvzemu legitimnosti kraljevski emigrantski vladi in prepovedi vrnitve kralja Petra šele, ko so bili sprejeti, to je

Slovenski in hrvaški delegati so se na poti v Jajce ustavili v Livnu.

iz telegrama CK KPJ z dne 30. novembra 1943. Prva reakcija v Moskvi je bila burna. Radijska postaja „Svobodna Jugoslavija“ je dobila ukaz, da ne sme objaviti resolucije o prepovedi vrnitve kralja Petra v Jugoslavijo, celo več, jugoslovanski predstavnik v Moskvi Veljko Vlahović je dobil opomin, vse njegove oddaje za „Svobodno Jugoslavijo“ in Radio Moskvo so prišle pod strogo cenzuro. Manuilski mu je prenesel Stalinovo sporočilo:

— Hazjajin (gospodar) je nenavadno jezen. Meni, da je to udarec z nožem v hrbet ZSSR in sklepom v Teheranu.

Ta Stalinova reakcija je Jugoslovane presenetila. Takrat jim ni bila jasna. Samo karakteristično je bilo, da je bil Stalin še konec leta 1942, v času prvega zasedanja AVNOJ, proti nastanku nacionalnega komiteja. Ne ustanoviti nacionalnega komiteja, ne dati jasne perspektive narodnim masam v Jugoslaviji, za kaj se bore, perspektive boja za novo Jugoslavijo, ki se bo po vsem razlikovala od stare Jugoslavije pod dinastijo Karadjordjevičev, je pomenilo odreči se vsemu sistem, kar je bilo doseženo v dveh letih in pol. To bi bil konec jugoslovanske revolucije.

Ta Stalinov korak je postal našim ljudem popolnoma jasen šele pozneje. V Jajcu je bilo razglašeno in uresničeno načelo Jugoslavija Jugoslovanom, ne pa iteresno področje te ali one velike sile!

Na Zahodu so vest o ustanovitvi nacionalnega komiteja prav tako sprejeli s presenečenjem, vendar so se tam morali pomiriti s „fait accompli“. Razmerje sil v Jugoslaviji je bilo tako, da je bilo vsakemu realnemu politiku jasno, kakšna Jugoslavija bo prišla iz te vojne. Poleg tega so bili v Londonu in Washingtonu vsi globoko prepričani, da se je Tito posvetoval s Stalinom, preden so bile sprejete odločitve v Jajcu. Potem, ko komentarji na Zahodu niso bili preveč ostrji, ampak celo ugodni za Jugoslavijo, so v Moskvi spremenili odločitev, pa je šele 14. decembra, dva tedna za tem, ko so bili Rusi obveščeni o sklepih AVNOJ, narodni komesarjat za zunanje zadeve ZSSR izdal naslednje sporočilo:

„Te dogodke v Jugoslaviji, ki so že naleteli na razumevanje v Britaniji in ZDA, vlada ZSSR ocenjuje kot pozitivna dejstva, ki bodo doprinesla, k nadaljnji uspešni borbi jugoslovanskih narodov proti hitlerjevski Nemčiji. Ti dogodki tudi pričajo o velikih uspehih novih jugoslovanskih voditeljev v stvari zedinjenja vseh jugoslovanskih narodnih sil.“

Istočasno je bilo sporočeno, da bo sovjetska vlada poslala v Jugoslavijo svojo vojno misijo.

Iz knjige Vladimira Dedijera „Novi prispevki za biografijo Josipa Broza—Tita“

Zgodovinski prikaz Posavja v letu 1941, ki od izteka oktobra zapolnjuje galerijo v brežiškem gradu, bodo z jutrišnjim dnevom za mesec dni preselili še v krški delavski dom. Razstavo o dogodkih v tem usodnem letu je Posavski muzej pripravil z namenom, da bi se ob 40-letnici vstaje še enkrat pazljivo zazrl v tiste dokumente in zapise, ki obujajo iz pozabe burne in za obstoj prebivalstva v tem delu Slovenije najnevarnejše čase.

Za boljše razumevanje političnih, gospodarskih in socialnih razmer posega avtor razstave prof. Marjan Gregorič nazaj v dvajseta in trideseta leta, v prve začetke revolucionarnega gibanja. Pod vplivom KPJ se je tedaj v Posavju razširila Ljudska fronta, samo za Slovenijo značilna tvorba partije. V njej so se združevali napredno usmerjeni železničarji izobraženci, obrtniki, študenti in dijaki, kot aktivist partije pa je prihajal mednje Ivan Kreft.

Trideseta leta so bila za revno kmečko in delavsko prebivalstvo zaradi posledic gospodarske krize in diktatorskih političnih pritiskov huda leta, zato ni nič čudnega, če so preprosti ljudje začeli nasediti nacističnim prerokom in od nemške okupacije pričakovali vrnitev dobrih časov iz stare Avstrije. Partija je sprevidela namere Kulturbunda in preko Ljudske fronte odpirala oči obubožanemu kmečkemu prebivalstvu. Aktivisti Ljudske fronte so družno nastopali s Hrvati, z levničarji v njihovi kmečki stranki.

Razstava prikazuje v prvem delu množična zborovanja v Posavju, katerih so se udeleževali prebivalci z obeh bregov Sotle. Jeseni 1935 je bilo veliko zborovanje v Lesičnem. Zbralo se je več tisoč ljudi. Napisi na transparentih so tedaj že pozivali k bratstvu in enotnemu nastopu proti socialnim in političnim krivicam. Leto dni pozneje je bilo zborovanje v Harmici na Hrvaškem. Glavni govornik je bil Slovenec Ivan Kreft. To je bil skupen shod Ljudske fronte in levega krila Hrvatske kmečke stranke. Naslednji shod je bil v Dobovi oktobra 1937. Uprizorili so ga kar na železniški postaji, kjer pa so že posegli vmes žandarji. Revolucionarno seme je bilo posejano in tla za ustanovitev prvih partijskih in skojevskih organizacij pripravljena. Partija je vzkllila v Brežicah, Krškem, na Senovem, v Brestanici, Sevnici, na Telčah, v Dobovi, na Veliki Dolini, v Brezini in Zgornji Pohanci in razširila svoje delo tudi na mladino. Tako je nastalo še pet skojevskih organizacij. V Posavju so jo organizirali Maks Stermecki, zdravnik v krški bolnišnici, Jože Borštnar in Franc Pacek.

Ti dogodki nas pripeljejo v leto 1941 do drugega dela razstave o pripravah in začetku vstaje po razpadu stare Jugoslavije in zasedbi

Čeprav v Posavju ni bilo delavskih središč, je revolucionarno seme padlo na plodna tla. O tem pričča tudi precejšnja udeležba v španski državljanski vojni. Na sliki njihova predstavitev na razstavi Posavje v letu 1941.

Izgnani Slovenci iz Posavja in Obsotelja so tudi v taboriških ostali zavedni Slovenci. Mnogi so pobegnili in se pridružili borcem za svobodo. Posnetki so z razstave v Posavskem muzeju.

nemških čet. Tedaj se začenja obdobje velike tragedije, ki so jo nacisti v tej obmejni slovenski pokrajini načrtovali že prej, da bi jo na hitro ponemčili, Slovence pa za vselej izbrisali z zemljevida. Vodič po razstavi našteva med poglavitnimi ukrepi množičen izgon Slovencev, množično naselitev Nemcev ter ponemčenje tistih Slovencev, ki bi jih pustili doma. S pomočjo kulturbundovcev so okupatorji že v prvih tednih izgnali iz Posavja na Hrvaško 226 ljudi in se tako znebili nacionalno najzavednejših prebivalcev. Manjši transporti v Srbijo in na Hrvaško so sledili v juniju, juliju in avgustu, množičen izgon pa se je začel v oktobru. Do februarja 1942 so nacisti poslali v Nemčijo 58 vlakov s 34126 izgnanci. Prvo je bilo na vrsti Obsotelja od Dobove navzgor, potem Brežice in Krško. Izgon ponazarjajo na razstavi številne fotografije in drugi dokumenti.

Uničevalno okupatorjevo početje je v skojevskih in partijskih vrstah podžgalo uporniške iskre. Člani so sledili klicu po zbiranju orožja in snovali skupine za oborožen spopad. Že konec junija se je pripravljala na oborožen odpor krška partizanska skupina, vendar je zaradi izdaje doživela tragičen konec. Nemci so ujeli devet njenih članov in jih 30. julija postrelili v dobavskem gozdu pri Brežicah.

Smrt tovarišev iz Krškega ni ohromila poguma skojevcev v Brežicah, Dobovi, Brestanici, na Senovem, v Sevnici in drugod. Iskra se je razplamnela v ogenj, ki ga noben poraz, nobena tragedija ni mogla več pogasiti. Začele so se sabotažne akcije na železnici, priprave na oboroženo vstajo v Posavju pa sta začela Dušan Kveder in Rudi Janhuba. Pogumni fantje brežiške čete so poskušali izzvati vsesplošen upor prebivalstva in izpeljali so nekaj drznih sabotaž na izseljenem ozemlju. Njihov boj je trajal le kratek čas. 28. novembra so neizkušeno četo v Kunejevem hramu pri Podsredi presenetili Nemci in jo uničili. Tako so za nekaj časa zatrli glavne korenine odpora in zastrašili prebivalstvo, da se ni množično dvignilo in strnilo v vsesplošno vstajo. Boj za svobodo pa se je nadaljeval in pozneje so se mu pridružili tudi številni izgnanci, ki so zbežali iz nemških taborišč.

S temi dogodki se končuje prikaz Posavja 1941 in njegove drame v usodnih trenutkih tistega časa. Ta skromni zapis povzema širšo in celovitejšo obravnavo obeh avtorjev kataloga z namenom, da bi vendarle spodbudil zanimanje za skrbno zasnovano jubilejno razstavo. Niti šole niti drugi doslej niso izkoristili priložnosti, da bi ob nazorni predstavitvi spoznali in z več čuti hkrati podoživeli poglavje iz nedavne zgodovine rodni krajev iz veličine boja za svobodo.

JOŽICA TEPPEY

PRIČEVANJE O USODNIH DOGODKIH

Konec zmagovite serije

V derbiju II. zvezne odbojbarske lige: Mežica—Pionir 3:1 (-13, 3, 11, 10) — V soboto doma z Drlijačo — Pomembna zmaga Mokronoga v Kranju s tesnim izidom 3:2

V derbiju 6. kola II. zvezne odbojbarske lige med doslej edina neporaženima ekipama v ligi, Mežico in novomeškim Pionirjem, so zmagali domačini in tako Novomeščanom, novincem v ligi, prizadejali prvi poraz v prvenstvu.

Blizu 500 gledalcev je v mežiški športni dvorani videlo razburjiv in kvaliteten boj dveh izenačenih nasprotnikov, v katerem je zasluzna zmaga pripadla domačinom. Gostje iz Novega mesta so sicer pričeli poletno in dobili prvi niz, vendar so v nadaljevanju domačini povsem zagospodarili na igrišču in dobili vse preostale sete. Rezultat 3:1 za domačine (-11, 3, 11, 10). Novomeščanom ostaja utuha, da so prikazali dobro igranje in da so izgubili s trenutno boljšo ekipo. Ostaja seveda revanš spomladi v Novem mestu.

Po sobotnem porazu je vodstvo na lestvici prevzela Mežica z 12 točkami, drugi pa je Pionir z dvema točkama manj. V naslednjem kolu čaka Novomeščane obračun pred domačim občinstvom z ekipo Drlijače.

V SOL za moške so Mokronožani presenetili v Kranju in premagali

Triglav s 3:2 (-11, 11, -7, 12, 9) in se tako s 4 točkami obdržali na 5. mestu. V naslednjem kolu bodo igrali z Blejčani. Pri ženskah so Kočevke doma izgubile z Golovcem z 1:3 (9, -13, -9, -12).

SEVNIŠKI ROKOMETAŠI ŠE IGRAJO

Kola v jesenskem delu II. republiške rokometne lige so pri kraju. Vseeno za sevniške rokometase ni premora. V sredo, 18. novembra, je bilo na igrišču Partizana bučno, kot že dolgo ne. V gosteh so bili člani ribniškega Inlesa v finalni tekmi za pokal maršala Tita. Inles je tekmo obrnil v svoj prid - 36 : 32. V polčasu je bila razlika večja. Poraz, Cesar Sevniciani vsaj iz prvenstvenih tekem to jesen niso vajeni, je bil vseeno časten. Inles je kratkoma moštvo iz vrha zahtevnejše lige. V soboto so igrali na turnirju slovenskih veteranov v Celju. Tu so jo od moštva Trimitina skupili inlesovci. Sevniciani so bili šesti, kar je za konkurenco 16. moštve lep uspeh. Konec tega tedna potujejo na turnir jugoslovanskih veteranov v Umag.

STAVBNA ZEMLJIŠKA SKUPNOST OBČINE NOVO MESTO

razpisuje javno licitacijo

za prodajo:

- RABLJENEGA PARKETA
- KERAMIČNIH PEČI (KAMINI)
- SVETLOBNIH TELES (RAZNE VRSTE)

- OKENSKIH REŠETK
- OKENSKIH IN VRATNIH KRIL
- SIPOREKSNE OPEKE

Licitacija bo dne 7. 12. 1981 ob 10. uri v prostorih bivše davkarije, Novi trg 9, v Novem mestu (nasproti hotela Metropol).

Interesenti si bodo lahko licitirane predmete ogledali pol ure pred licitacijo. Najugodnejši ponudniki bodo morali pred odstranitvijo izlicitiranih predmetov plačati ponudeni znesek.

880/48-81

MLADINKE BOLJŠE

V soboto, 21. novembra, je brežiški TVD Partizan organiziral že 29. telovadno srečanje mladinskih moških in ženskih vrst iz Slovenije in Vojvodine. Med mladinkami so zmagale domačinke (169,25 : 163,10). Največ točk so osvojile: Tronteljeva 35, Murnova 34,10 in Muženičeva 33,80 točk, nastopile pa so še Petkova, Ivanuševa in Pačeva.

Med mladinci so Vojvodinci zbrali več točk (265,65) kot slovenska telovadna vrsta (259,35). Kar prva tri mesta so pripadla vojvodinskim mladincem Nimčeviću, Jou in Ivkoviču. Za Slovenijo so nastopili Lauš, Leščak, Šoštaric, Kolman in Bešter.

BREŽIČANI BOLJŠI

Športna srečanja med sindikalnimi organizacijami iz Brežic in Samobora v počastitev dneva republike so postala že tradicionalna. Letos so tekmovali v 6 disciplinah, več športnega znanja in sreče pa so imeli Brežičani, ki so zmagali v kegljanju (moški in ženske) ter streljanju, medtem ko so Samoborčani zmagali v nogometu in namiznem tenisu. V šahu so točke delili.

M. R.

V PRVEM KOLU ČETRTI

V Čateških Toplicah so odigralo prvo kolo kvalifikacij za vstop slovensko kegljaško ligo. Tekmovale so kegljaške ekipe iz vzhodne Slovenije: Brežice, Čarda iz Murske Sobote, Trbovlje, Branik iz Maribora, Kovinar iz Štor, Impol iz Slovenske Bistrice, Šoštanj in Fužinar z Raven na Koroškem. Zmagal je Kovinar, Brežice pa so bile s 4991 podrtimi keglji četrte. Največ kegljev je med posamezniki podrl M. Strežaj (889), najboljši Brežičan pa je bil Franc Rostohar, ki je z 851 podrtimi keglji zasedel 9. mesto.

Do spomladi na drugem mestu

Ribničani so z novo zmago končali jesenski del prvenstva v II. ZRL na drugem mestu — Novomeščanke navzlic porazu tretje

Z 11. kolom se je v soboto končalo tekmovanje v drugoligaških rokometnih ligah, ki je po jesenskem delu prineslo doljenjskima predstavnikoma ugoden razplet. Ribničani so po zmagi v soboto nad Slavonijo DI na 2. mestu, medtem ko bodo Novomeščanke navzlic porazu v Pulju spomladansko nadaljevanje pričakale na 3. mestu. Prvenstvo v republiški ligi pa se je, kot smo že poročali, končalo prejšnji teden s prav tako izrednim uspehom doljenjskih zastopnikov.

INLES—SLAVONIJA DI 26:23 (14:11) — Veliko teže, kot je bilo pričakovati, so v soboto ribniški rokometasi premagali zadnjevršeno ekipo Slavonije DI. Konec koncev sta najpomembnejši točki, ki sta po porazu Varteksa z Istraturistom pripeljali ekipo Inlesa po končanem jesenskem delu prvenstva na 2. mesto v ligi. Cilj Ribničanov je tako dosežen, saj 3 točke zaostanka, ki jih imajo pred spomladanskim nadaljevanjem prvenstva za vodilnim Zagrebom, niso nedosegljive.

Se strelci sobotnega srečanja: Križman 5, D. Ilc 2, J. Ilc 8, Troha, Karpov in Andoljšek po 1, Mikulin in Ambrožič 3 ter Putre 2.

ARENA—NOVO MESTO 27:19 (15:8) — Čeprav je bilo v Pulju pričakovati izenačen dvoboj in celo

morebiten uspeh gostujoče ekipe, ki je v zadnjih kolih igrala v dobri formi, so Novomeščanke ob zaključku jesenskega dela prvenstva v II. ZRL razočarale. Resda sobotno srečanje ni odločalo o ničemer, saj so si Velenjčanke z 11 zaporednimi zmagami praktično že zagotovile naslov prvakinja ob koncu prvenstva, vendar to ne bi smelo biti opravičilo za visok poraz Novomeščank. Slednje so tako pristale na odličnem tretjem mestu, kar je za mlado in dokaj neizkušeno vrsto nedvomno uspeh, vendar se po prikaznih igrar ne moremo znebiti občutka, da bi bil ob večji zavzetosti njihov točkovni izkupiček lahko še večji.

Novo mesto: Udovč, Slajkovec, Mlakar, Štrukelj 1, Iličin 2, Šitar 2,

Jakše, Kramer 1, Godler 1, Mrhar 3, Mršnik 9, Robek.

• Kot smo izvedeli ob zaključku redakcije, so se novomeške rokometase na poti v Pulj v Črnom kalu zasturpile s hrano, kar je tudi pripomoglo k visokemu porazu, saj je večina igralok nastopila obolela.

Končna lestvica pri moških: 1. Zagreb 20, 2. Inles 17, 3. Varteks 15, itd.

Pri dekletih pa je vrstni red naslednji: 1. Velenje 22, Zrinski 18, Novo mesto 14.

V prvem spomladanskem kolu bodo Ribničani igrali s Prulami, Novomeščanke pa potujejo v Preddvor.

Pionirjevci prvi

Novomeški strelci odlični

Ta mesec so v Novem mestu zaključili občinska strelska tekmovanja v okviru delavskih športnih iger. Nastopilo je 8 ženskih in 13 moških ekip, v katerih je bilo skupaj 118 tekmovalcev. Kot že nekaj let so tudi letos po prvih mestih segali tekmovalci iz novomeškega SGP Pionir. Kvaliteto novomeških strelcev dokazuje tudi to, da je kar 25 tekmovalcev izpolnilo zvezno normo za odličnega strelca in 51 za dobrega strelca.

Med ženskimi ekipami je prvo mesto osvojila ekipa Pionirja s 1033 krogi, druga je bila ekipa UNZ (808), tretja ekipa PTT (797). Moške ekipe so se razvrstile takole: 1. SGP Pionir (1764 krogov), 2. IMV (1637), 3. UNZ (1632). Med posameznicami je bila najboljša Metka Bučar (347), druga Štefka Šega (343), tretja Sonja Medle (341), med posamezniki pa 1. Jože Ribič (366), 2. Franci Židanek (354), 3. Lojze Fink (354).

POTA IN STRAN POTI

dežurni poročajo

S STEKLENICO NAD ŽENO — Črnomajski miličniki so 17. novembra popoldne pridržali do iztreznitve 28-letnega Vinka Popoviča iz Semiča. Možak je prišel pijan na gradbišče GOK Črnomelj, kjer je zaposlena njegova žena, in hotel z razbito pivsko steklenico razrešiti družinski spor.

PRECEJŠEN PLEN — Stane Avguštinčič je 18. novembra ugotovil, da je nekdo vdrl v njegov osebni avto in odnesel električni vrtni stroj, rokavice in kapo, za nameček pa še radio. Škode je za 36.000 din.

ŽEPAR NA POSTAJI — Na novomeški avtobusni postaji je bil 16. novembra na delu žepar. Med vstopanjem v avtobus je v gneči izmaknil denarnico Jožetu Hočevarju iz Cirja pri Raki. V denarnici je bilo 5.000 din.

PRIJATELJ GLASBE — V noči na 16. november je tat odnesel iz nezakljenjenega avta Anice Kastelic iz Poljan pri Mirni peči kasetni radio, vreden 6.000 din.

MOTORČEK ODBRZEL — Izpred kina Krka v Novem mestu je 22. novembra izginil motorček Franca Slaka s Trške gore. Vozilce je ocenjeno na 17.000 din.

V eni noči vlomili v dve šoli

V novomeški gimnaziji zmikavt zadovoljen z dresom — Na Grmu brez plena

V noči na 21. november je bilo vlomljeno v novomeško gimnazijo. Nepridiprav je vdrl skozi zadnja vrata. Nato je vlomil še vrata v pisarno tajnice in ravnatelja ter odprl mizne predale. Za njim je ostalo vse razmetano, očitno je iskal denar. Soldov ni našel, zadovoljiti se je moral s telovadnim dresom. Z vlamljanjem je zmikavt naredil za 2.000 din škode.

To noč je bilo vlomljeno tudi v grmsko osnovno šolo. Vlomilec je prišel v poslopje skozi okno, ki ga je odprl na silo. Potem je skušal vlomiti vrata na hodnik, za kar pa je imel premalo znanja ali moči. Oditi je moral brez plena.

ŠTIRJE AVTOMOBILI BREZ GLASBE

V noči na 20. november so v Šentjerneju štiri avtomobili ostali brez radijskih aparatov: Alojz Znidarič je ob kasetni radio in 10 kaset, Zdravko Cerv ob radio, prav tako Željko Vasič in Anton Dular. V Novem mestu pa je omenjeno noč vlomilca zamikal avtoradio Rudija Metelka. Vdrl je v avto in ga odnesel.

KRONIKA NESREČ

TUJCI TRČILI — Turška državljana Mustafa Sirindil in Eti Satilins sta 16. novembra ponoči pri Dobruški vasi ustavila osebna avtomobila, ker se je eno od vozil pokvarilo. Za njima je pripeljal italijanski tovornjak in trčil v turška avtomobila. Oba Turka in en njun sopotnik so bili ranjeni, škode pa je za 180.000 din.

V LEVO — Rifet Kudič iz Cazina je 20. novembra peljal z dostavnim avtom, v katerem je bilo 8 potnikov, od Novega mesta proti Metliki. Pri Bočki mu je nasproti z osebnim avtom pripeljal Anton Kralj iz Boršta pri Metliki. Med srečanjem ga je zaneslo v levo v kombi. Kralj je bil hujše ranjen, odpeljali so ga v novomeško bolnišnico. Škode je za 250.000 din.

TRAKTOR V OGRAJO — Vinko

PREMALO PROSTORA ALI PREVEČ AVTOMOBILOV — Nekateri na ves glas vpijejo, da je v Novem mestu premalo parkirnih prostorov, nemalo pa je takih, ki se zavzemajo, da bi iz starega dela mesta pregnali smrdljivi in nadležni promet. Kakorkoli že, danes te napačno parkiranje, če te zasači mož ali ženska postave, stane nekaj starih tisočakov.

Umrl pretepen in oropan

Janeza Muhiča, ki se je prepiral z Jožetom in Francem Pirhom ter R. J., so našli mrtvega pri Brezovici

V Novem mestu so 17. novembra pripravili 24-letnega Jožeta Pirha iz Novega mesta, njegovega 22-letnega brata Franca Pirha iz Gorenje vasi in 18-letnega R. J. Osumljeni so umora in tatvine.

Omenjena trojka je bila 16. novembra zvečer v gostišču Prinovec, kjer so se sprli z 41-letnim Janezom Muhičem iz Ljubljane. Po prepiru so se oba Pirha in R. J. odpeljali proti Brezovici ter se ustavili v bližini Muhičeve zidanice. Pričakali so Muhiča, ki je prišel za njimi, ga pretepli in mu vzeli suknjič z dokumenti in 1.500 dinarji. Potem so nezavestnega Muhiča potegnili s poti na travnik. Zjutraj so vaščani Muhiča našli mrtvega.

Opravljena je bila obdukcija, ki kaže, da je Muhič umrl nenaravne smrti. Jože in Franc Pirh ter R. J. so se po dejanju odpeljali v Novo mesto. Pri Otočcu so si razdelili denar, Muhičev suknjič pa vrgli v

VESELJAKI ZA REŠETKE

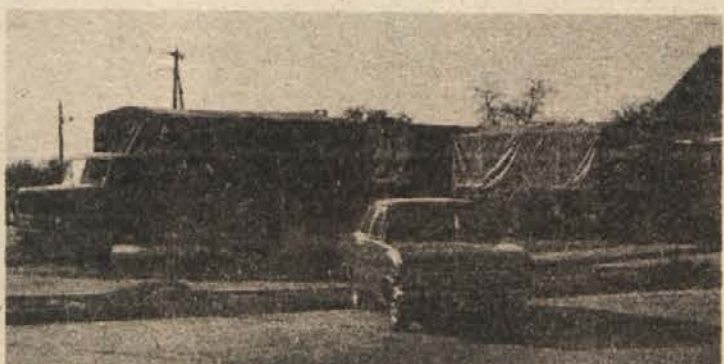
V Novem mestu so 20. novembra zvečer pridržali do iztreznitve 31-letnega Bojana Novaka iz Novega mesta, ki je pijan rinitil v že zaprti bife na Ragoovski. Ta večer so dali na hladno tudi 24-letnega Zarka Sešiča iz Novega mesta, ki je razgrajal v čakalnici na železniški postaji v Mirni peči. Šentjernejski miličniki pa so pripravili 23-letnega Draga Košaka iz Dul, ki je pijan razgrajal v Tomšičevem gostišču.

PO LEVI

Jože Rorman iz Tomažje vasi je 17. novembra zvečer vozil osebni avto od Škocjana proti Gor. Dolam. Ko je opazil, da nasproti prihaja vozilo, je ustavil Jože Metelko iz Zavrataca je pripeljal z neregistriranim avtom po levi in trčil v stoječega Rormana. Rormanova sopotnica Viča Mlakar iz Gor. Dol je bila laže ranjena, škode pa je bilo za 30.000 din.

OGENJ V ŠMARJEŠKI IMV

V kompresorski postaji tovarne galanterijske opreme IMV v Šmarjeti je 22. novembra zvečer začelo gorjeti. Plamenov so se z gasilnimi aparati polotili kar delavci in preprečili širjenje požara. Škode se niso ocenili, vendar menijo, da je precejšnja. Po prvih znakih kaže, da se je zaradi preobremenitve močno ogrel motor kompresorja, nakar so se vneli kabli.

PO TRAVICI ZELENi — Na zelenici (ki to že dolgo ni več) pred stanovanjskimi blokovi na Drski v Novem mestu vsak dan parkirajo tovornjaki, čeprav je jasno, da prostor ni namenjen ne njim ne drugim vozilom. Zdi se, da divje parkiranje nikogar ne moti, morda le travico zeleno, ki pod težkimi kolesi ne more rasti.

VZELA AVTO IN GA RAZBILA

Izpred zidanice na Stražnem vrhu je 21. novembra popoldne izginil osebni avto Rudija Ritonje iz Črnomlja. Škodo, vredno 160.000 din, sta vzela 18-letni Ivan R. in 23-letni Frank Helmut iz Črnomlja. Odpeljala sta se proti Kočevju. Pri Brezovici sta imela prometno nezgodo, v kateri je na avtu nastalo za 70.000 škode. Ovadili ju bodo javnemu tožilcu.

VDRLI V ZUPNIŠČE

V noči na 11. november so neznanici vdrli v župnišče v Mirni peči in pretepli Franca Levičarja. Končno se jim je iztrgal in skočil skozi okno. Pri padcu se je poškodoval, ranili pa so ga tudi vlomilci. Levičarja zdravijo v novomeški bolnišnici. Vlomilci so prebrskali sobo in, po prvih podatkih sodeč, odnesli 3.000 din gotovine. Levičar se sponinja, da sta ga napadla dva ali trije mlajši moški.

BILI SMO USPEŠNI, KER SMO KREPILI SAMO-UPRAVLJANJE

Tudi letos praznujemo občinski praznik s posebnimi proslavitvami delovnih zmag ter pomembnih obletnic: 40-letnice vstaje narodov in narodnosti Jugoslavije, 40-letnice ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda in devetindesetletnice odkar je bila na Suhorju 26. novembra 1942 uničena belogardistično-italijanska postojanka — ta dan smo si krajan občine Metlika izbrali za svoj občinski praznik. Letos mineva 40 let, odkar sta fašistična Italija in nacistična Nemčija zasedli našo domovino.

Praznujemo v letu, v katerem se še posebej spominjamo časov, povezanih z našo preteklostjo, sedanostjo in prihodnostjo, to je težkih, toda slavnih časov oborožene revolucije jugoslovanskih narodov in narodnosti, v kateri smo pod vodstvom Komunistične partije Jugoslavije s tovarišem Titom na čelu pred 40 leti začeli odločilen in zgodovinski boj zatiranega ljudstva za osvoboditev okupirane domovine, za oblast delovnega človeka, za novo in pravično družbenopolitično, ekonomsko in samoupravno ureditev nove, Titove in naše Jugoslavije. To je bil neenakopraven boj, saj smo ga začeli goloroki, s številčno nepriemerljivo večjim sovražnikom, da ne omenjamo njegove izpolnjene vojaške oborožitve. Naši občani so ponosni na svoj delež tako v pripravah kot v oboroženi revoluciji.

Tov. Tito je na enem izmed predvojnih posvetovanj KPJ izrekel pohvalo in priznanje belokranjskim komunistom in njihovim simpatizerjem; naš občan ing. Janez Marentič se je udeležil ustanovnega kongresa Komunistične partije Slovenije, tov. Jakob Butala pa je kot član KPJ skupaj s tovarišem Titom prestajal kazen v zaporih.

Nimamo namena niti ne časa, da bi pisali o vsem. Belokranjci so že leta 1941 ustanovili prvo Belokranjsko partizansko četo, v katero so odšli najbolj predani belokranjski fantje.

Od takrat dalje je bila Bela krajina dežela odpora in boja za svobodo in je dajala vse, kar je imela, za osvoboditev države, dokler ni postala domovina svobodna in je v Ljubljani maja 1945 pozdravil prvo slovensko vlado in osvoboditelje belokranjski pesnik Oton Župančič.

Kot smo že tolikokrat omenili, nam je vojna zapustila ogromno opustošenje ter potrojila predvojno revščino. Pridne roke Belokranjcev so ustvarile v jugoslovanski skupnosti iz nekdanj revne agrarne občine brez potrebnega kadra, delovnih navad in izkušenj sorazmerno razvito občino, v kateri smo dosegli soliden življenjski standard, kar nam po drugi strani vliva nov pogum za nadaljnji vsestranski družbenopolitični in ekonomski razvoj.

Čeravno smo se zadnja leta odločili za brezopromisne stabilizacijske ukrepe na vseh področjih družbenega življenja in jih tudi uspešno izvajamo, smo v letošnjem letu zaključili in začeli nekaj del in investicij, ki bodo pripomogle k še lepšemu življenju nas občanov. Med drugim smo modernizirali 9,4 km cest, pričeli graditi skupaj z občino Ozalji most čez Kolpo, zgradili vodovodno omrežje v krajevni skupnosti Krasinec in Božakovo, ki bo oskrboval najmanj 900 ljudi s pitno vodo.

Pozabili nismo niti na najmlajše naše občane, kakor tudi ne na tiste, ki so pretežno izčrpali svoje moči za dobrine, ki jih imamo. V ta namen smo med drugim dogradili otroški vrtec in zaključili sorazmerno veliko investicijo — dograditev

in adaptacijo Doma počitka. Začenja se izgradnja druge faze tovarne kopalniške opreme Novoles Novo mesto — TOZDA Metlika. Delovne organizacije so se tudi letos delno modernizirale in vključile v še večji izvoz. Tako srečate na delu v Iraku Transportno gradbeno podjetje, v Moskvi pa delavce TOZDA Gradbene operative Metlika, Pionirja iz Novega mesta, kar je posledica nedavne pripojitve TOZDA k dolenskem gradbenemu velikanu „Pionir“ iz Novega mesta, da ne omenjam naših starih in renomiranih izvoznikov, kot so Beti, Komet itd.

Tudi letos smo veliko delali in veliko naredili, čeravno nismo tu vsega omenili. To nam je uspelo predvsem zato, ker smo spoštovali oblast delovnega človeka, krepili samoupravljanje in se zavzemali za vključevanje naših občanov v oblikovanje planov in njihovo realizacijo.

Zato vsem v imenu občinske skupščine hvala! Želim srečno in veselo praznovanje vseh pomembnih delovnih zmag, zgodovinskih dogodkov, predvsem pa občinskega praznika in dneva republike.

PRESEDNİK
skupščine občine Metlika
FRANC VRVIŠČAR

SKUPŠČINA OBČINE METLIKA

- IZVRŠNI SVET
- OBČINSKA KONFERENCA SZDL
- OBČINSKA KONFERENCA ZKS
- OBČINSKI SVET ZVEZE SINDIKATOV
- OBČINSKA KONFERENCA ZSMS
- OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
- OBČINSKI ODBOR RK
- OBČINSKI ODBOR ZRVS

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE

26. NOVEMBER 1942 — UNIČENJE BELOGARDISTIČNE POSTOJANKE NA SUHORJU

Sredi novembra 1942 je okupator s pomočjo kvilinskih grupacij utrdil svojo postojanko na Suhorju. Ker okupator ni mogel mobilizirati belokranjcev v belogardistične oddelke, je po italijanski ofenzivi zasedel Suhor belogardistični poročnik Miloš Šabič z vsemi legisti iz Stopič. Na Suhor pa so se zatekli tudi italijanski fašisti s Hrasta. Na sam dan partizanskega napada na Suhor 26. novembra 1942 se je suhorski posadki pridružilo še bataljonsko poveljstvo s drbskim komandantom Dobrskim Vasiljevičem — Iztkom in metliškim patrom Norbertom.

Strateški cilj suhorskih sovražnih utrd v šoli in župnišču je bil nadzorovanje ceste preko Vahte, preprečevanje stikov med slovenskimi in hrvaškimi partizani. Kot je kasneje povedal zajeti kapetan Vasiljevič, pa so nameravali zasesti celotne Gorjance, na njih zgraditi oskrbovalno letališče in postopoma osvojiti partizansko osvobodeno ozemlje.

Glavno slovensko partizansko poveljstvo se je dobro zavedalo strateške vloge Suhorja. Zato so se na pogovorih s člani II. operative cone Hrvaške 24. novembra 1942 v Sošicah dogovorili o sodelovanju pri

napadu na belogardistično postojanko na Suhorju. Stavili so skupen štab pod poveljstvom Venčeslava Holjevca, politični komisar pa je bil dr. Jože Brilej.

Prvi in drugi belokranjski bataljon sta zastražila dohode od Metlike in Črnomlja, tretji pa od Semiča. S pomočjo druge gorjanske čete so zastražili še dohode z novomeške strani.

Med posvetovanjem Vasiljevičevih bataljonskih štabovcev se je 26. novembra 1942 ob 20. uri pričel partizanski napad na šolo. Brez strela so zajeli stražo in osem sovražnikovih štabovcev. Medtem pa sta

hrvaška XIII. brigada in tretja gorjanska četa napadli posadko v župnišču. Z minami so porušili vogal župnišča in napravili veliko odprtino v steni. Poslopje je kmalu zajel hud požar. Ocenjujejo, da je takrat padlo ali zgorelo okrog 30 legistov, zajeli so 99 sovražnikovih vojakov, od tega 35 italijanskih fašistov, 40 belogardistov pa se je rešilo z begom. Partizani so imeli vsega 4 mrtve.

Suhorski poraz je bil za legiste usoden. Brez boja so zapustili kar 9 postojank in se zatekli v večje postojanke pod okrilje Italijanov. Belogardistični

komandant kapetan Debeljak—Džovani je obupan vzkliknil, da rešuje kar se še rešiti da. Wolbang, duhovni vodja belogardizma, pa je pristavil v zaupnem poročilu Gestapu, da „naši nobenkoli dosti kredita niso imeli, pa so sedaj še tistega napravili.“

Zmaga na Suhorju je pripomogla k velikemu razvoju narodnoosvobodilne borbe in nove ljudske oblasti na tem območju ter zagotovila srečnejše življenje prebivalcev ne samo tega dela Bele krajine, ampak celotnega slovenskega ljudstva v svobodni domovini.

Po brošuri „Vstaja pod Gorjanci“ priredil Janko Saje

KRAJEVNA SKUPNOST SUHOR

VSEM KRAJANOM KS SUHOR ČESTITAMO ZA KRAJEVNI PRAZNIK 26. NOVEMBER

ZBOR DELEGATOV KS SUHOR

PRAZNIK OBČINE METLIKA PRAZNIK OBČINE METLIKA

**obrtna
zadruga
metlika**

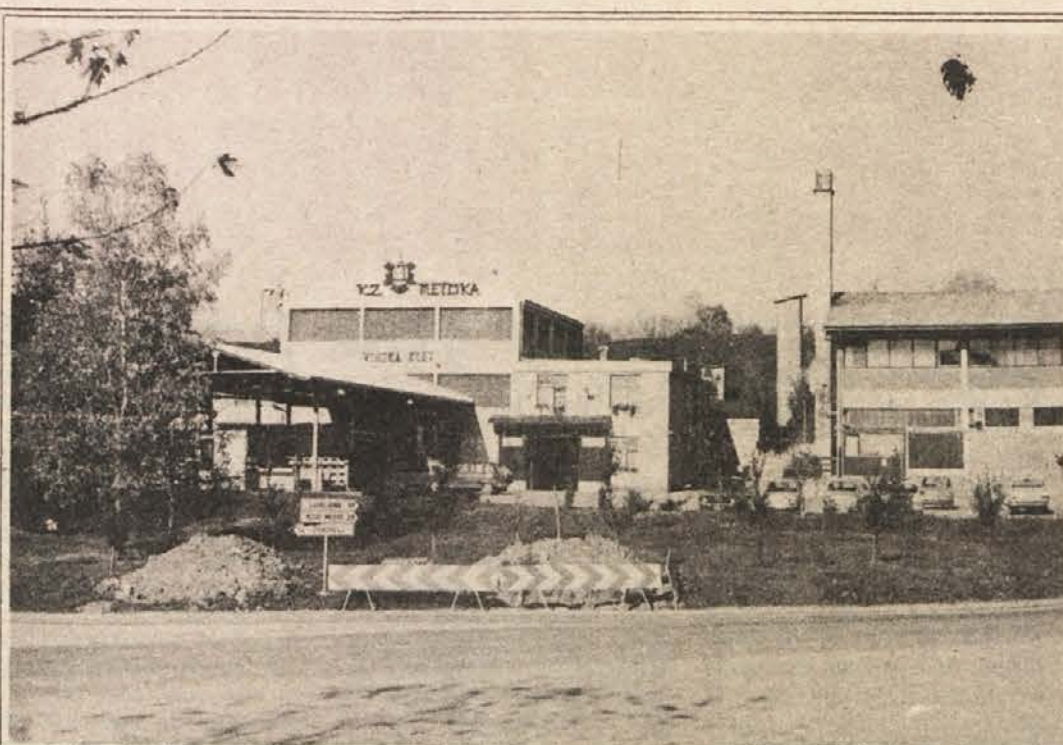

obrtna zadruga metlika, partizanski trg 5

z delovnimi in poslovnimi enotami:

- avtoprevoznništvo in gradbena mehanizacija, metlika tel. /068/77 510
- gradbena operativa, metlika 77 201
77 179
- avtoprevoznništvo in gradbena mehanizacija, novo mesto /068/25 744
- poslovna enota ljubljana /061/313 749
- poslovna enota poreč /053/31 812

ČESTITA VSEM SVOJIM ČLANOM, KOOPERANTOM, POSLOVNIM PARTNERJEM IN VSEM OBČANOM ZA PRAZNIK OBČINE METLIKA IN ZA DAN REPUBLIKE IN SE PRIPOROČA S SVOJIMI IZDELKI IN STORITVAMI!

Kmetijska zadruga Metlika N.S.O.L.O.
68330 METLIKA, TRG SVOBODE 3 — TEL. 068-77261

„KIT“ Kmetijska zadruga Metlika, ki jo sestavljata temeljni enoti TOZD Vinska klet in TZO Kooperacija, zagotavlja uspešno sodelovanje z vsemi kmetijskimi proizvajalci, pa tudi z vsemi kupci in potrošniki. Samo dolgoročno in pošteno sodelovanje med proizvajalci grozdja, sadja, mesa, mleka, krompirja in ostalih kmetijskih pridelkov na eni strani in Kmetijsko zadrugo na drugi strani lahko zagotovi trajno preskrbo s kvalitetnimi pridelki naših občanov.

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE METLIKA IN ZA DAN REPUBLIKE!

transportno gradbeno podjetje metlika

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE METLIKA

KONFEKCIJA „KOMET“ METLIKA

NUDIMO KVALITETNE IZDELKE:

- ŽENSKO INTIMNO PERILO:
- NEDRČKE
- STEZNIKE
- KOMBINEZE
- HLAČKE
- ŽENSKE, MOŠKE IN OTROŠKE KOPALKE

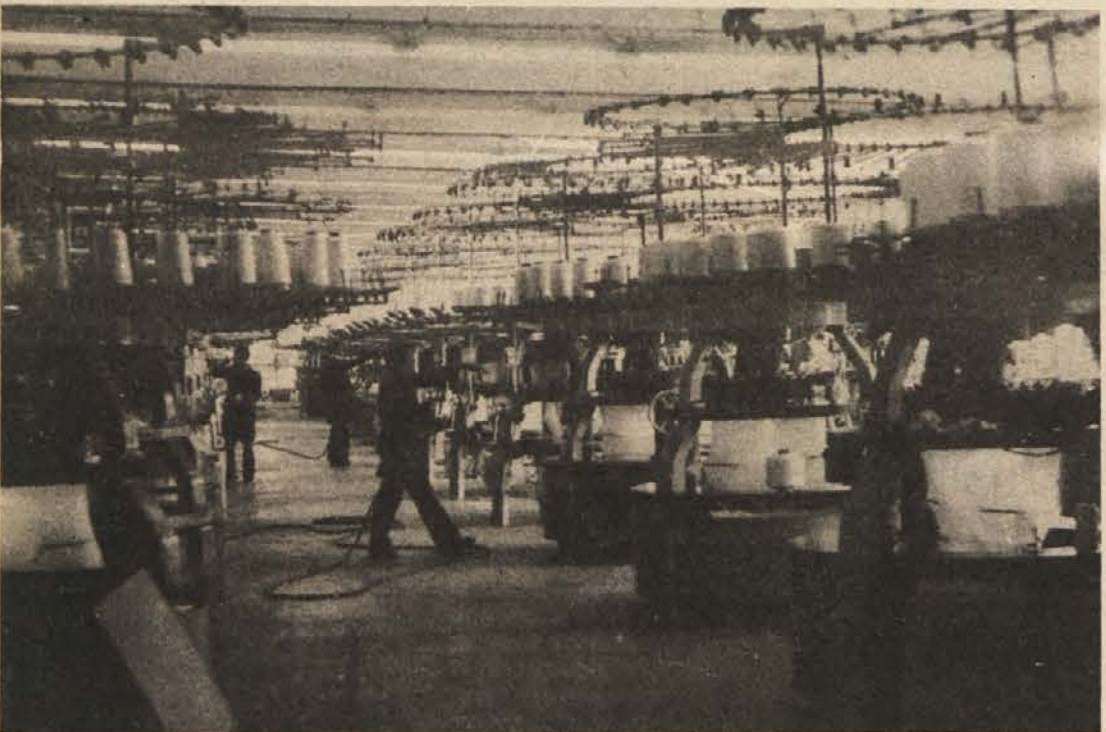
KOLEKTIV KONFEKCIJE „KOMET“ ČESTITA VSEM OBČANOM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM ZA PRAZNIK OBČINE METLIKA IN ZA DAN REPUBLIKE

PIONIR TOZD GRADBENA OPERATIVA METLIKA

ZA PRAZNIK OBČINE METLIKA IN ZA DAN REPUBLIKE ČESTITAMO

SREBRNI JUBILEJ BELOKRANJSKE INDUSTRIJE

S tem prispevkom želimo seznaniti vse naše bralce z razvojem DO Beti. Podjetje je bilo ustanovljeno že leta 1948 z odločbo vlade LRS pod firmo Invalidsko podjetje Pletilstvo Črnomelj. Pogoji za ustanovitev so bili dani z nacionalizacijo privatne pletilske delavnice. Z ukinitvijo invalidskega podjetja se je organizacija preimenovala v tovarno trikotaže „Belokranjka“ Črnomelj s proizvodnim programom predelovanja volne, bombaža in svile v pletenine in konfekcijske izdelke.

Nagle razvojne potrebe, zlasti pritisk delovne sile na zaposlovanje, so povzročali zaskrbljenost, kako in kje dobiti prostor za normalno poslovanje in nadaljnje širjenje podjetja Belokranjke. Takratni okraj Črnomelj in občina Metlika sta se sporazumela, da se podjetje preseli v Metliko, kjer ni bilo do takrat nobene industrije. Vodstvo podjetja je s pomočjo občinskih organov najelo kredit in leta 1954 začelo graditi nove proizvodne prostore tovarne v Metliki blizu železniške postaje (današnji Novoteks). Ker je primanjkovalo sredstev, se je gradnja zavlekla do 1956. Tega leta se je Belokranjka preselila iz Črnomlja v Metliko. Ob preselitvi se je z odločbo obč. LO Metlika podjetje preimenovalo v BETI, kar je kratica besed Belokranjska trikotažna industrija. Pod to firmo posluje Beti Metlika še danes. Čeprav je obstoj delovne organizacije veliko daljši, jemljemo leto 1956 kot leto ustanovitve in obdobje 1956–81 predstavlja 25 let obstoja in delovanja naše DO, zato slavimo letos srebrni jubilej.

V novem okolju je tovarna začela bolje poslovati, vendar se je še vedno borila z velikimi težavami, ki so zavirale hitrejši razvoj. Težave sta povzročala zlasti zastareli strojni park in slaba kvalifikacijska struktura zaposlenih. Zaradi nizke produktivnosti in slabše kvalitete je bilo težko rentabilno plasirati končne izdelke. Vse to se je kazalo v slabem finančnem uspehu podjetja in v nizkih osebnih dohodkih delavcev. V tem času, na začetku industrializacije Bele krajine, sta bivši okraj Črnomelj in občina Metlika pospeševala vse vrste gospodarskih naložb v Belo krajino, s strani tovarne iz razvitejših delov naše republike. Zato je ministristvo za industrijo in rudarstvo predlagalo, naj se tovarna Beti preseli iz novozgrajenih prostorov v druge prostore v Metliki, v dosedanjih prostorih pa naj tovarna „Novoteks“ iz Novega mesta montira predilnico česane volnene preje. S sporazumom, doseženim med Beti in Novoteksom, se je „Beti“ preselila na Pungart, Novoteks pa je organiziral proizvodnjo tam, kjer stoji še danes.

Novi prostori so bili za „Beti“ kmalu pretesni, saj so v lastni mehanični delavnici usposobili precej starih strojev za proizvodnjo, ki so omogočili zaposliti 155 novih delavcev in 14 uslužbencev. Leta 1958 je bilo že 219 zaposlenih. Dotok delovne sile je bil iz dneva v dan večji. Tudi povpraševanje po trikotažnem perilu je raslo. Vse to je privedlo podjetje do tega, da je začelo misliti na nabavo novih visoko produktivnih strojev. Ker ni bilo mogoče uvažati novih strojev, smo stare pošiljali v inozemstvo v popravilo, poleg tega pa kupovali opremo od tekstilnih tovarn, ki so v Nemčiji stale zaradi pomanjkanja delovne sile in za njihove razmere nizke produktivnosti. Rekonstruirana oprema je zagotavljala normalno produktivnost, postali smo konkurenčni na trgu in začeli smo uspešno poslovati.

Leta 1959 se je podjetje odločilo odkupiti opuščene vojaške barake, ki so stale na bregu poleg železniške postaje. Barake smo z udarniškim delom adaptirali v lastni režiji s pomočjo članov kolektiva.

Novi prostori tovarne so bili odprti 12. julija 1960. Nato se je semkaj preselilo celotno podjetje s Pungarta, od Cara in ostalih prostorov, ki so bili raztreseni po vsej Metliki. Isto leto je bil izdelan program za rekonstrukcijo oziroma nabavo nove strojne opreme, saj je podjetje v novih prostorih imelo možnost znatno izboljšati kvaliteto izdelkov. Sprejet je bil prvi srednjeročni (perspektivni) plan 1961–1965, za kar je bil s strokovnimi službami podjetja in ostalimi so delavci izven podjetja izdelan elaborat. V prvi fazi rekonstrukcije leta 1962 so bili v Nemčiji nabavljeni 4 raschel stroji, dva stroja za izdelavo čipk in 12 šivalnih strojev. Isto leto je bila adaptirana barvarna in prizidan prostor za suho apreturo barvarne. Do takrat smo zavese belili v škafih in jih sušili na soncu, ostala pletiva pa oplemenjevali pri sorodnih podjetjih. Do leta 1964 je bila uresničena tudi druga faza rekonstrukcije in to nam jasno govori, da so bile investicije koristne, saj so omogočile, da sta se znatno povečala proizvodnja in število zaposlenih. Do konca leta 1965 se je močno razširila pletilnica s snutkovnimi in okroglimi stroji in modernizirala barvarna.

V letu 1962 se je k Beti pripojilo na novo ustanovljeno podjetje Belokranjke iz Črnomlja, leta 1964 pa še pletilstvo „Doko“ iz Dobove in pletilstvo „Dolenjka“ iz Mirne peči. Pripojeni obrati z 260 zaposlenimi delavci so bili tehnično precej zastareli, saj so stroji za ročno pletenje uporabljali pretežno človeško delovno silo za pogonsko energijo. S temi izdelki se ni dalo konkurirati na tržišču, zaloge so rasle, tako da so morali komercialisti prodajati izdelke na stojnicah po sejnih.

Ker smo v Metliki v tem času že razvili sodobnejšo tehnologijo pletanja in barvanja lahkih pletiv, se je kazala večja potreba po konfekcioniranju, zato smo pripojene zunanje obrate postopoma rekonstruirali v konfekcije, pletilje pa prekvalificirali v šivilje. Leta 1966 je bila odprta poklicna šola Beti v sklopu tekstilnega centra iz Kranja. To je bilo potrebno, če smo hoteli zadržati mladino v domačem kraju in prekvalificirati obstoječo in na novo zaposleno delovno silo.

V drugem srednjeročnem planu od 1966–1971 se je podjetje še hitreje razvijalo. Zgrajena je bila nova konfekcijska stavba v Metliki, adaptirani so bili upravni prostori in pomožni prostori pletilnice in barvarne. Opremo smo skoraj v celoti zamenjali in znatno razširili obseg proizvodnje na račun povečane tehnične produktivnosti iz naslova boljših strojev, delovne produktivnosti, boljše organizacije dela in na račun na novo zaposlenih delavcev.

Leta 1971 je Beti slavila 15-letnico obstoja. Odprta je

bila nova tovarna teksturirane preje – Kodranka. To je bila v tem času najmodnejša tehnologija, ki je zahtevala več poglobljenega, tehničnega znanja. Oprema je bila zelo draga in je precej menjala organski sestav kapitala v proizvodnji. Z novo kodranko smo poglobili tehnološki proces iz prejšnjih treh faz: pletanja, barvanja in šivanja še v četrto predhodno fazo, teksturiranje. Na tržišču je močno primanjkovalo teksturirane preje, zato smo z novo teksturirnico zagotovili surovino domači pletilnici, sekundarnega pomena pa je bila prodaja preje.

V tem času je proizvodni program slonel predvsem na sintetični, ki je bila krik mode, skoraj v celoti pa smo opustili predelavo naravnih vlaken.

Tudi cena sintetične je bila bolj dostopna potrošniku. V letih 1970, 1971 in 1972 se je močno povečal standard delavcev. Rezultati poslovanja so bili ugodni in smo zato relativno precej povečali osebne dohodke. Ob 15-letnici podjetja smo odprli zelo sodoben obrat družbene preskrbe in adaptirali počitniški dom v Seči, ki sta najprej poslovala v sklopu hotelsko-turističnega obrata Gostur, ki je združeval vse gostinstvo v Metliki pod okriljem Beti. Kasneje so se gostinski objekti pripojili k Viatorji, družbena preskrba pa je ostala v Beti.

Proti koncu 1971 je bil ustanovljen mehanografski oddelk, ki se je kasneje preimenoval v ERC – elektronsko računski center. Danes na teh strojih obdelujemo celotno materialno evidenco, vodimo vse komercialno poslovanje in statistiko, obračun OD itd. Sedaj si ne moremo predstavljati vodnje delovne organizacije brez hitrih in točnih podatkov, ki nam jih nudi ERC. Veliko sprememb in izpopolnitve na tem področju pričakujemo od nabave in montaže novega računalnika, ki bo začel delovati v naslednjem letu.

V srednjeročnem obdobju 1971–75 je podjetje doživelo stagnacijo zaradi nakopičenih protislovij, ki so se pojavile pri hitrem razvoju podjetja. Pri ekstenzivnem razvoju smo pozabljali na notranje organizacijske in personalne odnose. Podjetje je bilo preveliko za centralno upravljanje, posamezne organizacijske enote pa niso bile sistemsko naravnane na samostojno odločanje. Ob večjih kadrovskih spremembah je nekoliko upadla tudi podjetnost, zato se je ustavila celotna prej začrtana investicijska dejavnost.

Leta 1974 smo se reorganizirali na 8 temeljnih organizacij in DSSS. Izpopolnili smo notranjo zakonodajo in omogočili večjo demokratičnost odločanja, kar je povečalo vpliv subjektivnih sil na celotno samoupravno strukturiranje v kolektivu. To je omogočilo sanirati nestabilnost, saj se je usposobil širši krog ljudi za prevzemanje odgovornih nalog v dokaj kompleksnem sistemu poslovanja.

V predzadnjem srednjeročnem obdobju (1976–1980) je delovna organizacija Beti ponovno dosegla hitrejšo rast. Ožje okolje, zlasti gospodarstvo Metlike, je že imelo precej veliko gospodarsko osnovo, tako da ni bilo več potrebno ekstenzivno širiti proizvodnje in

**OB 25-LETNICI NAŠE DELOVNE ORGANIZACIJE ČESTITAMO
VSEM OBČANOM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM ZA PRAZNIK
OBČINE METLIKA IN ZA DAN REPUBLIKE**

UBILEJ ISKE TRIKOTAŽNE E „BETI“ METLIKA

zaposlovati novih delavcev, saj je bila dosežena zelo visoka stopnja zaposlenosti na obeh straneh Kolpe. Vključevanje v mednarodno delitev dela je zahtevalo, da razvijamo bolj kvalitativne dejavnike poslovanja, ki se kažejo v sodobnem dizajnu, visoki produktivnosti živega dela in v visoki kvaliteti. V letih 1975–1977 smo precej investirali v opremo pletilnice, zlasti barvarne, in v posodobitve šivalnih strojev. V tem času nismo niti dinarja vlagali v stavbe. To nam je omogočilo bistveno izboljšati rentabilnost poslovanja, ki je izvirala v glavnem iz visoke stopnje izkoriščenosti osnovnih in obratnih sredstev. Leta 1978 smo odprli novo otroško konfekcijo v Žakanju, ki je rezultat skupnih interesov Beti in občine Ozalj. Ta proizvodni program omogoča zaposlitev delovne sile iz nerazvitih krajev in hkrati rentabilno proizvodnjo.

S pomočjo kredita republiškega fonda za nerazvite kraje SRH smo uspešno izvedli naložbo v Žakanju, saj je že 200 zaposlenih in so se delavci organizirali v temeljno organizacijo. Konec 1979 smo odprli zraven starih prostorov Beti popolnoma novo tovarno za proizvodnjo sintetične preje pod okriljem obstoječe TOZD Kodranke in v sklopu reprodukcijske celote Yulon Ljubljana. Naložba je veljala 300 milijonov dinarjev, kar je največji investicijski vložek v zgodovini Beti. Za ilustracijo naj navedemo, da se je z aktiviranjem nove kodranke v Beti podvojila vrednost osnovnih in obratnih sredstev. Uspešno smo končali srednjeročno obdobje 1976–1980, saj so vsi načrtovani elementi preseženi. Letos pa so stopili v novo srednjeročno obdobje 1981–1985. Tradicija 1800-članskega kolektiva nas zavezuje, da moramo nadaljevati enako hiter razvoj kot doslej z nekoliko drugačno karakteristiko, ki nam jo narekuje sedanje in bodoče družbeno-ekonomsko in gospodarsko stanje doma in v svetu. Sprejeli smo srednjeročni plan 1981–1985 in se na referendumu zavezali, da ga bomo izpolnili, o čemer nihče ne dvomi, saj danes resnično razpolagamo z visokimi materialnimi in kadrovskimi resursi. To nam potrjujejo tudi doseženi rezultati poslovanja, ki so z ozirom na stabilizacijsko leto in svetovno gospodarsko krizo še kar ugodni. Morali se bomo bolj vključiti na konvertibilna tržišča, kar pa od vseh nas zahteva še veliko več energije. To terja od nas gospodarska stabilizacija, ki je hkrati stabilizacija celotne družbe.

Upamo, da bomo tudi na tem področju v celoti uspeli. Že v letu 1982 računamo, da bomo krili uvozne potrebe surovin z lastnim izvozom na konvertibilno področje.

Zelo velike težave so s preskrbo z domačimi surovinami. Beti v tem pogledu ne bi smela imeti večjih težav, ker ima že dalj časa več oblik samoupravnega povezovanja in dogovarjanja. Trenutno uspešno sodelujemo z več proizvodnimi organizacijami, ki nam dobavljajo surovine (Yulon, Tekstil, PI Glina, Tehnocolor, Intertrade itd.), in trgovskimi organizacijami, ki jim prodajamo končne izdelke. Z obstoječimi oblikami dogovarjanja in združevanja dela in sredstev imamo zagotovljenih nad 80 % potreb-

nih surovin. To je kar trdna osnova.

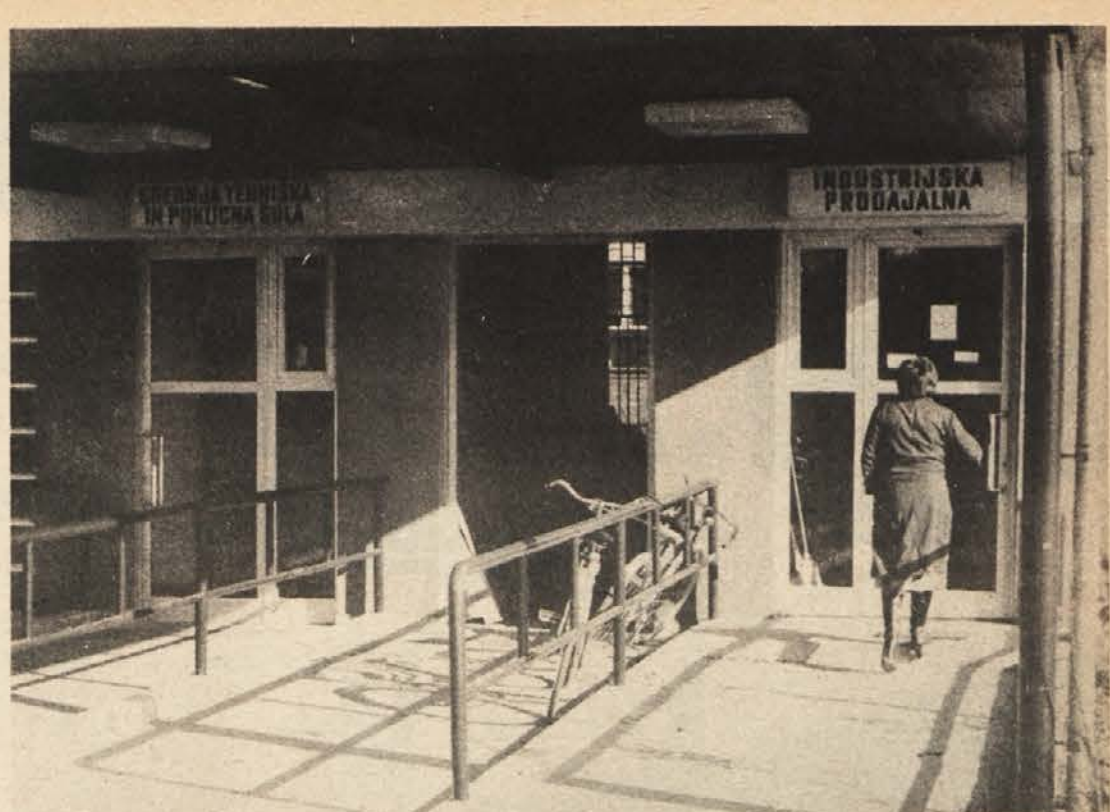
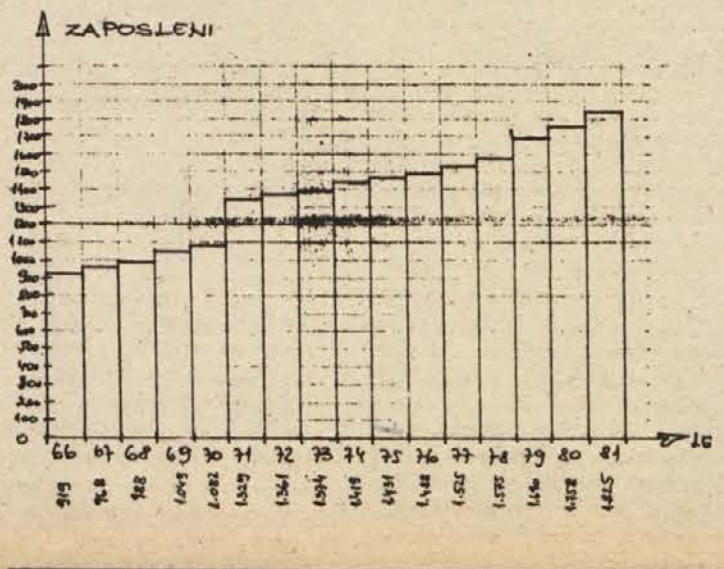
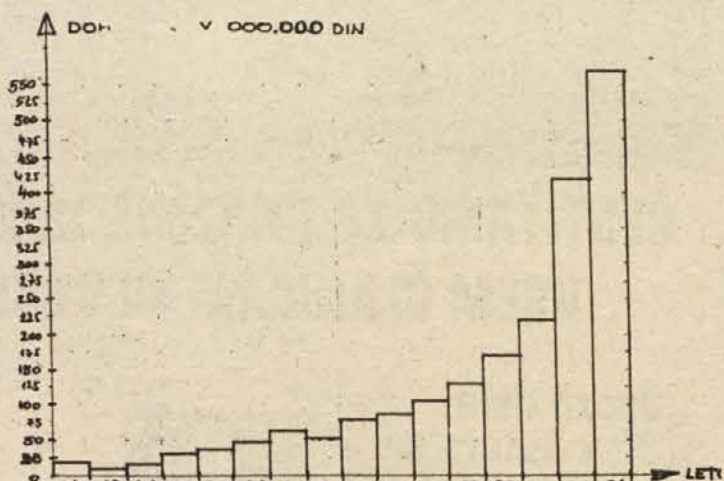
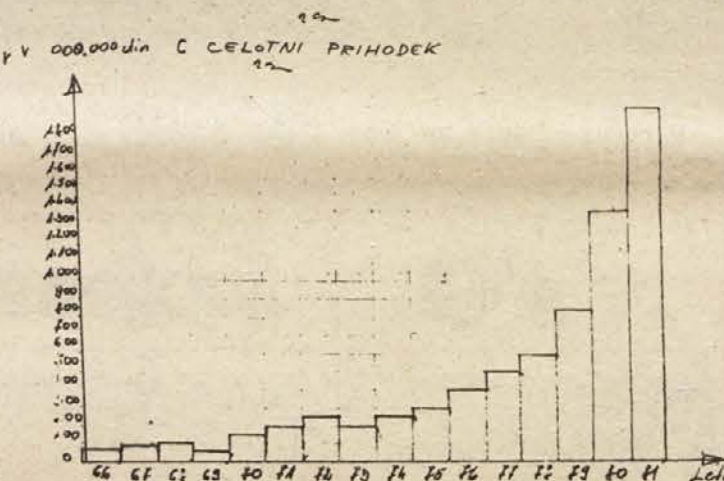
25 let je zelo kratka doba, a hkrati za delovni kolektiv BETI dovolj dolga za realizacijo doseženih rezultatov. Delovni kolektiv lahko s ponosom gleda na prehojeno pot in dosežene uspehe. Ves čas poslovanja je bilo podjetje likvidno in rentabilno. V pravem smislu je bilo upoštevano načelo, da se lahko deli in razporeja le ustvarjeni dohodek. Če bi se vsi držali tega pravila, danes ne bi bilo potrebno sprejemati izrednih stabilizacijskih iostalih ukrepov. Zaradi pozitivnega ponašanja in odločanja lahko z zadovoljstvom ugotovljamo, da razpolaga Beti s 34520 m² uporabnih površin. Skupna vrednost osnovnih sredstev po nabavni ceni znaša 812 milijonov dinarjev in po sedanji 601 milijon. Nad dve tretjini teh sredstev je financiranih iz lastnega poslovnega sklada. Vsi proizvodni prostori so dokaj dobro urejeni in moderno opremljeni. S planiranimi investicijami za prihodnje leto bomo strojni park še bolj posodobili in prilagodili proizvodnjo za najbolj zahtevno tržišče.

Poleg že omenjenih številsk podajamo grafični prikaz gibanja skupnega prihodka, dohodka in zaposlenih v zadnjih 15 letih, tj. od 1966–1981.

Kritično leto je bilo 1973, vendar smo ga uspešno zaključili. Leta 1980 in 1981 prikazuje izredne rezultate. To je rezultat večjih investicijskih vlaganj, produktivnosti, pravilne politike in izbire proizvodnega programa in ne nazadnje inflacijskih gibanj.

Na kraju lahko dodamo, da je kolektiv v celoti realiziral sprejeti program, vseskozi uspešno posloval in v celoti upravičil prehojeno pot. Glede na razpoložljivi materialni, kadrovski in ostali potencial ima delovna organizacija BETI kot celota povsem realne možnosti za še hitrejši bodoči razvoj.

V naslednjih grafikonih prikazujemo rast celotnega prihodka, dohodka in zaposlenih.

**TOZD TOVARNA
AVTOMOBILOV
obrat SUHOR**

**OBČANOM OBČINE METLIKA ČESTITAMO
ZA PRAZNIK OBČINE, KRAJANOM SUHORJA
PA ZA KRAJEVNI PRAZNIK**

novoles

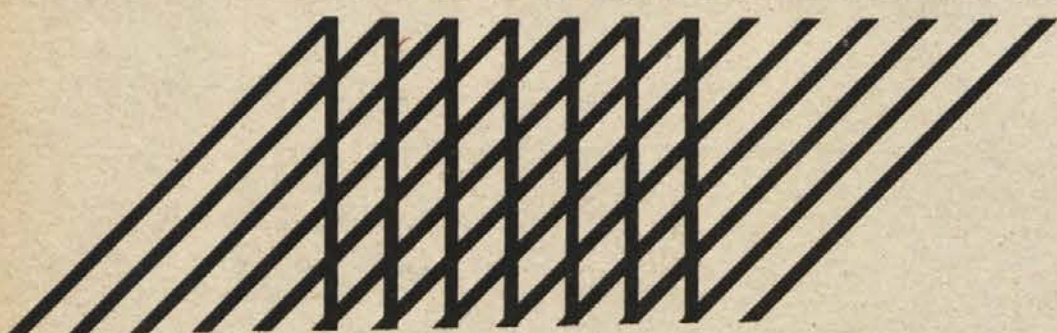

KOPALNIŠKA OPREMA

„KOLPA“

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE METLIKA

NOVOTEKS

TOZD PREDILNICA METLIKA

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE IN ZA DAN REPUBLIKE TER JIM ŽELIMO SE VELIKO NOVIH DELOVNIH ZMAG IN USPEHOV!

ljubljska banka

**ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE METLIKA
VSEM ČLANICAM IN VARČEVALCEM**

Mercator

**MERCATOR
ROŽNIK
TOZD METLIKA**

VSEM OBČANOM IN POTROŠNIKOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE METLIKA IN SE PRIPOROČAMO ZA OBISK IN NAKUP V NAŠIH TRGOVSKIH IN GOSTINSKIH LOKALIH!

**Dobro delo
SZDL v Butoraju**

Na seji krajevne konference SZDL v Butoraju prejšnji teden so ocenili delo tega organa v zadnjem obdobju. Vsekakor je vidno, da je krajevna konferenca usklajevalca vseh aktivnosti v krajevni skupnosti. V zadnjem obdobju so veliko stvari naredili s prostovoljnimi delom, med večja sodi gotovo gasilski dom in športno igrišče s pripadajočim objektom. Med najbolj delavna društva ne samo v krajevni skupnosti, ampak v črnomaljski občini sploh sodita športno in kulturno-umetniško društvo iz Butoraja.

Na seji so kritično spregovorili tudi o pomanjkljivosti pri delu KK SZDL; tako so menili, da bi morali več narediti pri obrambnem načrtu, prav tako bo treba posej na tem območju pridelati več hrane in vzpostaviti boljše odnose s črnomaljsko kmetijsko zadrugo. Prihodnje leto naj bi dobili telefon, za katerega so pripravljene z delom sami prispevati. Na seji so sprejeli program dela v prihodnjem letu.

**DOLENJSKI
PROJEKTIVNI BIRO
NOVO MESTO, SOKOLSKA 1**

Odbor za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

ČISTILKE POSLOVNIH PROSTOROV

Pogoji:
osemletka

Za opravljanje navedenih del in nalog sklenemo delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj pošljejo pismene vloge v 15 dneh po objavi na naslov: Dolenjski projektivni biro Novo mesto – Odbor za delovna razmerja. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po preteku roka za prijavo.

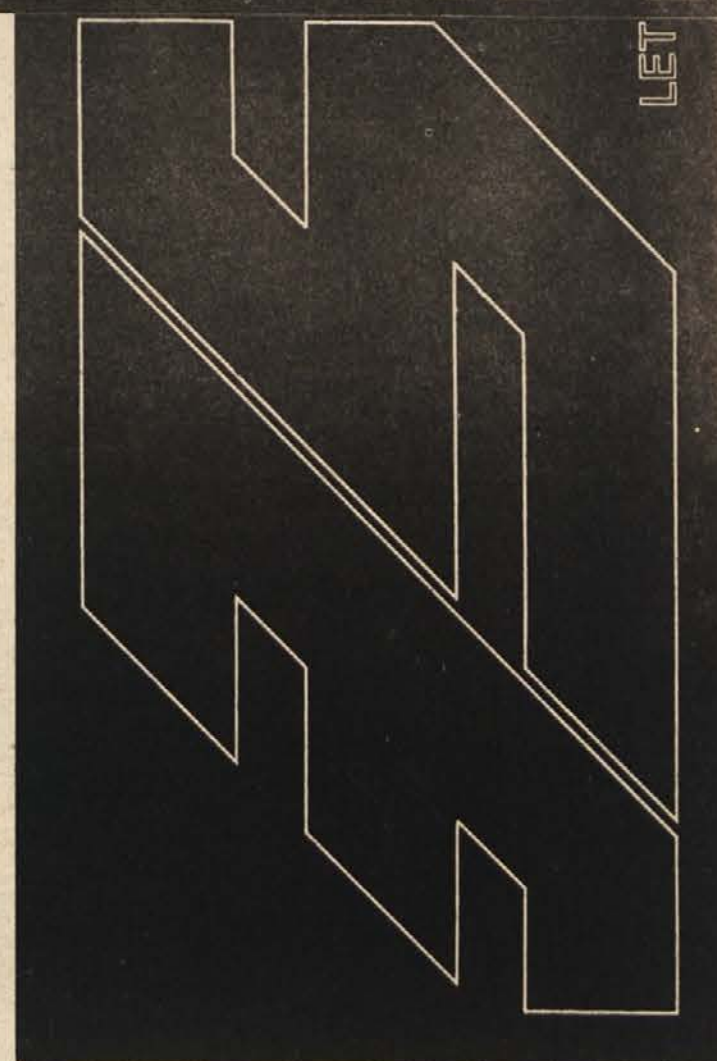
882/48-81

čestitamo za dan republike

 novoles
lesni kombinat novo mesto - straža
n. sol. o.
s svojimi tozd

PIANIR

čestitamo za dan republike

PRIHRANITE ČAS IN DENAR

CENIK INDUSTRIJSKO OBNOVLJENIH MOTORJEV

Model avtomobila	Tip motorja	Cena motorja
ZASTAVA 750	100 D 000	11.079,50
ZASTAVA 430 TK	100 DF 018	12.637,10
ZASTAVA 1300	116 C 000	19.501,95
ZASTAVA 130 TF	116 003	20.464,50
ZASTAVA 1500	115 C 064	21.314,85
ZASTAVA 620	105 BJ 005	32.322,30
ZASTAVA AR - 55	105 B 007	32.322,30
ZASTAVA 101	128 A 064	19.825,50

PRODAJA NA KREDIT

- V ceni je vračunana vrednost starega motorja.
- Prevozni stroški za motor 350,00 din.
- prodajalec odobri kredit za vrednost motorja po ceniku
- polog 40 %
- rok odplačila 12 mesecev
- obresti 12 %
- prodajalec izroči ustrezne kreditne pole kupcu in ta jih izpolni in potrdi v svoji delovni organizaciji
- po predložitvi izpolnjenih obrazcev prodajalec takoj odobri kredit
- kupec vplača polog in prejme vso dokumentacijo za zamenjavo motorja

1-LETNA GARANCIJA

možnost nakupa na kredit
trajnost in kvaliteta enaka novemu
vračunan stari motor za ceno generalnega popravila
kompleten motor z jamstvom
originalen motor z originalnimi deli Zastava
hitra zamenjava
gosta servisna mreža

ZAMENJAJTE DOTRAJAN MOTOR

PRODAJNO SERVISNA MREŽA

PODROČJE	VGRADNJA PRODAJA	RAVNE NA KOROŠKEM
LJUBLJANA ZASTAVA Avto - TOZD Zastava AVTOMERKUR Servis Bežigrad, Samova 14	X X	X
ZASTAVA avto TOZD Zastava Servis Vič, Tržaška 133	X X	X X
ZASTAVA avto - TOZD Zastava Vilharjeva 33 - Jama	X X	X
Kadunc Matevž, Knezova 16	X X	X X
VRHNIKA AVTOMERKUR - TOZD Servis Vrhnika	X X	X X
LOGATEC AVTOMERKUR - TOZD Servis Logatec	X X	X
TRBOVLJE VOLAN - Servis Zastava	X X	X X
KRANJ ZASTAVA avto - TOZD Zastava JLA 10	X	X X
ALPETOUR - Servis Labore Ljubljanska c.	X	X X
RADOVLJICA MERKUR Kranj - Posl. Elektromoto	X	X X
JESENICE AVTOMERKUR - TOZD KEG Prodajalna 512, M. Tita 28	X	X X
CELJE ZASTAVA avto - TOZD Avtomotor P-701, Miklošičeva 5	X	X X
Avto Celje - Servis Zastava Ipavčeva 21	X X	X X
Motel Celje, Ljubljanska 37 P-713	X	X X
VELENJE ZASTAVA avto - TOZD Avtomotor P-705, Saleška 18	X	X X
Komunalni obrtni center - TOZD Komunala	X	X X
SLOVENJ GRADEC ZASTAVA avto - TOZD Avtomotor P-710, Glavni trg 44	X	X X
P-720, Francetova 11	X	X X
VIATOR - Servis Zastava	X	X X
ŠEMPETER V SAV. DOLINI AVTOMERKUR - TOZD CKM Prodajalna, Dobrteša vas 3	X	X
MOZIRJE AVTOMERKUR - TOZD CKM Prodajalna, Mozirje 27	X	X X
SLOVENSKE KONJICE AVTOMERKUR - TOZD CKM Prodajalna, Prevrta 7	X	X X
ADM - Avto-moto društvo	X	X X
MARIBOR ZASTAVA avto - TOZD Avtomotor P-725, Valvasorjeva 10	X	X X
FERROMOTO - Servis Zastava Mliška 13	X X	X X
AVTO-MOTO DRUŠTVO	X	X X
SLOV. BISTRICA FERROMOTO - Servis Zastava Čopova	X X	X
PTUJ AGIS - Servis Zastava, Rajšpova 13	X X	X X
AVTOMERKUR - TOZD CKM Prodajalna, Nova cesta 2	X	X X
MURSKA SOBOTA ABC Pomurka - TOZD Agroservis Servis Zastava	X X	X X
LJUTOMER TEHNOSTROJ - Servis Zastava	X X	X X
LAŠKO KOMUNALNO PODJETJE	X	X X
ROGAŠKA SLATINA AVTOMERKUR - TOZD CKM Prodajalna, Ratanska vas 13 Komunalno podjetje	X	X X
NOVO MESTO NOVOTEHNA - Servis Zastava SGP Pionir - Servis Zastava	X X	X X
TREBNJE NOVOTEHNA - Servis Zastava	X X	X X
KRŠKO ZASTAVA avto - Servis Zastava, Krških žrtev 53	X X	X X
METLIKA NOVOTEHNA - Servis Zastava	X X	X X
KOČEVJE AVTO KOČEVJE - Servis Zastava	X X	X X
KOPER ZASTAVA avto - TOZD Zastava servis, Istrska 55	X X	X X
Trgoavto - TOZD Maloprodaja JNA 25	X	X X
PORTOROŽ Trgoavto - Servis Zastava	X X	X X
RIJEKA AVTOMERKUR - TOZD KEG Prodajalna 507, Potok 22	X	X
IDRIJA AVTOPREVOZ Tolmin - TOZD Promet Servis Zastava	X X	X X
TOLMIN AVTOPREVOZ - Servis Zastava TRGOAVTO Koper, Posl. 17	X X	X X
NOVA GORICA Vozila Gorica - TOZD MOTOREMONT Servis Zastava	X X	X X
POSTOJNA TRGOAVTO Koper - Poslovalnica Tržaška 41	X	X
AVTO-MOTO DRUŠTVO, Ljubljanska c.	X	X

INDUSTRIJSKO OBNOVLJENI MOTORJI ZA AVTOMOBILE

ZASTAVA

ljubljska banka

Temeljna dolenjska banka Novo mesto

1. Razpisna komisija za imenovanje delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi razpisuje dela in naloge kolegijskega poslovodnega odbora za dobo 4 let, s polnim delovnim časom, in sicer:

1. PREDSEDNIKA POSLOVODNEGA ODBORA
2. DVEH ČLANOV POSLOVODNEGA ODBORA

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati za opravljanje zgoraj navedenih del oziroma nalog izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

1. imeti morajo visoko ali višjo strokovno izobrazbo ter najmanj 5 let delovnih izkušenj v organizaciji poslovanja, zlasti na področju ekonomije, prava ali političnih ved
2. imeti morajo strokovne, organizacijske in druge delovne sposobnosti za opravljanje nalog iz pristojnosti poslovodnega odbora, zlasti na področju OZD materialne proizvodnje ali bančnega poslovanja
3. zavzemati se morajo za dosledno razvijanje in utrjevanje samoupravnih socialističnih odnosov
4. imeti morajo moralnopolitične vrline, ki odražajo celovitost strokovnih, družbenopolitičnih in moralnoetičnih meril, predvsem pa celovito oceno uspešnosti dosedanjega dela

Razpisni pogoji so za predsednika in člana poslovodnega odbora enaki.

11. Delavski svet delovne skupnosti objavlja dela oziroma naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za dobo 4 let, s polnim delovnim časom, in sicer:
1. VODENJE POSLOVNE ENOTE ČRNOMELJ - 1 izvajalec
2. VODENJE POSLOVNE ENOTE NOVO MESTO - 1 izvajalec
3. VODENJE POSLOVNE ENOTE ZA STANOVANJSKO IN KOMUNALNO KREDITIRANJE - 1 izvajalec

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati za opravljanje del in nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

1. imeti morajo visoko ali višjo izobrazbo ekonomske ali pravne smeri ter najmanj 5 let delovnih izkušenj
2. imeti morajo strokovne, organizacijske in druge sposobnosti za izvajanje vodenja poslovnih enot
3. imeti morajo moralnopolitične vrline, ki se odražajo v uspešnosti dosedanjega dela in zavzemanju za razvijanje in utrjevanje samoupravnih socialističnih odnosov.

Razpisni pogoji so za vsa objavljena dela in naloge enaki.

Kandidati, ki izpolnjujejo razpisne pogoje in menijo, da bi lahko uspešno opravljali razpisana dela oziroma naloge delavcev s posebnimi pooblastili, naj vložijo prijave v 15 dneh po objavi tega razpisa.

Prijavi naj priložijo življenjepis in dokazila o izpolnjevanju vseh zahtevanih pogojev. Nepopolnih in po objavljenem roku prispelih prijav ne bomo obravnavali. Kandidati naj oddajo svojo prijavo v zaprti ovojnici na naslov: LJUBLJANSKA BANKA, TEMELJNA DOLENJSKA BANKA NOVO MESTO, KETTEJEV DREVORED 1, z oznako:

I. „za razpisno komisijo“
II. „za razpis delavskega sveta“
Prijavljene kandidate bomo pisno obvestili o izbiri najkasneje 45 dni po preteku roka za prijavo.

DEŽURNE PRODAJALNE

DELOVNI ČAS PRODAJALN V ČASU PRAZNOVANJA DNEVA REPUBLIKE

EMONA DOLENJKA, MERCATOR STANDARD in KMETIJSKA ZADRUGA KRKA iz Novega mesta obveščajo potrošnike, da bodo prodajalne v času praznovanja dneva republike obratovala po sledečem razporedu:

V soboto, 28. novembra, bodo prodajalne odprte kot običajno.

V nedeljo, 29., in v ponedeljek, 30. novembra, bodo vse prodajalne zaprte.

V torek, 1. decembra, bodo v času od 7.30 do 10.30 dežurne naslednje prodajalne:

DOLENJKINE V Novem mestu	MERCATORJEVE	KZ KRKE
Samopostrežba pri mostu	Potroš. center Zagrebška	Prodajalna mesa na Glavnem trgu
Market v Bršljinu	Prodajalna Šmihel	Blagovnica Žabja vas
Market Cesta herojev	Potroš. center Ločna	
Market Drska		
Prodajalna kruha Gl. trg		
Market Kristanova		
Market Ragovska		

V ostalih krajih

Market v Šentjerneju	Prodajalna Dol. Toplice	Prodajalna Mirna peč
Market v Straži	Prodajalna Šmarjeta	Prodajalna Škocjan
Blagovnica Trebnje		
Samopostrežba v Črnomlju		
Prodajalna Vinica		
Živila v Mokronogu		
Prodajalna Grič Mirna		

VSEM NAŠIM POTROŠNIKOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK REPUBLIKE IN SE PRIPOROČAMO ZA NAKUP!

Na začetku poizkusništvo

Ortopedagoginja Marija Stariha je s prvimi mladostniki začela delati v delavnicah pod posebnimi pogoji

Uradno so delavnice pod posebnimi pogoji v novomeški občini začele delati takoj po 1. novembru, vendar se prva dva tedna zatele v njih ni bilo gojenčev. Začela je ortopedagoginja Marija Stariha, ki si je najprej v Ljubljani in Jaršah nabirala izkušnje v tamkajšnjih ustanovah, sredi novembra pa je prvih pet prizadetih mladih ljudi prišlo v delavnice. Kakšen je začetek in kaj si se obetajo, je povedala Starihova:

Marija Stariha: „Ker že po prvih dneh opažamo, da gojenci radi hodijo v delavnice, smo dobili potrditev, da delamo prav.“

„Po vzorih, ki sem jih dobila drugod, smo že prvi dan začeli naše gojence privajati na delo, ki ga bodo sicer opravljali. Za zdaj pakirajo toaletne robčke, ki jih dela tovarna „Krka“. Najprej pregledajo, če so robčki brezhibni, nato jih zlagajo v zloženko in po 5 zloženek dajejo v kartonsko škatlo. Vseh pet prvih gojencev je zelo uspešnih in spretnih. Delo jim gre zelo naglo izpod rok, in kar je najvažnejše, to radi delajo. Imajo občutek, da so zaposleni.“

– Kakšen je na začetku vaš delovni dan?

„Učenci prihajajo v delavnice med 7. uro in 7.30. Prihajajo sami, ker je večina iz mesta, eden pa se vozi iz Gabrja. Takoj se lotijo dela, nato zajtrkujejo in spet nadaljujejo delo do kosila. Namen naših delavnic ni zaslužek, čeravno bo tudi ta dobrodošel, ampak varstvo in delo hkrati, da so njihovi starši vsaj nekaj ur na dan razbremenjeni skrbi zanje. Mislimo si lahko, kako je sicer naporno neprenehoma skrbeti za takega člana družine.“

– Koliko mladostnikov boste sploh imeli in kdaj bodo vaše zdajšnje zmogljivosti polne?

„Postopoma prihajajo novi, vseh skupaj pa bo za zdaj samo 15 v naših delavnicah. Za več ni prostora in ne kadra. Povedati pa moram, da naš program še ni dokončno oblikovan, ker moramo najprej preizkusiti sposobnosti gojencev, in le-tim bo prilagojen program. Domenjeno pa je, da bomo poleg dela za razne tovarne in morda še zasebnike gojili še lasten program, ki bo obsegal tkanje, vezenje in druga ročna dela. Poleg tega bo čas za rekreacijo in druge dejavnosti, glede na nagnjenja gojencev.“

– Kako se počutijo gojenci po prvih dneh osemurnega bivanja pri vas?

„Zelo radi prihajajo, kar nam potrjuje, da smo na pravi poti. Vedeti moramo še, da imajo pri nas razen dela in hrane tudi sebi primerno družbo. Pogovarjajo se in spoznavajo ter šalijo, kar je za vsakega mladega človeka nujen del vsakdanjosti. Mi jih ne silimo k delu. Če kdo hoče, lahko vmes malo počiva, vstane in se sprehodi ali kaj podobnega, vendar prve dni kažejo izredno prizadevnost.“

R. B.

IZVOZNI NAČRT BO PRESEŽEN – Proizvodnja prikolic v IMV bo večja od načrtovane za tretjino. Poleg tega je razveseljivo, da zahteva izdelava prikolice najmanj uvoženega materiala. (Foto: R. Bačer)

Zavlačevanje je vsak dan dražje

Po devetmesečnem obračunu znaša letošnja izguba v IMV 923 milijonov dinarjev – Do junija 1982 bodo izpolnili stare obveznosti do domačih kupcev – Se vedno ogromno vozil v nedovršeni proizvodnji ker manjkajo posamezni deli – Produktivnost raste!

V devetih mesecih letošnjega leta so v tovarni IMV izdelali blizu 20.000 osebnih avtomobilov, od tega 17.000 „katrc“, in dve tretjini celotne proizvodnje R-4 so izvozili. Razen tega so dali na trg 788 gospodarskih vozil in 10.837 prikolic ter še okrog 7.000 prikolic po delih, ki so jih nato sestavili v svoji belgijski tovarni. Tekla pa je tudi proizvodnja rezervnih delov. Kljub vsemu se izguba večja.

V letošnjih devetih mesecih so v IMV dosegli za 21 odst. večji fizični obseg proizvodnje kot v tem času lani. Ker pa so vse to naredili z 200 ljudmi manj (sami so zapustili kolektiv in namesto njih niso zaposlili drugih delavcev), je letošnja produktivnost za 23 odstotkov boljša od lanske, dosežene v devetih mesecih. Osebnih dohodkov letos niso povečevali. Septembra letos je poprečen zaslužek v IMV (z regresom in ostalimi dajatvami vred) znašal 8.654 dinarjev.

Uvedli so vrsto notranjih ukrepov z zelo zaostreno osebno odgovornostjo, varčevanje na vsakem koraku. Kljub vsemu so stroški poslovanja še vedno zelo visoki. Nekaj uspeha je bilo tudi že z nadomeščanjem uvoznih materialov z domačimi, vendar prav tovrstna dejavnost počasi napreduje. Vse to ni moglo tovarne rešiti nedonosnega poslovanja. Izguba je znašala letos po devetmesečnem obračunu že 930 milijonov dinarjev, če upoštevamo knjigovodske podatke, medtem ko je dejanskega primanjkljaja za 620 milijonov dinarjev. O tem so povsem odkrito in brez olepšav spregovorili prejšnji teden, ko so imeli v gosteh delegacijo izvršnega sveta skupščine SRS na čelu s predsednikom Janezom Zemljaričem. Takrat je generalni direktor IMV Marjan Simič tudi pojasnjeval letošnjo izgubo. Gre za velika vlaganja v preteklosti, ki se ne dajejo polnih zmogljivosti in pričakovanih rezultatov, amortizacija je letos skoro enkrat večja, razne obresti so za nad 100 odstotkov višje. V proizvodnji še vedno hudo primanjkuje po-

Ena glavnih nalog, ki čaka občinske svete Zveze sindikatov v prihodnjih mesecih, so pravočasne in temeljite priprave na izvedbo občinskih zborov osnovnih sindikalnih organizacij v začetku prihodnjega leta. Novomeški sindikalni svet je svoje naloge na tem področju in rokovnik občinskih zborov sprejel na seji 19. novembra.

Priprave na občne zборе so izredno pomembna naloga. Na njih naj bi ocenili dveletno delovanje osnovnih sindikalnih organizacij in konferenc, sprejeli programe in izvolili nove organe. Obravnavali naj bi tudi gospodarske in samoupravne razmere. Pri tem naj bi se ne lotevali vseh vprašanj in ostajali na površju, ampak kritično obravnavali bistvena vprašanja in probleme iz lastnega okolja ter iskali konkretne pobude za njihovo reševanje. Pri kandidiranju, predvsem za odgovornejše funkcije, pa naj bi res poiskali sposobne ljudi, kjer tudi mladih ne gre prezreti.

Svet je obravnaval oceno akcije NNNP 1980/81. Po mnenju komisije za SLO pri svetu je večina osnovnih sindikalnih organizacij izpolnila svoje obveznosti v akciji (iz ocene je to le delno razvidno). Delo na tem področju pa bi moralo biti bolj kontinuirano, tako tudi informiranje delavcev preko internih glasil. Redneje bi morali dopoljevati obrambne načrte in načrte delovanja v izrednih razmerah ter poiskati pot za večjo obrambno aktivnost v krajevni skupnosti.

Govor je bil nadalje o problematiki in možnostih razvoja družbene prehrane, kjer stanje ni najbolj razveseljivo, kljub temu da mnoge delovne organizacije v to veliko vlagajo.

Svet je podpril ugotovitve, ki jih je izdelal Solski center za gostinstvo, skupaj pa bodo pripravili predlog o možnostih in pogojih sodelovanja centra z obrati družbene prehrane, da bi delavci imeli čim bolj primerno prehrano.

Z. L. – D.

Polovično izpolnjene naloge

Velik primanjkljaj sredstev hromi izvedbo del na področju komunale v novomeški občini – Nekaj objektov preloženih – IMV oproščena plačila 18,5 milijona dinarjev

V novomeški komunalni skupnosti v devetih mesecih letošnjega leta ni uspelo v polni meri uresničevati s planom sprejetih nalog, izpada pa tudi do konca leta ne bo mogoče nadomestiti. Vzrok za to je seveda pomanjkanje sredstev, saj je v celoti izpadel dohodek iz 1,4-odstotnega prispevka za vzajemno programiranje in krediti, predvideni na osnovi teh sredstev. Zaradi pomanjkanja sredstev je tudi program vlaganj v vodovodne in kanalizacijske sisteme ter čistilne naprave izpolnjen komaj polovično. To je bilo moč brati v poročilu, ki so ga delegati obravnavali na skupščini 19. novembra.

Namesto načrtovanih 159 milijonov je komunalna skupnost za vse naloge zbrala le 91 milijonov (57 odstotkov). Jasno je, da je zaradi tega odpadlo precej predvidenih del v naši občini (graden in obnov cest, mostov ter drugih komunalnih objektov in naprav), čeprav je nekaj vendarle bilo narejenega. Skupna vrednost odloženih investicij v letošnjem letu je 33,3 milijona dinarjev oz. kar 21 odstotkov celoletnega plana. Le tako bo komunalna skupnost nekako prišla skozi s sredstvi.

Okrnjene so predvsem nekatere nujne večje investicije. Za gradnjo novega novomeškega pokopališča je bilo namesto 20,66 milijona porabljenih le 1,3 milijona, medtem ko je ostalo odloženo. Na boljše čase bo morala počakati tudi ureditev novomeške tržnice, ki je že prenesena iz prejšnjega srednjeročnega obdobja. Tudi v dokončno ureditev osrednjega odlagališča v Leskovcu ni bilo vloženih nič sredstev. Kljub temu bo po zagotovljeni novo smetišče začelo obratovati v začetku leta 1982. Višje stroške odvoza pa naj bi Komunalna krila s povprečno 67 odstotkov višjimi cenami, kar je

cestnega odseka bolnišnica–Brod, ki je prav gotovo nujna, vendar žal komunalna skupnost tega ne more rešiti, ker je to naloga Republiške skupnosti za ceste.

Z. L.–D.

JUTRI NAGRADE INOVATORJEM

V petek, 27. novembra dopoldne, bo v prostorih Muzeja NOB svečana podelitev vsakoletnih občinskih nagrad in diplom za dosežke na področju inovacijske dejavnosti v novomeški občini. Občinska raziskovalna skupnost, ki nagrade podeljuje, daje s tem priznanja za najboljše dosežke v minulem letu, hkrati pa ima namen spodbujati tovrstno dejavnost.

V skladu z določili pravilnika o podeljevanju Priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda razpisuje žirija za podeljevanje Priznanj osvobodilne fronte slovenskega naroda Občinske konferen-

Priznanja OF za leto 1982

Priznanja so namenjena posameznikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek dosežkom trajnejšega pomena pri:

- razvijanju naše samoupravne socialistične družbe,
- uresničevanju ustavno opredeljenih družbeno-ekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh, se zlasti pri razvijanju delegatskega sistema in uveljavljanju samoupravne organiziranosti temeljnih samoupravnih skupnosti,
- krepitevi SZDL kot fronte delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil,
- neposrednem uveljavljanju delovnih ljudi in občanov kot nosilcev odločanja na vseh področjih družbenega življenja in dela.

Predloge lahko oblikujejo vse družbenopolitične organizacije v KS in občini, samoupravni organi, samoupravne interesne skupnosti, družbene organizacije in društva ter njihove zveze in skupnosti. Predloge v obrazloženo in utemeljeno pošljite žiriji za podeljevanje Priznanj OF pri Občinski konferenci SZDL Novo mesto, Kettejev drevored 3, DO 15. JANUARJA 1982.

Predlogi se izdelajo na posebnem obrazcu, ki ga dobite pri OK SZDL. Predlogi naj vsebujejo točne podatke o predlaganem kandidatu, utemeljitev in življenjepis.

Žirija za podeljevanje Priznanj OF pri OK SZDL Novo mesto

Za pomoč Romom še širši krog strokovnjakov

Pritegniti še raziskovalno skupnost in sociologe

19. novembra so delegati občinske skupnosti socialnega varstva v Novem mestu med drugim razpravljali tudi o uspešnosti dosedanjega načina razreševanja romske problematike v občini in menili, da bi morali posebno pri zaposlovanju in nastanitvi Romov najti uspešnejše prijeme kot doslej.

Vsa dosedanja praksa je namreč pokazala, da znatna sredstva, vložena v izobraževanje oziroma pripravljane tečaje pred zaposlitvijo Romov, ne dajejo niti približno pričakovanih rezultatov. Letos je bilo na primer na tovrstnih usposabljanjih 41 Romov, a je trenutno od teh le še polovica zaposlenih. Pri delu za tekočim trakom v industriji ne obstanejo. Delegati so predlagali, naj bi s strokovnega gledišča pomagali pripraviti o tem ustrezno študijo v občinski raziskovalni skupnosti, pritegnili pa naj bi tudi Društvo sociologov. Izoblikovalo se je stališče, da je treba glede razmer v Žabjeku priti do čim hitrejših rešitev, pri čemer moramo upoštevati, da gre zaenkrat le za ustrezna bivališča z elektriko in vodo v bližini, ne pa za stavbe, v katerih se Romi niti ne bi dobro počutili.

Ena bistvenih pripomb delegatov je bila tudi v tem, da se z dosedanjimi višino solidarnostnih sredstev, ki so prišla za Rome iz republiških virov, ne gre zadovoljiti, saj pomeni 430.000 din (v zadnjem letu dni) le kapljo v morje.

Novomeška kronika

SOPKI SAMO DOMA! – Pred nedavnim so na ginekološko – porodniškem oddelku novomeške bolnišnice uvedli ukrep: cvetja ni dovoljeno več prinašati. Gotovo je tako odločitev utemeljena, prav pa je, da zanjo izvedo občani, da si ne delajo po nepotrebnem stroškov. Porodnice in druge pacientke bodo torej šopke lahko dobivale le doma.

DUHOVIT PRIPIS – Eden od inkasantov za elektriko na področju mesta ima navado strankam, ki jih ne dobi doma, so pa dolžne plačati zaostale zneske, pripisati na listek: „Bodite resni!“ Ob tem pa bi veljalo vprašati: le kdo se ne zresni, ko dobi račun za elektriko?!

BLATO NA CESTI – V Jerebovi ulici opravljajo ta čas obsežnejša komunalna dela, zato je cesta ob odvažanju materiala hudo onesnažena. Občinski odlok sicer zavezuje izvajalce del za seboj počistiti ceste, ampak v tem primeru (ki pa ni prvi) jim ne uspe. Kdor ne verjame, naj gre pogledat.

PRIMERNEJŠE KOT OBIČAJNO VOŠČILO – Izvršni svet novomeške občinske skupščine je sklenil namesto novoletnih čestitk nakazati v sklad za drage medicinske instrumente 1.000 dinarjev. Odločitev je pravočasna, da bi jo lahko vzeli za zgled še drugi.

ŠTIRJE FANTIČKI, TRI PUNČKE – Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile z območja mesta: Milena Starešinič z Ragovske 9 a – Anito, Dragica Savič z Ljubljanske 20 – Nešo; Majda Barič iz

Ulice Mirana Jarca 30 – Miha; Vilma Korbar z Ljubljanske 34 – Bojano; Dragica Kralj z Ljubljanske 46 – Petro; Darja Brezovar iz Ulice Danila Bučarja 8 – Gašperja in Terezija Pucelj z Ragovske 10 a – Roka.

TRZNICA SPET OŽIVELA – Potem ko je bila zadnjih štirinajst dni novomeška tržnica ob tržnih dneh slabo založena, je bila zadnji ponedeljek spet precejšnja ponudba domačih proizvajalcev kmetijskih pridelkov. Jajca prodajajo že po 10 din, ampak gredo bolj slabo v promet, ker so v trgovinah najmanj za 2 din cenejša.

Eno gospo zanima, kdo je avtor nenavadne prometne rešitve za dohod na ločensko bencinsko črpalko. Kdor hoče z vozilom tja iz mesta ali pa z obratne strani, mora ali kršiti cestnoprometne predpise ali pa peljati precej daleč mimo in na dovoljenem kraju obrniti...

S šotori prodrli v Nemčijo

V mokronoškem obratu Induplati bodo letos izdelali 18 tisoč šotorov — Vsa proizvodnja gre v izvoz — Povečali produktivnost in izboljšali kvaliteto

V mokronoškem obratu Induplati računajo, da bodo tudi letos uresničili zastavljene proizvodne načrte, čeprav imajo v načrtu izdelati 3 tisoč več šotorov kot lani. Vse izdelke izvozijo na zahodnonemški trg.

Da so v Induplati dosegli take rezultate, ne gre pripisati nekoliko večji zaposlenosti, ampak predvsem večji produktivnosti. S preselitvijo v prenovljene prostore stare mokronoške osnovne šole so namreč drugače organizirali proizvodnjo, nekoliko pa so spremenili tudi proizvodni program. Zdej delavke dosegajo take proizvodne čase, ki so med najboljšimi v Induplati, kosale pa bi se lahko kar z evropskimi normami. Vendar v Mokronogu niso povečali proizvodnje samo količinsko, zelo se je izboljšala tudi kvaliteta, poraba pa se je zmanjšala, kar je posledica prakse, ki so si jo pridobili, ko so se delali „lon“ posle za Nemce; ti so

gledali na vsako krpico tkanine za šotore.

Doseženi uspehi v mokronoškem obratu spodbujajo delavke k še bolj-šemu delu, k novim načrtom. Stro-žno opremo, ki je že naročena, bi radi dobili čimprej, morda dobo tudi zaposlili kakšno novo delavko. Za vse to pa imajo tudi pogoje. Ob devetmesečnem obračunu jim je v tozdu ostalo še 10 milijonov dinarjev ostanka dohodka, precej pa o se izboljšali osebni dohodki delavk, ki že dosegajo 9 tisoč dinarjev.

Potek proizvodnje je bil ves čas reden, čeprav jim je tu in tam primanjkovalo materialov iz uvoza, kot so impregnacijska sredstva, bar-

ve in kemikalije. Vendar težav z uvozom niso imeli po lastni krivdi, saj je Induplati med delovnimi organizacijami, ki imajo pozitivno zunanjetrgovinsko bilanco. J. S.

SEJE IN SESTANKI

V četrtek in petek bosta v Trebnjem ločeni seji družbeno-političnega zbora ter zbora združenega dela in krajevni skupnosti. Delegati bodo na seji obravnavali uresničevanje resolucije ob družbenoekonomski politiki za leto 1981 in osnutek resolucije za prihodnje leto. Hkrati bodo na sejah obravnavali informacijo o stanju vzgoje in izobraževanja v trebanjski občini.

V petek bo v Trebnjem tudi seja obeh zborov občinske izobraževalne skupnosti, na kateri bodo poleg informacije o stanju vzgoje in izobraževanja v trebanjski občini obravnavali tudi realizacijo finančnih načrtov za letos in plane porabe v naslednjem letu. Obravnavali bodo tudi osnutek sporazuma o novi organiziranosti skupnih služb samoupravnih interesnih skupnosti.

STARI TRG IN ŠOLA BOSTA DOBILA VODO IZ NOVEGA OMREŽJA

Komunalno podjetje Grosuplje je pred dnevi začelo v Trebnjem graditi vodovod v tako imenovani visoki coni. Gre za gradnjo dva in pol kilometra dolgega cevodova od starega rezervoarja na Cvibljah mimo strelišča do novega naselja v Starem trgu in obstoječega omrežja. Oskrba z vodo bo v novem naselju in šoli zdaj veliko boljša, saj bodo tako povezali objekte v visoki coni z novim rezervoarjem, ki je bil zgrajen v lanskem letu. Dela bodo veljala 4 milijone dinarjev, dokončana pa bodo v štirinajstih dneh.

TREBANJSKE NOVICE

DO PRAZNIKA NARED — Piko na „i“ pri urejanju okolice večnamenskega doma v Pišecah so s prostovoljnimi delom dodali krajani. Na sobotni slovesnosti bodo pred novim poslopjem odkrili plaketo jezikoslovcu Maksu Pletersniku (več v Prilogi prihodnji teden), ki mu je 1840 stekla zibelka v tem kraju. O njem bo govoril prof. Jože Toporišič. (Foto: Jožica Teppey)

„Nismo več na koncu sveta“

V Pišecah bodo 28. novembra odprli dom z dvorano, zdravstveno postajo in pošto

V Pišecah je te dni živo, kot že dolgo ni bilo. Šolarji, mladinci, kmetje, gospodinjice in drugi krajani pridnih rok od minulega četrta dalje vneto urejajo okolico novega družbenega in kulturnega središča krajevne skupnosti. Za zdaj mu pravijo še večnamenski dom.

„Res je, da so bile naše želje večje in da smo jih sproti krčili, vendar smo nove pridobitve kljub vsemu zelo veseli, saj se še predobro zavedamo, da smo jo ujeli za rep in da bi se nam investicija prav lahko izmuznila,“ je menila Mira Podgoršek, ravnateljica pišečke osnovne šole. „Pod novo streho smo dobili dvorano za kulturne prireditve in telesno vzgojo,“ je nadaljevala. „Sprejme lahko 250 ljudi. To je za Pišce dovolj, žal pa ne ustreza v celoti za športnim tekmovanjem. Dolga je samo 18 metrov in ne 24, kot je bilo sprva zamišljeno. Po idejnem osnutku inž. arh. Franca Filipčiča naj bi samo dvorana merila 449 m², zdaj pa meri toliko celotna stavba. Zaradi pomanjkanja denarja smo se odrekli knjižnici in klubskemu prostoru za sestanke krajanov. Pomagali si bomo tako, da bomo za knjižnico pregradili del hodnika, za sestanke se bomo pa tudi kako drugače znašli. Poglavitni sta dvorana, ki jo bomo lahko uporabljali za več namenov, in pa zdravstvena postaja.

Pišce so le kraj s številnimi odročnimi vasi in zaselki po bregih, z veliko ostarelimi in osamelimi ljudmi, ki že do sem težko pridejo. Šolarji vred si bomo vsi skupaj poslej prihranili veliko časa in stroškov za obiske zobozdravnika. Ta bo prihajal sem prav tako kot splošni zdravnik.

„Zdaj si bom tudi jaz oddahnil,“ je dejal predsednik skupščine KS Ivan Cizelj, ki se je končno znebil številnih denarnih idrugih skrbi. Povedal je, da pišečka KS sodeluje v investiciji s 400 tisočaki, celotna vrednost objekta pa je 10 milijonov

dinarjev. PTT in zdravstvena skupnost financirata svoje prostore, kulturna skupnost pa svoje. Pri tem ne smemo pozabiti dotacije republiške KS (2,6 milijona dinarjev) in pa samoprispevka občanov, ki pa se v skupni vsoti skoraj izgubi. Franc Cizelj je z zadovoljstvom omenil, da bodo Pišce hkrati z novimi prostori za pošto dobile tudi javno govorilnico. Kraj namreč še nima avtomatske telefonske centrale, zato jim bo govorilnica nadvse dobrodošla.

JOŽICA TEPPEY

JUBILEJ LOVSKEGA ZBORA IZ GLOBOKEGA

Na praznik republike, v nedeljo, 29. novembra, prirejajo v Globokem jubilejni nastop moškega lovskega pevskega zbora. Za desetletnico obstoja se mu bodo na koncertu pridružili novoustanovljeni ženski zbor in učenci domače osnovne šole. Z njimi bodo zapeli tudi pevci moškega pevskega zbora Prosvetnega društva Oton Župančič iz Artič.

NOVO V BREŽICAH

SPREJEM ZA STARŠE — V salonu hotela Turist so 20. novembra povabili starše 50 novorojenčkov. Predsednik občinske skupščine Stanko Rebernik jim je čestital za veseli dogodek in vsakemu poklonil knjigo „Naš malček“. Sprejemi so od februarja letos postali stalna oblika stika s starši. Organizirajo in sofinancirajo jih ZPM, občina ter SIS za otroško varstvo in zdravstvo. Mamice in očete so veseli te pozornosti, saj tako rojstvo ni le na družinski krog omejen dogodek.

BREŽIŠKE VESTI

Strah pred prakso je votel

Komunisti o usmerjenem izobraževanju — Zakaj bojazen pred proizvodno prakso?

„Občina Krško je dosegla lepe rezultate pri izvajanju eno-izmenskega pouka. Le še v kostanjevski in podbočjanski osnovni šoli učenci obiskujejo voizmenski pouk. S četrtno učencev, vključenih v celodnevno osnovno šolo, smo med vodilnimi v Sloveniji, prav tako z desetimi oddelki podaljšanega bivanja v Krškem in na Senovem, kjer je vključenih 34 odstotkov otrok,“ se je lahko v uvodnih besedah na seji OK ZK 18. novembra v Krškem pohvalil Niko Žibret, predsednik občinskega komiteja za družbene dejavnosti.

Ker pa je partijska konferenca posvetila vso pozornost oceni izvajanja procesa in uveljavljanja kadrovske vloge usmerjenega izobraževanja v občini, podtoni o usmerjenem izobraževanju in študijski politiki niso bili tako svetli, kot vodničarjevi o dosežkih v osnovnem šolstvu. Svobodna menjava dela se še vedno prevečkrat pojavlja le na prizorišču bitk za stopnje, ker so miselne sponje etatizma proračuna še zelo prisotne. Zato tudi ne preseneča, da žal povsod razpravljajo o ceni oddelka, ne pa o vrednosti programa.

Razveseljivo je, da Šolski center v Krškem nima izpada vpisanih, temveč je učencev celo več kot lani, a ni prav, da se delovne organizacije zapirajo, ko bi morale sprejeti učence na proizvodno prakso. Po stežka doseženem usklajevanju za učence kovinske usmeritve je še vedno v ospredju elektro usmeritev. Gre za vprašanje, kam s 150 učenci. Po besedah zadolženega za organizacijo proizvodne prakse pri SC — Planica v nuklearni in Elektru izjavljajo, da bodo sprejemali le svoje študente, v brestaniški elektrarni pa še sami ne

vedo, kaj naj delajo. Kostanjevška Iskra še za svoje delavce nima urejenega prevoza in ob vsem tem je prava sreča, da je novomeški Pionir sam ponudil, da bo vzel na proiz-

vodno prakso nekaj učencev. Rešitev to ni, taki odpori združenega dela pa terjajo takojšnjo politično akcijo in ukrepanje v vseh okoljih. P. PERC

Kruh od jablan in smrek

Razgovor z Jamnikovi iz Kočnega

Kmetija Jamnikovi v Kočnem 1 premore preko 20 ha površin, a več kot polovica je gozda. Gospodar, 60-letni Jože, je letos oddal krškemu Agro-kombinatu dobre 4 tone ribeza in prav toliko jabolk gloster, idarec in jonagold. Komaj lani je z ženo Zalko in ob pomoči

— Jože Jamnik: „Premalo izkoriščeni stroji so dragi!“

27-letnega sina Vida, ki bo verjetno tedaj, ko bo oče opešal, pustil službo v Celulozi in se povsem posvetil kmetovanju, uredil nasad jablan s 1800 sadikami. „Pridelek je bil dober, za jabolka pa so nam plačali 13 dinarjev akontacije in pričakuje-mo lahko še nekaj doplačila. Le vinograd je dal dvakrat manjši pridelek kot lani, ko je bilo grozdja 7 ton, a je bilo manj kakovostno,“ pripoveduje Jože. V hlevu imajo zdaj 5 krav in plemensko kobilu, ki je očitno

dokaj donosna „naložba“. „Za poldrugo leto staro žrebico smo dobili že 45 tisočakov, sicer pa je običajna cena žrebeta okoli 30 tisočakov. Kobilu je nepogrešljiva za oranje v vinogradu, zvozi pa tudi vso krmo za živino.“

Pri Jamnikovi ne manjka kmetijskih strojev. Letos so kupili še mulčer za mulčenje trave v sadovnjaku. „Tod so preveč raztresene kmetije in, žal, ne moremo v strojne skupnosti. V Gabrju pod Gorjanci, kjer sem rojena, so visoko v hribih kmetije bolj povezane, ker je vas strnjena,“ pravi gospodinja Zalka, mož pa dodaja, da bi bili takoj celo za skupne garaže in strojni park, čeprav je res veliko odvisno tudi od ljudi — sosedov. Jamnikova sta za otroke lepo poskrbela (starejši sin Jože je elektroinženir v Kovinarski, hči pa poročena v sosesčini), in čeprav ni bilo vedno lahko življenje, sta med počitnicami vzela v skrbništvo še 14-letnega Viktorja, veselega fanta, ki bi po končani osemletki in ko se bo izučil, najraje kar ostal pri prijazni in urejeni družini.

Letos so Jamnikovi na enem hektarju zemlje nasadili čez 3000 smrek. Ko je sin Vid sprožil pobudo v Celulozi, so bili takoj za to. „Tovarna je kupila sadike in si zagotovila prednostno pravico nakupa smrek,“ razodene skrb za ohranjanje zemlje, ki bi jo načelnja erozija, Jože Jamnik. P. PERC

Tovarna in krajanji sodelujejo

Mnogo novega v Kladju, Brezovem in še kje — Nove naloge krajevne skupnosti

Krajevna skupnost Blanca je bila po v minulem srednjeročnem obdobju veljavnem zakonu pristeta med tako imenovane manj razvite. Nova Stillesova tovarna pod Kladjem je zrasla tudi zategadelj. To še ni vse: pri Dolnjem Brezovem gradi sevniški tozd Betona novo tovarno Lisce in sovlagateljev, zadnje čase vse bolj znane pod imenom Inplet. Na Blanci nastaja separacija Rudnika nekovin.

Ob vsem tem ne smemo zanemariti še številnih akcij krajanov. Predsednik sveta blanske KS Alojz Požun navaja kot velik uspeh razmah telefonije. Lani so dobili novo centralo s sto številkami. Le-ta je doma- la že polna. Številni naročniki imajo sedaj avtomatsko zvezo ne le na Blanci, temveč tudi v Kladju, Brezovem in Selcah.

SEVNIŠKI PABERKI

SPET POKAŽI, KAJ ZNAŠ — V soboto ob 17. uri bo v dvorani sevniškega gasilskega doma zanimiva prireditev. Pod geslom „Pokaži, kaj znaš“ se je do konca minulega tedna prijavilo 29 posameznikov in skupin. Vrsto let je s temi prireditvami spodbujala amaterje in ljubitelje skupna kulturna komisija v Lisci. Prireditev tokratnega širšega srečanja je občinska Zveza kulturnih organizacij.

REŠILI KINO IN ŠE KAJ — Minuli teden so v Sevnici marsikoga zbudili napisi nekako v tem smislu: „Ker dvorana ni ogrevana, kina ne bo.“ Tako hudo naposled vseeno ni bilo. Kako bo z ogrevanjem, predvsem plačilom za pokurjeno olje, so zatem nemudoma rešili s pogovorom. To bi bili lahko storili tudi že prej, preden so enostransko razglasili, da filmov ne bodo vrteli.

VELIKO KUPCEV — Sobotni smučarski sejem na sevniškem Glavnem trgu je privabil mnogo kupcev. Pred trgovino, kjer tudi nasploh prodajajo smučarsko opremo, so že dan poprej člani smučarskega kluba namestili vse potrebno. Lastnika je zamenjalo 49 parov smuč, 31 parov smučarskih čevljev in nekaj oblačil. Prodali bi zanesljivo tudi več, če bi le bilo več ponudbe.

V samem Kladju je bil neutrujen predsednik številnih gradbenih odborov Franc Abram ml. Nepogrešljiv je bil pri vodovodu, telefonu ali asfaltiranju. Komunalna ureditev je prišla prav tudi Stillesu, pomagano je bilo tudi krajanom.

V pravcatem razcvetu je Dolnje Brezovo. Zraslo je že mnogo hiš, Vaški vodovod vsem ni bil več kos. Sedaj družno z novo tovarno gradijo novega. Nekaj so pridobili tudi v središču krajevne skupnosti na sami Blanci. Tako je sedaj asfaltirano križišče, cesta proti nasadu jablan in še en krajši osek.

Med problemi navaja predsednik Požun vzdrževanje vaških poti, kjer deževe običajno razdira trud, ko odnaša pesek. „Želja številnih delavcev vozačev je razširitev ceste proti

Pokleku. Po vijugasti dolini vozi mnogo avtobusov. Udarniško je bil razširjen že prenekateri ovinek, vseeno pa se bo treba korenito lotiti ceste,“ pove odločno. Pozna se tudi, da so v krajevni skupnosti boljše organizirani. Tu jim pride prav roka tajnika Jožeta Novaka. A. ŽELEZNIK

DELITEV PO NOVEM

V najstarejši sevniški tovarni Kopitarni so konec oktobra uspešno opravili referendum, kjer so delavci sprejeli cel svezhen aktov. To je bil predvsem samoupravni sporazum o delitvi čistega dohodka, denarja za osebne dohodke in skupno porabo, seveda pa tudi za to pripravljen pravilnik. Izglasovali so tudi spremembo tovarniškega statuta, ki določa, da se delovna enota 5 združi z enoto kopit. Vsi ti akti so pričeli veljati s 1. novembrom.

KJE BODO ŠE PRAZNOVALI?

Ze nekaj let v sevniški občini prenašajo težišče proslavljanj ob občinskem prazniku na obrabne krajevne skupnosti. Tako se vse ne odvija v strogem središču. Lani je bilo to, kot je znano, v Zabukovju, letos je bila osrednja proslava na Bučki. Predsednik občinske skupščine Janko Rebernik je na predzadnji seji vseh treh zborov v Sevnici dejal, da bi bila prihodnje leto prav lahko na vrsti krajevna skupnost Blanca. Želja vseh je, da bi tovarna elastičnih pletenin Lisce in sovlagateljčev Jutrjanke ter Kometa zrasla do takrat. Leta 1983 bi lahko proslavljanje prenesli na območje krajevne skupnosti Boštanj. Takrat namreč predvidevajo, da bo dokončno posodobljena cesta za Mirno. Boštanjčani pa bodo dotlej pri-dali še kakšno delovno zmago.

UREJENA STRUGA — Niso bile vse le otvoritve ob nedavnem občinskem prazniku na Bučki. Kot kaže zavito strugo Radulje so zavrvali stroji novomeškega Vodnogospodarskega podjetja. S pomočjo zemljiške skupnosti bodo tako pri Dolnjih Raduljah izboljšali zemljišče.

SEVNIŠKI VEŠTNIK

Čeprav se je informiranje v Zvezi komunistov v črnomaljski občini v zadnjem letu precej izboljšalo, se še vedno srečujejo z neodgovornostjo večine informatorjev, ki kljub jasno zastavljenim zahtevam in sprejetim dogovorom svojih obveznosti ne izpolnjujejo, zato so na zadnji seji občinske konference Zveze komunistov v Črnomlju sklenili, da morajo osnovne organizacije tako ravnanje oz. neizpolnjevanje sprejetih obveznosti oceniti in, če je treba, ustrezno vzgojno-politično ukrepati.

Seveda so med temi informatorji tudi izjeme, ki dobro in odgovorno opravljajo svoje naloge: To velja predvsem za Iskro, Belt, Kovinar, zdravstveni dom, Dolenjko, Center srednjih šol in Gorenje. Informacija pa mora biti ne samo sprotna in natančna, zajeti mora bistvene ugotovitve in probleme, ki so jih obravnavali na sestanku osnovne organizacije, ampak morajo to informacijo potrditi vsi člani osnovne organizacije. Le tako bo komite sprti in pravilno seznanjen z razmerami in razpoloženjem ljudi in bo lahko takoj ukrepal in začel z ustrezno politično aktivnostjo. Prav zato naloge informatorjev ni le poročanje o seji osnovne organizacije Zveze komunistov, ampak je potrebno redno poročanje o idejnopolitičnih, samoupravnih in gospodarskih razmerah

in dejavnosti v združenem delu in krajevni skupnosti. Prav zato je ena

DROBIŽ ZA KAZEN

Poleg 106 prijavljenih avto-prevoznikov v črnomaljski občini je tudi nekaj takih, ki se s tem poslom ukvarjajo na črno. Se posebno vztrajen je eden, ki ga inšpektorji že večkrat zalotili pri tem početju in ga seveda vedno tudi kaznovali. Možaku, ki se za „fus“, večkrat dogovori kar dopoldne na svojem delovnem mestu, pa so te kazni očitno navaden drobiž, saj jih veselo plačuje in svoje donosno početje opravlja naprej. Ljudje pa še vedno upajo, da se bo tudi za take našel kdo, ki jim bo kos.

od nalog vodilnih delavcev v organizacijah združenega dela tudi obveščanje članov Zveze komunistov o gospodarskih in drugih vprašanih svoje delovne organizacije, krajevne skupnosti in interesnih skupnosti.

Najvišji črnomaljski partijski organ se je v zvezi z informiranjem zavzel za objektivno obveščanje, se pravi, da je treba poročati in pisati ne samo o težavah, problemih, nepravilnostih, marveč prav tako o uspehih, uresničenih planih, uveljavljanju samoupravnih odnosov itd.

KRVODAJALSKA AKCIJA

Črnomaljski Rdeči križ pripravlja za prihodnji četrtek, 3. decembra, krvodajalsko akcijo za potrebe novomeške bolnišnice. Krvodajalce iz delovnih organizacij in krajevnih organizacij Rdečega križa pozivajo, naj se akcije udeležijo v čim večjem številu. Odhod avtobusa bo ob 6.30 izpred gradu.

ČRNMALJSKI DROBIŽ

FILATELISTIČNA RAZSTAVA — Filatelistično društvo iz Črnomlja pripravlja v prostorih Zveze obrtnikov filatelistično razstavo. Zbiralci znanak bodo svoje bogastvo dali na ogled od 28. novembra do 1. decembra.

MLADI BREZ PROSTOROV — Ze daj časa v Črnomlju ugotavljajo, da bi mladina nujno morala imeti svoje prostore, nekakšen mladinski klub, kjer bi se sestajali in gojili razne dejavnosti. Vendar kaj daj kot do te ugotovitve zadeva ne pride, mladim pa še vedno ostajajo za zbirališča številni javni lokali...

MOLČEČI RADIO — Hrpu okoli belokranjskega radia, ki naj bi deloval v Črnomlju, se je polegel. Dobili so že nekaj starih aparatov iz Ljubljane, celo prostore za radio so že rezervirali, ko pa se je izkazalo, da bi za letno delovanje radijske postaje morali zagotoviti (po lanskih cenah) 1,50 milijona dinarjev, so ta še nerojeni radio kar hitro ugasili.

Aprila letos je začel ponovno delati Šahovski klub Kočevje in takrat so izvolili za novega predsednika Staneta Gabriča, za tajnika pa Toneta Rakoviča.

V Kočevju je bil pred leti šah zelo uspešen. Mladi kočevski šahisti, predvsem pionirji in mladinci, so dosegali pod vodstvom mentorja Iveta Staniča izredne uspehe v okviru republike in države. Kočevska ekipa članov, članic in mladincev pa je igrala v prvi republiški ligi. Kasneje je šah zamrl, kočevski šahisti pa so začeli igrati za razne klube izven domače občine.

Zdaj se je večina šahistov vrnila v domači klub. Šahovski življenje in delo v Kočevju in celo v občini je spet razbujeno. Vsak mesec raven med dopusti organiziramo klubski hitropotezni turnir. Za občinski praznik smo izvedli tudi odprto hitropotezno prvenstvo, nam je začel pripovedovati o delu kluba njegov predsednik Stane Gabrič.

Poleti smo organizirali simultanko velemojstra Bruna Parme, ki je

igral s 40 šahisti in oddal 12 remijev. Na letošnjem sindikalnem prvenstvu v šahu je sodelovalo 8 ekip, zmagal pa je Elektro. Sodelovali smo na turnirju ob prazniku KS Oslinca in zasedli najboljša mesta. Na hitropotezno prvenstvo Dolenjske v maju je zmagal naš član Stane Podkoritnik.

Zdaj poteka občinsko prvenstvo, na katerem sodeluje 15 tekmovalcev

KOČEVJE: RAZSTAVA LOVSKIH FOTOGRAFIJ

Pod pokroviteljstvom Zveze lovskih druženj Kočevje bodo danes ob 17.30 v Likovnem salonu v Kočevju odprli razstavo črno-belih fotografij Janeza Černača, Marka Figarja, Janeza Konečnika, Konrada Lampeta, Staneta Lavriča, Stanka Lavriča in Janeza Papeža, članov kočevske sekcije Kluba Diane. Fotografije z lovskimi motivi in motivi iz narave bodo na ogled do 13. decembra.

iz vse občine. Pokrovitelj je Tekstilna. Šahovski klub ima prostore v klubu Društva upokojencev in zato plačujejo po 500 din najemnine na mesec.

Denarja imajo bolj malo, ker zaradi kasne oživitve dela (aprila) niso prišli v program finansiranja pri TTKS. Z delom pa dokazujejo, da zaslužijo, da pridejo v redni program finansiranja. V načrtu imajo še oživitve dela s pionirji in mladinci ter pomoč sekcijam v Oslinici in Podpreski. Nekoliko bolj oddaljen cilj pa je, da bi spet imeli svojo ekipo v slovenski ligi, za kar potrebujejo več dobrih šahistov (tudi žensk in mladincev) in več denarja.

Po čem sklepaš, da letošnji načrti v kočevski občini ne bodo uresničeni?

Bliža se že konec leta pa so predsedniku izvršnega sveta ukradli šele eno kolo, medtem ko so mu prejšnja leta vsako leto najmanj dve.

DROBNE IZ KOČEVJA

IZRUVANI ROBNIKI — Imamo ugodno vreme za popravila cest in pločnikov. Popravilo Ljubljanske ceste zaključujejo. Podaljšek ceste bi bil že asfaltiran, pa se je zataknilo, vendar ne zaradi vremena, temveč zaradi človeških nesoglasij. Za podaljšek od Sajevčeve hiše dalje je bilo že vse pripravljeno za asfaltiranje, ko pa so prišli delavci s stroji, so bili robniki pred nekaterimi hišami izrUVani. Morali so jih spet popraviti, in ko so naslednji dan spet prišli s stroji, so bili robniki ponovno izrUVani. Kdo je krivec za vse to, bo ugotavljal tožilec, kateremu so zadevo prijavili, nato pa bo razsojalo še sodišče. Po nepotrebnem je bilo kar precej stroškov.

KOČEVJSKE NOVICE

J. P.

O volitvah in gospodarjenju

Le evidentirani je lahko tudi kandidiran

Letošnji načrti na področju gospodarjenja v kočevski občini ne bodo uresničeni, pa tudi prihodnje leto bo še izredno težko. To so ugotovili na zadnji seji občinske konference SZDL, ko so razpravljali o planskih dokumentih in stabilizacijskih prizadevanjih.

V razpravi je bilo poudarjeno, da rast osebnih dohodkov ne sme biti odvisna od rasti cen, ampak od rasti dohodka. Z ozirom na ustvarjeni dohodek je veliko OZD izplačalo previsoke osebné dohodke. Za LK so prvotno ocenili, da ima 9 milijonov dinarjev izgube, po najnovejših podatkih pa znaša izguba že 17 milijonov.

V razpravi o izhodiščih za prihodnje leto je bilo tudi poudarjeno, da pomeni predvidena rast zaposlenosti 0,5 odstotka za občino pravo katastrofo, saj je treba zagotoviti na leto zaposlitev za okoli 300 ljudi, kar predstavlja blizu 4-odstotno rast.

Ko so razpravljali o pripravah na

skupščinske volitve, so „sami sebi izrekli kritiko, ker niso vodili stalnih kadrovskih priprav na volitve že od volitev leta 1978 dalje.“ Od maja letos do 20. septembra je bilo evidentiranih 834 možnih kandidatov za opravljanje družbenih dolžnosti. Evidentiranih je tudi preko 300 možnih kandidatov za najodgovornejše dolžnosti v občini. Ocenjeno je, da je bilo v dosedanjem delu spoštovano načelo demokratičnosti postopkov in da bo to načelo spoštovano tudi v nadaljnjih postopkih, in to skupaj z načelom, da nihče, kdor ni bil evidentiran, ne more biti kandidiran.

Sklepali so še o spremembi pravil občinske organizacije SZDL, in podano je bilo obvestilo o poteku prostorskega preoblikovanja KS Kočevje—sesta. Sklenili so, da bo naslednja seja konference v drugi polovici decembra, na njej pa bodo med drugim razpravljali tudi o delovanju delegatskega sistema v občini in sprejeti delovni program za prihodnje leto.

Mladi se odločajo za zemljo

Značilni problemi mladih premalokrat na dnevni redih — Četrtna evidentiranih kandidatov je mladincev — Zelo dobro sodelovanje z borci

Ena od ugotovitev na nedavni seji programske volilne konference mladinske organizacije v metliški občini je tudi, da kljub ustreznim zastopanih mladih delegatov v raznih organih vpliva mladih v občini še ni dovolj čutili in da značilni problemi mladih premalokrat pridejo na dnevne rede skupščin.

Zato je ena od nalog mladinske organizacije tudi prizadevanje da bodo predstavniki mladih povsod tam, kjer se odloča tako o najširših vprašanih kot o interesih, ki še posebej zadevajo mlade. Dosedanji potek evidentiranja za prihodnje volitve kaže, da jim bo to tudi uspelo, saj je že četrtna evidentiranih kandidatov za skupščinske družbenopolitične skupnosti in interesne skupnosti iz vrst mladih. Seveda pa je konec koncev le od mladih samih v največji meri odvisno, kako bodo izkoristili vse možnosti, ki jim jih širok in demokratični sistem odločanja nudi.

Na področju kmetijstva, kateremu v občini namenjajo še posebno skrb in pozornost, so prav mladi eden najodločilnejših dejavnikov, saj je prav od njihove odločitve, ali bodo ostali na kmetijah ali ne, v precejšnji meri odvisen nadaljnji kakovostni razvoj te pomembne pano-

ge. Pri tem ima pomembno vlogo aktiv mladih združnikov, ki že več let uspešno deluje, zlasti kar se tiče strokovnega usposabljanja mladih kmetov. Razveseljivo je, da je v zadnjem času vedno več zanimanja mladih za izobraževanje v poklicnih in srednjih kmetijskih šolah, kar je povezano z odločitvijo, da po končanem šolanju ostanejo na kmetiji.

Delovanje mladih v občini je še posebej čutili na kulturnem področju, saj je v večini krajevnih skupno-

O URESNIČEVANJU KULTURNE POLITIKE

Torkova seja občinske konference SZDL v Metliki je bila posvečena vprašanjem kulture, točneje, uresničevanju kulturne politike v metliški občini, za kar so pripravili obsežno gradivo. Na seji je beseda tekla še o pripravah na volitve.

stih pa tudi v združenem delu prav mladina nosilec kulturnega delovanja.

Eno perečih vprašanj, s katerimi se srečuje mladinska organizacija, je tudi zaposlovanje mladih; med tistimi, ki (tudi neuspešno) iščejo zaposlitev, je tudi precej mladih; temu vprašanju bodo posvetili eno od sej OK ZSMS. Med uspešna pa vsekakor sodi sodelovanje mladih z borčevsko organizacijo pri negodovanju in razvijanju revolucionarnih tradicij NOB, kjer obe organizaciji zelo tesno in uspešno sodelujeta.

A. B.

SPREHOD PO METLIKI

LITERARNA SEKCIJA MLADINSKEGA KLUBA je pripravila prejšnjo soboto večer poezije, na katerem so brali svoje pesmi Bevk, Vlaisič, Vrančič in Jarnevič. Pesmi poslušalcem niso bile neznane, saj so bile objavljene v zbornikih Halucinacije pod belimi brezami in Halucinacije št. 2. Pozoren poslušalec je lahko začutil, kako razmišlja in čustvuje (?) mlada metliška pesniška generacija.

V POČASTITEV OBČINSKEGA PRAZNIKA je pripravil rokometni klub turnir ženskega rokometna. Tekmovanje je bilo v športni dvorani, med seboj pa so se pomerila dekleta iz Novega mesta, Sombora in Metlike. Predsednik metliškega rokometnega kluba Ivan Malešič je bil vse-skozi dobre volje, četudi „njegova“ dekleta niso blestela, da bi si moralo gledalstvo natikati sončna očala.

ZE NEKAJ SOBOT ZAPORED je v Brunskoletovi gostilni na Hrastu ples, na katerem igra ansambel Zarja. Gostilna je zmeraj nabitno polna, kar kaže na pomanjkanje te vrste zabave na tej strani Gorjancev. Presneto moram napeti možgane, da se spomnim, kdaj je bil nazadnje ples v katerem metliškem gostinskem lokalu. Kaže, kot da bi bilo metliškim gostincem bolj všeč, da sedi za njihovimi mizami čim manj ljudi.

metliški tednik

Predlagani za odgovorna mesta

V ribniški občini znana imena možnih kandidatov za najodgovornejše dolžnosti v občini — Seznan se spreminja, saj je prav zdaj v široki javni razpravi

Te dni potekajo po ribniški občini razprave o tem, kdo naj bo kandidiran na najodgovornejše dolžnosti v občini Ribnica. Volitve, ki bodo marca prihodnje leto, se namreč naglo bližajo.

Odgovorni v SIS

Liste dopolnjujejo

Za odgovorne dolžnosti v SIS so v ribniški občini doslej evidentirani kot možni kandidati:

vzgoja in izobraževanje: Danilo Divjak (za preds. skupščine), Cvetka Vesel (preds. zbora izvajalcev), Milojka Leban (preds. zb. uporabnikov);

kultura: Janez Debeljak (preds. sk.);

raziskovalna skupnost: Janez Lesar in Janez Hočevar (za preds. in podpr.);

zdravstvo: Milena Borovac (preds. sk.), Lojzka Zakrajšek (preds. IO), Lado Poljanec (preds. zb. izvaj.);

socialno skrbstvo: Nada Blatnik (preds. sk.), Majda Vrh (preds. zb. izvaj.), Vinko Kersnič (preds. zb. uporabnikov);

socialno varstvo: Darinka Jankovič (preds. zb. izvaj.), Anica Marolt (preds. zb. uporabnikov);

telesnokulturna skupnost: Viktor Pogorelec in Jože Starc (oba za preds. skupščine), Milan Bavdek (preds. zb. izvaj.), Tone Joras (preds. zb. upor.);

otroško varstvo: Bernarda Pirc (preds. skl.), Anica Modic (preds. zb. izvaj.), Marjana Radivojevič (preds. zb. upor.);

zaposlovanje: Ivan Francelj (preds. skl.), Tanja Debeljak namestnica (preds.);

stanovanjsko gospodarstvo: Jože Oven (preds. skl.), Dušan Bajde (preds. zb. upor.);

Za vse SIS še ni bilo evidentiranih možnih kandidatov za najodgovornejše dolžnosti ali pa v nekaterih še ni nujna zamenjava. Poudariti moramo, da se imena evidentiranih ne prestopajo menjajo, ker na sestankih predlagajo še nove, ker nekateri evidentirani ne pristanejo na kandidature ali pa z nekaterimi še niso bili opravljeni razgovori.

J. P.

Prav te dni potekajo sestanki osnovnih organizacij ZK, krajevnih konferenc SZDL, zbori občanov in drugi sestanki, na katerih delovni ljudje in občani ponekod bolj, drugod manj zavzeto, razpravljajo o evidentiranih. Ponekod se z evidentiranimi strinjajo, drugod predlagajo še nove.

Na sestanku osnovne organizacije ZK Ribnica so se komunisti sicer strinjali, da je Janez Gorše evidentiran za predsednika občinske konference SZDL, menili pa so, da bi bilo lahko kandidatov tudi več. Za sekretarja sta predlagana Ivan Petrič in Janez Bambič. Sleđnji je skupaj s Francem Železnikom predlagan tudi za sekretarja občinske konference ZK, medtem ko so za predsednika te organizacije predlagani Franc Ilc, Jože Košmrlj in Jože Marolt. Franc Železnik je hkrati s Francem Bojcem, Janezom Novakom in Mirkom Pircem evidentiran tudi kot možni kandidat za predsednika občinske skupščine. Za predsednika izvršnega sveta občinske skupščine sta predlagana Franc Lapajnc in Vinko Drobnič, diplomirana ekonomista.

Po temeljiti razpravi so ribniški komunisti menili, naj bi kandidirali za sekretarja občinskega komiteja ZK Janeza Bambiča, za predsednika občinske skupščine Franca Železnika, za predsednika občinskega izvršnega sveta Franca Lapajnceta, med-

tem ko naj bi Vinko Drobnič postal direktor ITPP. Menili so tudi, da kaznovani komunisti ne morejo biti kandidirani za odgovorne dolžnosti v občini. Opozorili so še, da med doslej evidentiranimi skoraj ni žensk in mladine.

Pri občinski skupščini so evidentirani za predsednika zbora združenega dela Jože Bartolj, predsednika zbora KS Mirko Pirc in Lojze Ruparčič in za predsednico družbenopolitičnega zbora Jagoda Erčulj.

Za predsednika občinskega odbora ZKB je evidentiran Vinko Kersnič, za tajnico pa Nada Blatnik. Mladinci so svoje novo vodstvo izvolili pred kratkim (o čemer smo že poročali), o možnih kandidatih za občinsko vodstvo zveze sindikatov smo tudi že poročali v prejšnji številki.

Na sestanku so poudarjali, da je treba kandidate za nova vodstva izbrati odgovorno in preudarno, saj doslej v več primerih niso imeli srečne roke. Vsak naj pač dela tam, kjer bo najbolj koristil skupnosti, in na takem mestu, za katero je usposobljen.

J. PRIMC

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

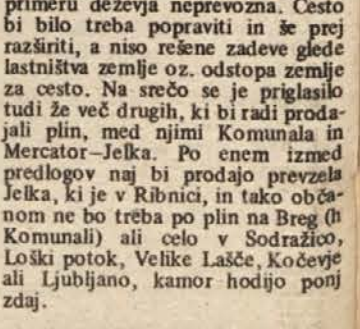
ZAGOTOVITI OSKRBO S PLINOM — Zadnje čase imajo Ribničani vedno več težav z nakupom plina v domači zasebni prodajalni.

Težave so v tem, ker do prodajalne ni primerne ceste, oz. je cesta v primeru deževja neprevozna. Cesto bi bilo treba popraviti in še preozračiti, a niso rešene zadeve glede lastništva zemlje oz. odstopa zemlje za cesto. Na srečo se je prijavilo tudi že več drugih, ki bi radi prodajalni plin, med njimi Komunalna in Mercator-Jelka. Po enem izmed predlogov naj bi prodajo prevzela Jelka, ki je v Ribnici, in tako občanom ne bo treba po plin na Breg (h Komunalni) ali celo v Sodražico, Loški potok, Velike Lašče, Kočevje ali Ljubljano, kamor hodijo ponj zdaj.

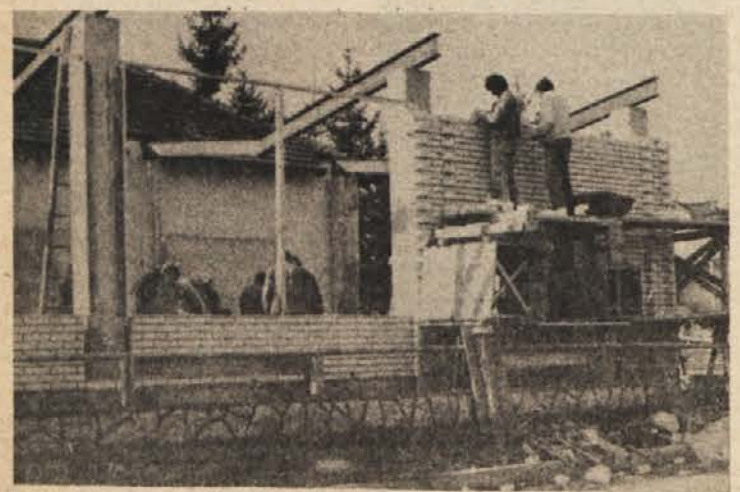

Zakaj v dvorani v gozdarskem domu v Ribnici ne nado-mestijo razbitih in pregorelih žarnic z novimi?

Zaradi stabilizacije, se pravi zaradi varčevanja z električno energijo in drugimi materialnimi stroški.

REŠETO

TRGOVINA IN ZOBNA AMBULANTA — Pri Beti delavci s pridom izkoriščajo lepo poznojesensko vreme za dela pri adaptaciji stavbe, v kateri bodo dobili prostore sedaj močno utapnjena trgovina, frizerski salon in zobna ambulanta za delavce Beti.

27. XI.
petek
1
8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Nemščina, Slovensčina
10.00 TV V ŠOLI: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Mali program, Risanka, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute
15.30 TV V ŠOLI: Nemščina, Slovensčina
17.10 POROČILA
17.15 PADLA Z NEBA, češka oddaja za otroke
17.40 TELESTART 81, zabavno-glasbena oddaja
18.15 OBZORNIK
18.25 ENERGETIKA: VODA, izobraževalna oddaja

18.55 NE PREZRITE
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 ŽENSKA, IMENOVANA MOJZES, druga in hkrati zadnja oddaja ameriške nadaljevanke
21.35 TI DNEVI, TA LETA
Na sporedu bo prva iz nizanke dokumentarnih oddaj, ki so nastale po arhivskem gradivu reporterjev Filmskih novosti in bodo prikazale dogajanje v Jugoslaviji od konca vojne do 1961, ko je bila v Beogradu prva konferenca nevrščeni.
22.20 V ZNAMENJU
22.35 NOČNI KINO: MOŽ, IMENOVAN KONJ
Film z gornjim naslovom je 1970 posnel ameriški režiser Elliot Silverstein, delo (o Angležu, ki ga zajamejo Indijanci, možak pa se izkaže s

hrabrostjo in postane celo poglavar rdečkožcev) smo si lahko že ogledali v kinu, vnovično spremljanje napete zgodbe pa ne bo potrata časa, saj gre za izvrsten film. Igrajo Richard Harris, Dame J. Anderson, Corinna Tsopei in drugi.

Na volilno—programski konferenci je mladina ocenila svoje dosedanje delo — Izvolili so novo vodstvo Janez Zakrajšek še naprej predsednik, Dušan Skerbiš sekretar

„V mladinski organizaciji bomo dosegli množičnost, ko bodo mladi videli v programih svoje lastne interese, hkrati pa mora prodirati spoznanje, da so problemi družbe tudi problemi mladih. Prav zato bi se morali mladi več ukvarjati z vprašanji stabilizacije, kot so se doslej,“ je rekla predsednica republiške konference ZSMS Darja Colarič na volilno programski konferenci trebanjske mladine.

„Kot kaže živahna razprava, pa ste v trebanjski občini na pravi poti, vendar pa morate doseči, da boste bolj sodelovali z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami,“ je poudarila. V razpravi, kjer so se oglašali mladi iz osnovnih šol in krajevnih organizacij ZSMS, je ne tako redko bilo slišati pripombe, da je mladinska organizacija pogosto pozabljena, da ji tu in tam manjka denarja, da nima prostorov. Vendar je prevladalo prepričanje, da ni dovolj samo kritizirati in iz leta v leto ponavljati ene in iste ugotovitve. Mladi bi morali s pomočjo sindikata, zveze komunistov in drugih organizacij reševati konkretna vprašanja. In teh ni malo. Kot rečeno, bi morali mladi prevzeti marsikatero nalogo v prizadevanjih za stabilizacijo, njihovo torišče dela je še v štipendiranju, izobraževanju, zaposlovanju in drugje.

mladinci ravnali. Na programsko volilni konferenci so poleg pregleda dela v preteklem obdobju in programa za prihodnost izvolili novo predsedstvo in predsednika občinske konference. To dolžnost bo še naprej opravljal Janez Zakrajšek, medtem ko bo Dušan Skerbiš profesionalni sekretar.

28. XI.
sobota
1
8.00 POROČILA
8.05 GLASBA ZA CICIBANE: OTROŠKA SRCA
8.20 LOLEK IN BOLEK, poljska risanka
8.30 JELENČEK
9.00 NIHČE KAKOR JAZ
9.30 DVA DNI V WEIMARJU, dokumentarna oddaja
10.05 JEDRSKA REVOLUCIJA: SKRIVNOST ATOMA
10.35 ŽUPAN V CASTERBRIDGEU

11.25 in 15.55 POROČILA
16.00 NE OBRACAJ SE, SINKO, jugoslovanski film
Film, ki ga je 1965 posnel Branko Bauer, je na tretjem puljskem festivalu prejel zlato areno. Gre za zgodbo iz časov okupiranega Zagreba, kamor iz jasenovskega taborišča pribeži človek, čigar sin je v ustaškem internatu. Skupaj skušata prebežati k partizanom... Glavne vloge igrajo Bert Sotlar, Lila Andres, Zlatko Lukman in Radojki Ježić.
17.45 FESTIVAL REVOLUCIJA IN GLASBA: PESEM MLADIH
18.50 NAŠ KRAJ: DESTRIK V SLOVENSkih GORICAH
19.05 ZLATA PTICA: O MULI, KI JE REŠILA PARTIZANA
19.10 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 NAŠE SREČANJE
21.40 MODNI UTRINKI
21.45 VRNITEV, jugoslovanski film
23.15 KAZIPOT
23.35 POROČILA

Oskrba se izboljšuje

Medtem ko so imeli lani v trebanjski občini precej težav z redno preskrbo prebivalstva, so z letošnjimi ukrepi v trgovskih organizacijah in organih družbenopolitičnih skupnosti dosegli, da je preskrba znatno boljša. Vendar to še ne pomeni, da se tu in tam ne pojavljajo težave z oskrbo nekaterih strani.

Da je oskrba boljša, so veliko pripomogle občinske blagovne rezerve, malo manj uspešna pa je bila priprava blagovnih rezerv v trgovini na drobno. Kot je videti iz analize o preskrbljenosti trga v trebanjski občini, ki jo je pripravil izvršni svet občinske skupščine, so temu vzrok premajhna obratna sredstva trgovskih podjetij. Zaradi sorazmerno majnih zalog, zaostrene gospodarske situacije pa se je še dogajalo, da je manjkalo nekaterih proizvodov. Ko so se razširile vesti, da se bo podražilo olje, sladkor in moka, je teh proizvodov zmanjkalo v trebanjskih trgovinah. Po posredovanju izvršnega sveta in aktiviranju občinskih in republiških blagovnih rezerv pa je bilo

ŠOLA BO DOBILA KANALIZACIJO

Trebanjski Tregrad te dni hiti z gradnjo kanalizacije za novo osnovno šolo. Kot kaže, bodo gradbinci zaradi lepega vremena in dobre organizacije dokončali kanalizacijo do konca tega meseca. Z deli pri gradnji 250 metrov dolge kanalizacije, od katere je odvisna tudi dokončna dograditev šole, so imeli kar precej težav, saj potekajo vodi po dokaj neugodnem terenu.

teh proizvodov kmalu dovolj na trgu. Prav tako so se v trebanjski občini uspešno zoperstavljali občasnemu pomanjkanju kave, pralnega praška, mleka in drugih živil. Neuspešno pa se je končalo prizadevanje izvršnega sveta, da bi s sovlaganjem v premogovnike dosegli boljše oskrbo s premogom. Precejšnje težave so imeli v trebanjski občini tudi z oskrbo z mineralnimi gnojili, katerih je manjkalo zlasti v spomladanskih mesecih.

Skratka; pokazalo se je, da se da z usklajeno in pravočasno akcijo vseh odgovornih dejavnikov doseči, da je kljub težavam oskrba lahko znatno boljša. Žal pa se v ta prizadevanja niso ustrezno vključili potrošniški sveti, ki v nekaterih krajevnih skupnostih še niso zaživel tako, kot bi morali. Vendar tu ni torišče dela samo za SZDL, ampak tudi za druge družbenopolitične organizacije v občinskem in krajevnem merilu. Cilj skupnih prizadevanj bi namreč moral biti, da zaradi takih in podobnih težav med prebivalci ne bi prihajalo do nezadovoljstva. J. S.

29. XI.
nedelja
1
8.35 POROČILA
8.40 ZIVZAV
9.30 ANNO DOMINI 1573
10.30 NARODNA GLASBA
11.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.00 KAZIPOT
12.20 POROČILA
13.25 GRČIJA: JUGOSLAVIJA, prenos nogometne tekme
15.15 PEKINŠKA OPERA
Na sporedu bo prvi del predstave Pekinške opere, ki so jo kitajski umetniki izvedli na letošnjem Bite-

fu. Ne gre za opero v evropskem pomenu, temveč za posebno obliko gledališke umetnosti, ki združuje sestavine stare kitajske glasbe, igre, petja, borilnih veščin in celo akrobatike.
16.15 PESEM ZAPOJMO SI
17.15 SKRIVNOST NIKOLE TESLE, jugoslovanski film
Z mednarodno igralsko zasedbo je Krsto Papić posnel film, ki je poučen in svojevrstna paša za oči. Delo o velikem znanstveniku je bilo lani nagajeno s puljsko srebrno areno.
19.00 ZLATA PTICA: PIKAPOLONICA
19.10 RISANKA
19.24 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.00 MANJ STRAŠNA NOČ
Na sporedu bo prva oddaja nadaljevanke, o kateri pišemo v današnji številki Dolenjskega lista.
21.00 HANZOVA POT, dokumentarna oddaja o alpinizmu
21.30 ŠPORTNI PREGLED
22.00 POROČILA

Zaprta vrata za mlade Trebeljane

Mladi iz trebeljanske krajevne skupnosti so brez denarja za svojo dejavnost, vodstvo KS jih ne vabi na sestanke — Tudi vrata šolskega dvorišča so zanje zaprta

Osnovna organizacija ZSMS v trebeljanski krajevni skupnosti je kar številna, saj šteje petdeset mladincev. Od tega je le približno polovica mladincev dejavnih. Kako spodbuditi mlade k delu, so na Trebelnem skupaj s predstavnikoma občinske konference ZSMS Trebnje ugotavljali nedavno. Sklepe o tem bodo še sprejeli.

Kajti sestanka se je udeležilo le 19 mladincev, niti vsi člani predsedstva ne. Zato na nedavnem sestanku, ki je bil v prostorih stare trebeljanske osnovne šole, niso mogli sprejeti delovnega programa. Večina razgovora se je namreč vrtela okoli zatišja, ki je zadnje čase zavladalo v osnovni organizaciji, zlasti pa so se mladinci spraševali, kako pritegniti k delu mlade ljudi.

Pokazalo se je, da so mladi siti sestankovanja. Zanje bodo morali organizirati tudi druge oblike dela in zabave. Na Trebelnem pa, kaže, imajo še več drugih problemov. Večina mladine se šola v drugih krajih, domov pa se vrača le ob sobotah in nedeljah. Ko pridejo domov, morajo pomagati na kmetijah, tako so sestanki lahko le zvečer. Tedaj pa je težko priti na Trebelno, saj so vasi in zaselki razsejani po velikem prostoru. Vendar bi se te in podobne težave še dale premagati, če bi za delo mladinske organizacije imeli več razumevanja v vodstvu krajevnih skupnosti in drugih družbenopolitičnih organizacijah. Mladinska organizacija namreč za svoje delo ne dobiva nobenega denarja, njeni predstavniki niso vabljani na seje sveta krajevnih skupnosti. Tudi sodelovanje s šolo ne more in ne more zaživeti. V šoli namreč ne morejo organizirati ne sestankov ne prireditelj. Šolsko dvorišče je zaprta za športna tekmovanja. Mladi Trebeljani zato upravičeno dobivajo občutek, da so zanje na Trebelnem zaprta vsa vrata, hkrati pa se zavedajo, da bi tudi oni sami morali več narediti za razvoj domačih krajev, ki se še otepajo z nerazvitostjo. Ta dolg čutijo prav vsi, tako tisti, ki so

že končali fakultete in srednje šole, pa se vračajo domov, da bi poprijeli za delo, kot tisti, ki se šele priprav-

ljajo na šolanje. Vendar spoznanja niso dovolj, treba jih bo spremeniti v delo. Kako poprijeti zanj se ni pokazalo na minulem sestanku. Zdi se namreč, da mladinski organizaciji ne manjka samo denarja in pomoči odgovornih dejavnikov, ampak boljše delovne metode. J. S.

KAKO SPET POŽIVITI DELO? — Mladi Trebeljani se že že zberejo na sestanek, težje pa je, ko se je treba lotiti dela. Pa ne da bi ne hoteli delati, le oblike so nekoliko zastarele in niso po meri časa! Zato bodo morali v vodstvu razmisliti, s katerim načinom pritegniti več mladih in jih pripraviti za politično delo. Prav tega na Trebelnem manjka, še posebej če se hoče ta krajevna skupnost izviti iz spon nerazvitosti. (Tekst: J. Simčič, foto: Janez Pavlin)

IZ KRAJA V KRAJ

BELA OPOJNOST NE POZNA STABILIZACIJE — Trebanjski sejem nove in rabljene smučarske opreme kaže, da je smučanje v resnici hudo pomemben slovenski šport. Kljub občutno manjši osebnim dohodkom je bila telovadnica trebanjske osnovne šole skoraj nabito polna, starši pa so kupili na tone smučarske opreme za svoje najmlajše. In reči moramo, da so morali seči globoko v žep, saj je treba za najcenejšo opremo odšteti 6 tisoč dinarjev. Pri takih vsotah tudi 10-odstotni popust ne zaleže dosti.

banjci, ki so znani po tem, da najraje parkirajo na tistem prostoru. Vprašanje pa je, ali bodo cvetlični lončki zalegli ravno toliko kot kazni. Če bodo toliko, kot so kazni, se bo parkiranje še nadaljevalo.

CVETLIČNI LONČKI BODO ČAKALI DO POMLADI — Boj za cvetlične lončke, s katerimi naj bi omejili parkiranje pred trebanjskim spominskim parkom je bil dolgočasen. Vendar pa bo parkiranje na tistem prostoru kljub znaku še v veljavi. Lončkov ne bodo postavili do začetka pomladi, ker menda motijo čiščenje snega. Tega so menda še posebno veseli nekateri Tre-

OKOLI KOČE NA DEBENCU JE BILO ŽIVAHNO — Preteklo soboto so se pri koči na Debencu zbrali mladi člani Partizana z Mirne, taborniki in mladinci. Tam so se zbrali na delovni akciji, katere cilj je bil očistiti okolico. Akcija je v celoti uspela in pokazala, da so mladi pripravljeno delati, le če so prednje postavljene konkretni cilji.

TREBANJSKE NOVICE

30. XI.
ponedeljek
1
9.05 POROČILA
9.10 OTROŠKA VESELICA
9.40 V. Pečjak—B. Lukan: DREJCEK IN TRIJE MARSOVCKI, predstava SIG Celje
10.40 RIKI—TIKI—TAVI, sovjetski mladinski film
Film z gornjim naslovom so sovjetski filmarji posneli v sodelovanju z indijskimi filmskimi delavci. Gre za dogajanja v džungli, kakor jih je popisal literat R. Kipling. Film je zrealiziral Aleksander Zguridi, igrajo pa A. Batalov, M. Terchova, I. Aleksejev in drugi.

11.55 POROČILA
15.00 GLASBA ZA CICIBANE: BRUNDO NA GUGALNICI
15.20 VESNA IZ ZAGORJA, glasbena oddaja
15.50 POROČILA
15.55 PEKINŠKA OPERA, drugi del predstave
16.55 MORTADELA, italijanski film
Delo je pred desetimi leti posnel Mario Monicelli, igrajo Sophia Loren, Luigi Proietti, William Devane, Beeson Carroll in drugi, zgodba pa kaže delavko iz tovarne salame, ki se odpravi v Ameriko na obisk k zaročencu...
18.30 VELIKA IZKUŠNJA, DRAGOCEN NAPOTEK, dokumentarna oddaja o JE Krško
19.00 ZLATA PTICA: MESEČINA
19.10 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 D. Todorović: MURVA, novosadska televizijska drama
21.25 EVROPA IŠČE TRETJO POT, aktualna oddaja
22.05 POROČILA

NA REPČAH DOKONČALI IZKOP JARKOV ZA VODOVOD

Na Repčah so krajani nedavno organizirali delovno akcijo, katere cilj jybil dokončati izkop jarkov za vodovod. Akcija je v celoti uspela, krajani pa komaj čakajo, da bodo delavci Komunalnega podjetja Grosuplje položili cevovode. Teren je za polaganje cevi že pripravljen na eni lokaciji na Repčah in na treh v Svetinjah. Pri dokončanju del bodo v prihodnjem letu sodelovale tudi mladinske delovne brigade.

1. XII.
torek
1
16.50 POROČILA
16.55 POPOTOVANJE ŠKRATA HAJAŠKA, češka risanka
17.05 DRUGO SREČANJE TAMBURAŠKI SKUPIN SLOVENIJE
17.35 PISANI SVET: NEZASLIŠA-

NI VIDEZ STVARI
17.55 Mile Klopčič: MATI, televizijska drama
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 AKTUALNA ODDAJA
20.55 ŽENSKA Z OBALE
22.25 Minkus: DON KIHOT, balet
23.30 POROČILA

2
14.30 Jugoslovansko prvenstvo v tenisu — 17.00 Glasbeni album — 17.15 Koncert zborov iz Slavonije — 18.15 E. Cossetto: Poema o domovini — 18.50 Športna oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Vitkivejič: Mati

2. XII.
sreda
1
9.00 TV V ŠOLI: Koledar, Ne pozabi, Kenja, Zanimivo potovanje
10.00 TV V ŠOLI: Biologija, Kraji in ljudje, Risanka, Kocka, kockica, Mali program, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute
16.40 SMUK ZA ŽENSKO, posnetek iz Val d'Isera
17.30 POROČILA
17.35 CIRKUS
18.00 ROMANTIKA PROTI KLASICIZMU
18.30 OBZORNIK

18.45 BALET ZA VSAKOGAR: ZAČETKI DANAŠNJEGA BALETA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 FILM TEDNA: ZAKONSKO ŽIVLJENJE MARIE BRAUN
Zahodnonemški film z gornjim naslovom je pred tremi leti posnel Rainer Werner Fassbinder. Ne gre za običajno družinsko dramo, ženska namreč verjame, da moč ni poginil v vojni, a se vseeno zaplete v razmerje z ameriškim vojakom. Zanosi, tedaj pa se vrne moč. Na vse načine skušata obnoviti nekdanjo srečno zakonsko življenje, a kakor ni lahko

bivanje v porušeni Nemčiji, tako tudi intimnejši odnosi niso nekaj neminljivega. Konec je tragičen... Igrajo Hanna Schygulla, Klaus Loewitsch, Ivan Desny, Gottfried John in drugi.
22.00 V ZNAMENJU

3. XII.
četrtek
1
10.25 VELESIALOM ZA ŽENSKO, prenos 1. teka iz Val d'Isera
13.35 VELESIALOM ZA ŽENSKO, prenos 2. teka iz Val d'Isera
15.30 TV V ŠOLI: Matematika, Človek spreminja rečne tokove
16.15 VELESIALOM ZA ŽENSKO, posnetek iz Val d'Isera

17.25 POROČILA
17.30 JELENČEK
18.00 MOZAIK KRATKEGA FILMA: PODOBA BLAGINJE, pakistanski film
18.30 OBZORNIK
18.40 MLADI ZA MLADE: KRAJEVNI STIK
Tokratna oddaja bo skušala raziskati ozadje dogodk, ki se je oktobra pripetil v Brežicah.
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

19.55 VREME
20.00 STUDIO 2, kulturna oddaja
21.35 SAD V USTIH SMRTI, balet na glasbo J. M. Jarre OXYGEN
22.15 V ZNAMENJU

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

DOLENJSKI PROJEKTIVNI BIRO
NOVO MESTO, SOKOLSKA 1
URBANIZEM, PROJEKTIRANJE,
INŽENIRING

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 26. novembra - Konrad Petek, 27. novembra - Virgil Sobota, 28. novembra - Jakob Nedelja, 29. novembra - Dan republike
Ponedeljek, 30. novembra - Andrej Terek, 1. decembra - Marijan Sreda, 2. decembra - Blanka Četrtek, 3. decembra - Franc

LUNINE MENE

26. novembra ob 15.38 - maj

BREŽICE: 27. in 28. 11. italijanski barvni film Plačani ljubček. 29. in 30. 11. ameriški barvni film V čast zrelih žensk. 1. in 2. 12.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

HIŠNI SVET Segova 6, Novo mesto, honorarno zaposli čistilko. Vlogo oddajte v nabiralnik hišnega sveta na Segovi 6.

STANOVANJA

UPOKOJENKA iščeta skromno stanovanje. Naslov v upravi lista (4934/81).

MAMICA Z OTROKOM išče sobo in kuhinjo ali sobo z možnostjo kuhanja. Tanja Jerebinšek, Na žago 1, Novo mesto, tel. 22-415.

Motorna vozila

TOVORNI AVTO TATRA 148, registriran, prodam. Martin Kastelic, Gotna vas 15 a, Novo mesto. R 4 TLS, leto izdelave 1978, garažiran, ugodno prodam. Janez Jesenovec, Velike Brusnice 8. RENAULT 4 TLS, letnik 1977, ugodno prodam. Peter Iskra, Otočec 32.

PROdam 4 vrata za škodo in še druge dele. Naslov v upravi lista (4941/81).

R 4, letnik 1978, prodam po ugodni ceni ali menjam za zastavo 750. Ivan Luzar, Segova 6, Novo mesto.

SKODO 105, staro tri leta, prodam. Gorenje Dole 9, Skočjan.

LADO, letnik 1976, ohranjeno, prodam. Podgora 13, Straža.

ZASTAVO 750 prodam. Gačeša, Zolja vas 3, Novo mesto.

R 4 TLS, letnik 1978, prodam. Naslov v upravi lista (4942/81).

126 P, letnik 1981, prodam. Andolšek, Vel. Bučna vas 48, Novo mesto.

TOVORNI AVTO TAM 5500 prodam za 9.000,00 din. Avto lahko plačate tudi z delom. Viktor Fister, Spodnje Laknice 22, Mokronog.

KOMBI ZASTAVA 430 K, letnik 1976, prodam. Franc Mrvič, Osojnik 16, Semič.

125 P, karaboliniran, letnik 1977, po delih ali celega, prodam. Ogled

ameriški barvni film Ameriški grafiti. ČRNOMELJ: 26. in 27. 11. nemški film Resnične zgodbe - V. del.

KOSTANJEVICA: 28. 11. italijanski film Satirikon. 29. 11. ameriški film Norma RC. 2. 12. španjski film Za eno noč ljubezni.

KRSKO: 28. in 29. 11. jugoslovanski film Tren. 2. 12. nemški film Hotel Drakula. 3. 12. francoski film Madame Cloud.

NOVO MESTO - KINO KRKA: Od 27. do 29. 11. ameriški barvni film Nedosegljivi most. 30. 11. in 1. 12. ameriški barvni film Tudi to je Amerika. - 1. del. 2. in 3. 12. avstralski barvni film Harlekin.

NOVO MESTO - KINO JLA: Od 27. 11. domači film Padec Italije. 30. 11. ter 1. in 2. 12. ameriški film Krvine zveze.

SEVNICA: Od 27. do 29. 11. jugoslovanski film Človek, ki ga je treba ubiti.

stirano do junija 1982, ugodno prodam. Prodaj tudi trajno žarečo peč. Informacije na telefon 24-150 vsak dan od 19.30 do 20.30.

ZASTAVO 750, letnik 1969, prodam za 1,3 M. Pavšelj, telefon (068) 85-417.

TAM 4500 KIPER Prodaj ali menjam za osebni avto. Franc Bevc, Prešernova 4, Krško.

ZASTAVO 1300, december 1975, prodam ali menjam za manjši avto. Ogled v nedeljo dopoldne. Jože Legan, Gornji Kot 1, Dvor.

Kmetijski stroji

TRAKTOR FERGUSON 35 KM s koso, malo rabljen, prodam. Naslov v upravi lista (4933/81).

TRAKTOR GOSENIČAR znamke Fiat, 48 KM, prodam. Tel. (068) 83-513.

MOTOK ULTIVATOR s frezo, moč 9 KM, prodam za 4 M. Srečko Tomec, Dol. Ajdovec 20, Dvor pri Žužemberku.

TRAKTOR masser Ferguson 42 KM prodam. Ivan Turk, Šela pri Ratežu 21, Otočec.

PRODAM

DVE PEČI na olje, malo rabljeni, prodam po ugodni ceni. Vinko Kranjčević, Leskovec pri Krškem 17.

PRODAM pohištvo (6-delno kombinirano omaro, ležišče z jogijem, omarico, mizo in fotelje). Ponudbe na telefon (068) 23-262 (popoldne).

KOMBINIRANI ŠTEDILNIK (plin, elektrika) prodam. Rudolf Kuhar, Mokronog, telefon 82-769.

PRASIČA prodam. Franc Rutar, Goriška vas 12, Skočjan.

KOBILO, staro dve leti, prodam. Kebej, Karteljevo 19, Mirna peč.

DVE VZMETNIČI JOGI prodam. Telefon 23-561.

DVE CB POSTAJI z antenami prodam. Branko Šutar, Vel. Bučna vas 4, 68000 Novo mesto.

KRAVO, brejo, prodam. Biška vas 16, Mirna peč.

GORILEC CTC in cisterno (4000 l) prodam za 20.000 din. Jože Lenčič, Šmalcja vas 36, Sentejnerje.

UGODNO PRODAM novo peč na trdo gorivo Kueppersbusch in akustično kitaro. Ogled vsako popoldne. Zlatko Peršič, Šoferska 5, Krško.

PEČ na olje Emo prodam. V Brezov log 61, Novo mesto.

PRODAM ohranjeno regalno pohištvo za dnevno sobo. Trdinova 34, a Novo mesto.

NOVO ZAMRZOVALNO SKRINJO (60 l) prodam. Telefon 85-107.

PRODAM trajno žarečo peč, železno peč na premog in emajlirano kuhinjsko pečico. Jože Grahek, Kot (Gorenjci), Semič.

PRODAM dvometrsko pig mašino, kombinirano z ulcen štango, malo rabljeno. Cena po dogovoru. Milan Muhič, Dol. Toplice 92.

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ (3 KW) prodam. Dol. Kamence 4 (nova hiša), Novo mesto.

KRAVO, 8 mesecev brejo, prodam. Janez Hočevnar, Krka 2, Novo mesto.

ČRNO-BELI TELEVIZOR prodam. Naslov v upravi lista (4937/81).

POROČNO OBLEKO (za nosečnice) številka 42 prodam. Naslov v upravi lista (4938/81).

PRODAM motorno žago STIHL 050 in rabljen gumi voz za traktor 16 c. Naslov v upravi lista (4939/81).

PRODAM zračni kompresor TIP EKZ - 3, kapaciteta 180 m³/h, tlak 7 atmosfer, z E motorjem TIP OPS 25/6 P=27 KW COS φ 0,85, ali zamenjam za manjši kompresor z doplačilom. Prodaj tudi prenosni hladilnik za mleko, nov, z garancijo. Informacije na telefon 76-073, Anton Vrščaj, Kolodvorska 56, Črnomelj.

SPALNICO, rabljeno, zelo poceni prodam. Ogled vsak dan. Zupančič, Ragsavska 8, Novo mesto.

MLIN s kamni za mletje vseh vrst žita, s pogonom na elektromotor, prodam. Janez Stopar, Veliki Ban 11, Sentejnerje.

GUMI VOZ (14 col), nov, prodam. Alojz Senica, Meniška vas 20, Dolenjske Toplice.

PRODAM malo rabljen trosed z dvema foteljema, samsko omaro in komodo po ugodni ceni. Dragica Badovinac, Ilke Vaštetove 17, Novo mesto.

PRODAM diatonično harmoniko ali zamenjam za kaj drugega. Janez Velikonja, Krka 22 a, Novo mesto.

PRASIČA, težkega 100 kg, prodam. Naslov v upravi lista (4940/81).

PRODAM kombinirani štedilnik (plin-elektrika), star dve leti. Prodaj tudi otroško kolo. Ivan Vračun, Ul. Iljije Gregoriča 6, Brežice. Ogled možen ob nedeljah (telefon 61-561).

KANARČKE - barvaste samce in samice prodam. Jože Turk, Tovarniška 3, Krško.

KUPIM

TROFAZNI MOTOR za hidrofor (150 l) kupim. Alojz Ljubi, Zdinja vas 7, Otočec.

MOTORNO ŽAGO STIHL 041, rabljeno, kupim. Naslov v upravi lista (4943/81) (telefon 25-212).

GRADBENO PARCELO v okolici Novega mesta z enkratnim gotovinskim plačilom kupim. Pismene ponudbe pošljite pod šifro: „NAŠ DOM“.

HIŠO v krški občini kupim. Cena 30 M. Naslov v upravi lista (4935/81).

POSEST

UGODNO PRODAM parcelo 33 a (delno star vinograd), položna lega, z zidanico-hramom v Starih vilih pri Šmarjeških Toplicah. Dostop z asfaltne ceste dolg 800 m (z vsakim vozilom). Električna je na parceli. Informacije na telefon (068) 22-215 do 9. ure in po 19. uri.

STAREJŠO VSELJIVO HIŠO, 3 km od Šmarjeških Toplic, ugodno prodam. Voda in elektrika je v hiši. Ogled možen za 29. november. Naslov v upravi lista (4931/81).

SLAŠČICARNO v Bršljinu prodam. Interesenti naj se ogledajo po telefonu (068) 23-728.

ENOSTANOVANJSKO HIŠO v Krškem z garažo in vrtom ugodno prodam. Ponudbe pošljite v oglašni oddelček pod šifro: „UGODNA LOKACIJA“.

RAZNO

DOJENČKA ali otroka do enega leta starosti sprejem v varstvo v Segovi ulici. Naslov v upravi lista (4932/81).

ODDAM NOVOZGRAJEN LOKAL kleparskemu mojstru v Dobovi. AVTOLICAR ALOJZ BRACUN, Ključ, Mokrička 17, 41292 Šenkovec. Prednost imajo zdomci, ki se želijo vrniti v domovino.

MLADA DRUŽINA išče varstvo za sedemmesečnega otroka. Telefon 23-962 popoldan.

POSRAVLJAM 2-krat na teden na domu. Naslov v upravi lista (4936/81).

VARSTVO za 20-mesečnega otroka iščem. Tanja Jerebinšek, Na žago 1, Novo mesto.

OBVESTILA

12-, 13-, 14-, 15- in 16-colske gumi vozove, nove, prodam za konjsko, volovsko ali traktorsko vprego. Delamo tudi vse vrste traktorskih prikolic. Osvatna za traktorske prikolice. Dostava na dom po dogovoru. Priporoča se STANE BULC, Jurčkova pot 73, Ljubljana-Rakovnik.

PREKLICI

IVANKA GOLOB, Ratež 33, Brusnice, opozarjam svojega moža ALBINA GOLOBA, da ni upravičen prodajati premičnine in nepremičnine, ki so bile kupljene v zakonu, dokler ni sodnijsko rešeno.

VOJKO BORŠTNAR, 68233 Mima, preključem neresnične izjave, ki sem jih govoril dne 11. 4. 1981 v gostilni Javornik na Rakovniku o tovariših Petru Zgoncu in Poldetu Jurgliču, in se jima zahvaljujem, da sta odstopila od tožbe.

STANE BULC, Dolž 6, Stopiče, opozarjam Janeza KLOBUČARJA, Tržaška 6, Ljubljana, da vrne, kar mi je odnesel iz stanovanja. Opozarjam pa ga tudi, da imajo Turkovi z Dolža 2 pravico obdelovati zemljo, katere jima je bila dana v uporabo od Terezije Klobučar.

ALOJZ TEKSTOR, Mali Slatnik 5, Novo mesto, prepevujem sekanje drv in grabljenje listja v mojem gozdu na Lokah (bivši Mavsarjev gozd). Ker je bila ena oseba že opažena, opozarjam vsakega, naj se varuje sodnih postopkov.

NAŠI DRAGI MAMI MARIJI ŠMAJDEK iz Regerče vasi želimo za njen 75. rojstni dan in god še mnogo zdravih in zadovoljnih let otroci Milka, Mici, Franci in Stane z družinami. Vnuki in pravnučki pa ji pošljajo koš poljubčkov.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 14. do 21. novembra 1981 so v brežiški porodnišnici rodile: Majda Zajber iz Sevnice - deklčo, Rozalija Cesnik iz Pušine - Zlatka, Mira Stiperski iz Rozganskega Bobovca - Željko, Slavica Močan iz Grdanjcev - Marino, Nada Jedran iz Klokočevca - Danijelo, Janja Kerin iz Leskovca - Barbaro, Milena Švajcer iz Pleterja - Igorja, Olga Orešnik iz Brežic - Petro, Rozalija Černoga iz Krškega - Matjaža, Marija Valentinič iz Krškega - Mateja in Barbaro, Djurdja Gudelj iz Strmca - Mirno, Majda Tomše iz Cirkna - Andreja, Vesna Galic iz Strmca - Kristino, Darinka Štris iz Strega rebra - Slavico, Mira Garašič iz Samobora - Luka, Slavica Prugovečki iz Hrastine - Snježano, Ida Urbanč iz Sp. Pohance - Janeza, Vlasta Radanovič iz Silovca - Mojco, Mira Knez iz Podgorja - Jožico, Jasminka Karabatič iz Bregane - Ivo in Alenka Kodeh iz Vrha - Marka. ČESTITAMO!

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

DRAGI mami Franciški Zoran, iz Prapreč za njen rojstni dan, vse najlepše želimo otroci: Ivan in Anica z družinama, ter Franci.

DRAGI mami Rozaliji Tomazin iz Impolja, želimo za njen rojstni dan, vse najlepše otroci: Tilka in Tone z družinama, ter Anica in Lojze.

ZAHVALA

V 55. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

MARTINA JELOVŠEK

iz Leskovca pri Krškem

Iskreno se zahvaljujemo prijateljem in znancem, ki ste pokojno spremlili na njeni zadnji poti, nam izrekli sožalje ter pokojni darovali vence in cvetje. Posebna hvala pljučnemu oddelku bolnice Novo mesto, kolektivom SDK Krško, SOP Krško, TOZD Oprema za podarjene vence. Hvala dekanu iz Leskovca za opravljeni pogrebni obred in tople poslovilne besede.

Žaljujoči: hčerka Anica z družino, sestre Ani, Mici, Rezi in brat Jože z družinami ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Prazen in tih je naš dom, ker tebe ni več

25. novembra je minilo žalostno leto, odkar je odšla od nas naša dobra

Antonija Luzar

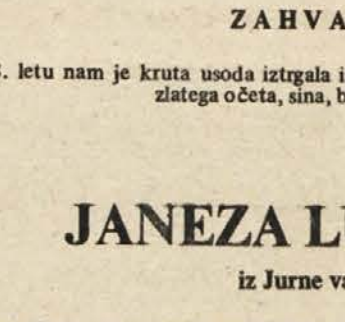
iz Novega mesta, Majde Šilc 6

Veliko prezgodaj si odšla od nas in vedno bolj občutimo bolečino ločitve. Hvala vsem, ki obiskujete njen grob, ji prinašate cvetje in prižigate svečke.

Žaljujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 48. letu nam je kruta usoda iztrgala iz naše sredine ljubljeno moža in zlatega očeta, sina, brata in strica

JANEZA LUKŠIČA

iz Jurne vasi 17

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za podarjene vence in cvetje ter izrečeno sožalje in vsem, ki ste pokojnega spreml

Čas je prišel za oddih,
dom je prazen, dom je tih.
Tebe ljuba mami tukaj ni,
da bi skupaj kam odšli.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je v 62. letu zapustila naša ljuba mama, stara mama, sestra in svakinja

MARIJA GRČAR

roj. Brinovec
z Mirne 126

Ob težki in boleči izgubi naše ljube mame se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, pokojni darovali veliko lepega cvetja in vencev, jo spremili na njeni zadnji poti. Iskreno se zahvaljujemo sodelavcem in sodelavkam kolektiva DANA Mirna, IMV TOZD Mirna, LEK Ljubljana, ISKRA Kranj in praporščaku organizacije RK. Zahvala tudi internemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto za pomoč v času bolezni, župniku za lepo opravljeni obred, cerkvenim pevcem pa za žalostinke, zapete ob slovesu od naše drage mame. Vsem skupaj se še enkrat iskreno zahvaljujemo!

Žalujoci: mož Franc, sin Lojze, sin Albin z družino, hčerke Majda, Lojzka, Jožica z družinami, brat Franjo z družino, vnučki Jože, Marinka, Albin, Janez, Matejka, Ernest, Lidija, Jani, Nataši in Bojanček ter ostalo sorodstvo

Mima, dne 18. 11. 1981

ZAHVALA

V 81. letu nas je po dolgi bolezni za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, prastara mama in teta

VERONIKA BLATNIK

roj. Šmalc
iz Gornjih Sušic 31 pri Dolenjskih Toplicah

Iskreno se zahvaljujemo sosedom Žabje vasi, vaščanom – sorodnikom, znancem in prijateljem za podarjeno cvetje in vence ter za izrečeno sožalje. Posebno se zahvaljujemo sodelavcem proizvodnje I IMV, tovarni zdravil tozd Zdravila – ampulnemu oddelku, predstavnikom delovne skupnosti CK ZKS, upravi Doma starejših občanov v Smihelu. Hvala tudi župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 68. letu je bolezen iztrgala iz naše sredine dragega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in svaka

ALOJZA URBANČA

iz Gržeče vasi 21

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste se poklonili njegovemu spominu, mu darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje in pokojnega tako številno spremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala delovnim kolektivom: Zdravstvenemu domu Krško, Tovarni celuloze Krško, Pionirju – tozd Krško, Novoletu; tozdu Bor Krško, GP Sava Krško, Dijaškemu domu Krško, Študentskemu centru Ljubljana, govorniku za poslovilne besede, godbi in dekanu za opravljeni obred. Iskrena hvala vsem, ki ste nam pomagali.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni nas je v 77. letu za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JANEZ MEDLE

iz Šentjermeja

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, župniku in gasilskemu društvu. Najlepša hvala vsem za podarjeno cvetje, izrečeno sožalje in za spremstvo na zadnji poti. Še enkrat iskrena hvala vsem!

Žalujoci: žena Marija, sin Jože, hčerki Vera in Mimi z družinami

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi oče, stari oče, praded, tast, brat in stric

ALOJZ BEC

iz Kamenice pri Krmelju

Zahvaljujemo se vsem sosedom za vsestransko pomoč, sorodnikom in znancem za podarjene vence in cvetje ter izrečeno sožalje. Iskrena hvala kolektivu Laboda Trebnje, dr. Slapšakovi, sestram ZD Krmelj, pevskega zboru Krmelj, župniku za opravljeni obred in Leopoldu Prijatelju za govor. Še posebej se zahvaljujemo tistim, ki ste ga spremili na zadnji poti.

Žalujoci: sin Rudi, hčerka Marija, snaha, zet, vnuki, pravniki ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči in tragični izgubi našega najdražjega moža, očeta, brata, strica in svaka

FRANCA LEVSTIKA

se toplo zahvaljujemo za izraze sožalja in pomoč v najtežjih trenutkih vsem sosedom, sovaščanom, prijateljem in znancem, posestu Sneznik Kočevska Reka, pevcem in godbi iz Kočevja ter župniku. Posebna zahvala sodelavcem obrata Špedicija Ribnica, tov. Slavku Trohi za tolažilne besede ob odprtem grobu in tov. Francu Lovšinu za vsestransko pomoč. Vsem, ki ste darovali cvetje in pokojnega spremili na zadnji poti ter nam kakorkoli stali ob strani, iskrena hvala!

Vsi njegovi

Rakitnica, 16. 11. 1981

V SPOMIN

FRANCIJU POŽESU

iz Dol. Podboršta pri Trebnjem

24. novembra je minilo leto dni, odkar nas je tragično zapustil naš sin, brat in zaročenec. Vsem, ki se ga še spominjate, se najlepše zahvaljujemo!

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene mame

IVANKE ŠAFER

roj. Ramuta

se iskreno zahvaljujemo dr. Tomiču, dr. Sudarju in tov. Ljubenu za pomoč ter nego. Hvala sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in delovni organizaciji INKOP, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojno spremili na zadnji poti.

Žalujoci: hčerki Danijela in Ivanka ter sin Rudi z družinami

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega očeta

ALOJZA PLUTA

iz Črnomlja, Belokranjska 4

se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti, mu darovali cvetje in nam izrekli sožalje.

Žalujoci: sin Damijan in hči Judita z družinama ter ostalo sorodstvo

Črnomelj, Ljubljana, Črešnjevce, 23. novembra 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

SLAVKA PUNGERČIČA

iz Škočjana 36

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, nam izrazili sožalje, darovali pokojnemu venci in cvetje in ga tako številno spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo delovnim kolektivom: Dolenjka Novo mesto in Črnomelj, Novolet – BLP Novo mesto, Bor Krško in Lipa Kostanjevica, sosedom, LD Krško, pevcem iz Škočjana ter duhovnikom za opravljeni obred.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

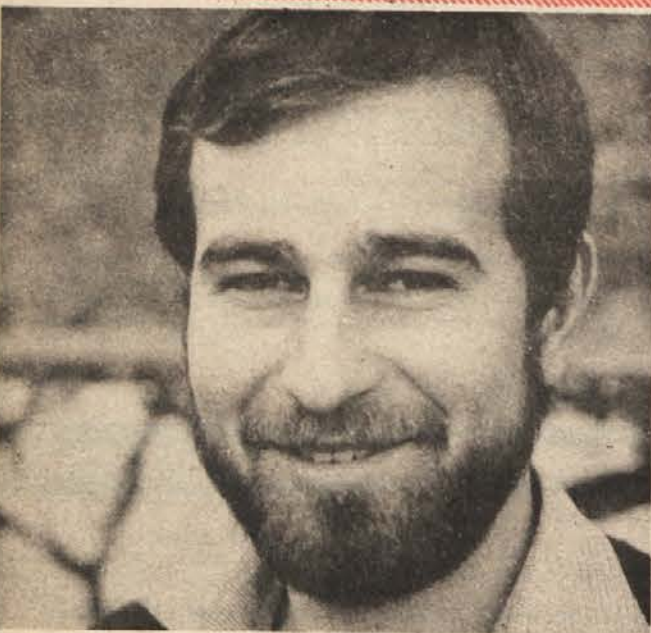
V 78. letu nas je zapustil dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

FRANC SLAK

iz Koroške vasi

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom Pakarjevim, Jakševim in ostalim vaščanom, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in spremili pokojnega na zadnji poti. Zahvaljujemo se zdravniškemu osebju kirurškega oddelka bolnice Novo mesto, župniku pa za opravljeni obred. Hvala vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje.

Žalujoci: žena Ana, sinovi Franc, Jože in Marjan, hčerke Marija in Anica, sestra Marija, vnuki, vnukinje in ostalo sorodstvo

Preporod metliške folklorne

Tudi površen poznavalec slovenske folklorne gotovo ve, da harmonika ne more spremljati belokranjskega ljudskega plesa, marveč da so Belokranjci od nekdanjih svojih plesalcev ob zvokih tamburice. Prav pomanjkanje tamburice pa je pred časom nekdanje znano in veljavno metliško folklorno skupino siromašilo, tako da je njena moč pešala.

Pred petimi leti pa se je začel preporod metliške folklorne skupine, ki so jo poimenovali po znanem metliškem rojaku Ivanu Navratilu. In da je v teh petih letih skupina, v kateri je danes okoli 25 aktivnih plesalk in plesalcev in tamburaški orkester, ki šteje 13 članov, v metliški ljubiteljski kulturni dejavnosti res veliko naredila, govori tudi najvišje občinsko priznanje, plaketa občine Metlika, ki jo bodo skupini izročili na današnji slavnostni seji v počastitev občinskega priznanja.

Če bo to visoko priznanje prevzel Stane Križ ali kateri drug član skupine, ni pomembno, gotovo pa ga ni ne tamburaša ne plesalca pa tudi kateregakoli drugega, ki pozna delo in uspehe folklorne skupine „Ivan Navratil“, ki ne bi 25-letnemu učitelju fizike in tehniški Stanetu Križu priznal, kar mu gre: veliko zaslug za vse, kar je metliška folklorna v zadnjih petih letih dosegla.

„Pet let je tega, kar nas je nekaj mladih vrstnikov sklenilo, da bomo ustanovili tamburaško skupino,“ preprosto pove Stane. „Plesalci so bili, tamburašev pa kakih deset let pred tem ne več.“ Mladi fantje so pobrali tistih nekaj tamburic, ki so se ohranile v šoli, kakšno

polovico potrebnih pa so si kar sami kupili. In tako je nastala tamburaška skupina, ki je prinesla preporod celotni metliški folklori. Preprosto, kajne? Vmes pa pet let rednih vaj, resnega dela, izpolnjevanja zastavljenih nalog, tudi nesporazumov in razhajanj, številnih nastopov doma in na gostovanjih. Samo letos so imeli že dvajset nastopov.

Vsekakor velja, da folklorna skupina od vseh v občini delujočih amaterskih skupin največkrat predstavlja Metliko na nastopih doma in na tujem. Z gostovanjem v tujini se mladi folkloristi vračajo tudi z visokimi priznanji, tako so na mednarodni prireditvi v Gorici zasedli prvo mesto, na podobni prireditvi v Avstriji pa so si med 52 folklornimi skupinami delili 2. do 7. mesto.

Medtem ko je bilo do sedaj veliko dela, od izbire programa do priprave skladb, plesov, organizacije vaj itd. v veliki meri na ramenih Staneta, si mladi vodja skupine želi, da bi posej skrbel le za vaje plesalcev in tamburašev, skratka, da bi bil programski in umetniški vodja, ostale naloge in obveznosti pa naj bi si porazdelili drugi člani. Poleg tega Križ na metliški šoli vodi folklorni krožek, vzgaja mlade plesalce in tamburaše, katerih najboljše del se kasneje priključijo metliški folklorni skupini.

Na koncu pa še to: za vse svoje delovanje si skupina tako rekoč ves denar sama zasluži. Bolj ljubiteljsko kulturno skupino v najlepšem in najbolj plemenitem pomenu besede bi res težko našli, in to ne samo v metliški občini.

A. BARTELJ

Na ekranih tragedija Ogenjce

Za dan republike prvič „Manj strašna noč“ – Zapis s tiskovne konference

„Vidiš, to je pa izdajalec Ernest Senčar,“ je nekdo iz ekipe TV Ljubljana pokazal Ivanu Mulacu igralca, ki je zaigral izdajalca v nadaljevanju „Manj strašna noč“. „Res mu je skoraj čisto podoben“, mu je odgovoril Ivan Mulac, eden izmed treh ranjencev, ki so preživeli pokol v partizanski bolnišnici Ognjca v Loškem potoku 31. julija 1942. „To si pa ti, Ivan,“ mu je predstavljal še drugega igralca, ki si je nato s pravim Ivanom podal roko.

Ta pogovor je tekel 19. novembra v telovadnici osnovne šole v Loškem potoku, kjer je RTV Ljubljana prikazala tretjo in četrto epizodo nadaljevanke „Manj strašna noč“, ki jo bodo začeli predvajati na televiziji na dan republike, 29. novembra ob 20. uri.

Scenarij za nadaljevanke, ki ima pet epizod oz. nadaljevanj, je napisal Dimitrij Rupel. Zamisel in dramaturško vodstvo je delo Saše Vuge.

POLITIČNA ŠOLA ZA MLADE

V organizaciji občinske konference ZSMS v Novem mestu že štiriindvajset dni poteka mladinska politična šola po A in razširjenem B programu za mlade iz združenega dela. V teh dneh pa se je začela tudi politična šola za mlade v vzgoji in izobraževanju ter iz krajevnih skupnosti. V vseh šestih programih se bo izobraževalo okrog 200 mladih iz osnovnih organizacij. Za sodelavce novinarskih krožkov v osnovnih šolah je občinska konferenca pripravila 36-urni novinarski tečaj.

Upravičene pritožbe v Ribnici

Občani opozarjajo na napake in zahtevajo pravico

Več pritožb (podpisanih in anonimnih) je bilo v zadnjem obdobju naslovljenih na organe v občini Ribnica in izven nje, nanašajo pa se predvsem na urbanistične oz. gradbene zadeve. Na zadnji seji občinskega izvršnega sveta so sklenili, da bodo zahtevali poročilo o teh zadevah, ki ga bodo nato obravnavali na eni prihodnjih sej.

Menili so, da gre že na osnovi sedaj znanih podatkov tudi za grobe kršitve nekaterih organov in da je treba ugotoviti posamezne krivice ali krivca in proti njim disciplinsko ukrepati. Iz razprave se je dalo sklepati, da gre lahko za nepravilnosti pri Projektivnem ateljeju, pri odgovornem občinskem upravnem organu oz. v okviru pristojne inšpekcijske službe. Kje je krivda za te primere, bodo zdaj ugotavljali.

Poudarili pa so, da je treba v bodoče pritožbe reševati sproti in odgovorno, saj bo tako škoda manjša, kot bo zdaj, če se bo izkazalo, da bo treba nekatere zgrajene objekte podreti, ker so črna gradnja.

J. PRIMC

Režiser je Andrej Stojan, urednik pa Marjan Brezovar.

Nadaljevanke je nastala na osnovi knjige „Partizanski zdravnik“ zdaj že pokojnega Aleksandra Gale-doktorja Petra, ki je izšla leta 1972. Ta knjiga in knjiga „Ogenjca“, ki ima podnaslov „Tragedija partizanskih ranjencev“, sta zbuvali med ljudmi in tudi med televizijskimi ustvarjalci vedno večje zanimanje za to partizansko bolnišnico oz. kraško jamo oz. „skalo, okrvavljeno s pogumno slovensko krvjo, ki se zato ne more nikoli okužiti.“

Nadaljevanke so posneli mesec dni pred rokom in z manj denarja, kot ga je imela ekipa na razpolago. Pri snemanju so nekateri metali ustvarjalcem debela polena pod noge, kot je dejal Saša Vuga, ko je pred predpremiero nagovoril polno telovadno dvorano gledalcev in poslušalcev, ki so sem prišli iz vsega Loškega potoka, iz ribniške in kočevske občine, Ljubljane in od drugod, med njimi pa sta bila edina še živeča ranjenca, ki sta preživela tragedijo v Ogenjci, Ivan Mulac in Ivan Snoj. Saša Vuga se je zahvalil za pomoč republiškega sekretariatu za notranje zadeve, JLA, prvoborcev ter prebivalcem Loškega potoka in okolice, ki so brez honorarjev sodelovali pri snemanju in vsem drugim, ki so pomagali pri snemanju nadaljevanke.

Nadaljevanke ima pet delov. V prvem bomo spoznali dr. Petra in ranjence, ki prihajajo v partizansko bolnišnico. Drugi prikazuje začetek roške ofenzive julija 1942. Tretji in četrti del, ki so ju prikazali na predpremieri v Loškem potoku, govorita predvsem o tragediji. Peti, zadnji del pa govori predvsem o obračunu z izdajalcem.

Nadaljevanke im še posebno vrednost, ker ni nastala po izmišljeni zgodbi, ampak po resničnem dogodku, ko so se ranjenci v kraški jami zavestno odločili, da rajši umrejo od krogel lastne bolničarke, kot pa da bi padli v roke sovražniku. Zaradi te odločitve, ki so jo sprejeli in izvršili v kraški jami, je tudi naslov na-

daljevanke „Manj strašna noč“, verz, vzlet iz Prešernovega „Krst pri Savici“. Na tiskovni konferenci je Saša Vuga dejal, da so taka junška dejanja redkost v Jugoslaviji, Evropi in svetu, oziroma jih sploh (tako velikih) ni, razen morda na Japonskem. Ogenjca je bila dolgo skrta, pozabljena, vendar vse dobre stvari nekoč pridejo na svetlo, zmagajo. Tudi Ogenjca se že dviga iz doslej skoraj neznane kraške jame v prvovrsten slovenski spomenik. V jami Ogenjca še vedno počivajo bolničarka Mimica (v nadaljevanju ji je ime Anica) in nekateri tovariši, ki so se odločili, da reje umro od prijateljske kot od tujčeve roke.

Tudi dr. Metod Mikuž je na tiskovni konferenci film pohvalil in poudaril, da gre za čudovito delo, ki ga je gledal z globokim sočustvovanjem. Dejal pa je tudi: „Zakaj to prekleto narodno izdajstvo vlečete kot traku? Pustite to pri miru. Mi smo zmagovalci...“ Predlagal je še, naj bi v filmu črtali najbolj grozne prizore, kako Italijani pobijajo ranjence. Domači borci pa so poudarili, da je bilo veliko takih pobijan in še hujših, za katere naš narod še ne ve, in da je prav, da ostane film neokrnjen. Dr. Mikuž je nato dejal, da bomo zmagali le s humanizmom in da si ne smemo želeti nobene vojne več, še posebno pa ne revolucije, ko popuste vse zavore in ko gre brat proti bratu, sin proti očetu.

Oba preživela ranjenca, Ivan Mulac in Ivan Snoj, sta menila, da so dogodki v glavnem pravilno prikazani. V posameznih razgovorih so prišli nato na dan še nekatere podrobnosti, ki so bile prej prikazane oz. povedane bolj megleno, predvsem tisto, „o metanju polen pod noge“. Nekateri partizanski zdravniki so bili namreč proti prikazovanju nadaljevanke, take kot je, češ da partizanska saniteta ni pravilno prikazana. Vendar je končno zmagalo prepričanje, naj gre nadaljevanke med ljudi taka, kot je.

JOŽE PRIMC

RANJENCA IN MIMICA – Preživela ranjenca iz Ogenjce Ivan Mulac (levi) in Ivan Snoj z igralko, ki je upodobila bolničarko Mimico (v nadaljevanju ji je ime Anica), fotografirani po predpremieri v Loškem potoku.

DRAGE NARODNE NOŠE

Očitno je vsa ljubiteljska kulturna dejavnost že vnaprej obsojena, da se bo pri svojem delu kar naprej ubadala s pomanjkanjem denarja. To že od vsega začetka ni prizaneseno tudi eni najkvalitetnejših in najuspešnejših skupin v metliški občini, folklorni skupini „Ivan Navratil“. Pred leti so si zadali nalogo, da bodo naštevali vse belokranjske plesove, vendar tega ambicioznega načrta še niso izpolnili, tudi zaradi pomanjkanja denarja ne. Če bi hoteli plesati vse plesove, bi morali imeti več kompletov narodnih noš, poleg sedanje vsaj še bojanško in starotrško. En komplet pa bi jih stal 150 do 200 tisočakov, toliko denarja pa skupina, ki svojo dejavnost v glavnem sama financira, nima.

PROTI GROBOSTI – Dr. Metod Mikuž je na tiskovni konferenci dejal, da bi on iz filma črtal nekatere najbolj grobe prizore. Poudaril pa je tudi, da je zadovoljen, ker se upa slovenska filmska umetnost lotiti take teme.

Priznanja soustvarjalcem nadaljevanke

Loški potok hvaležen vsem, ki so pripomogli, da bo ves svet zvedel za junško zgodovino teh krajev

Na predpremieri televizijske nadaljevanke „Manj strašna noč“, ki je bila 19. novembra v Loškem potoku, se je Saša Vuga v imenu televizijske ekipe zahvalil domačinom za pomoč pri pripravi na snemanje in snemanju vsem prebivalcem Loškega potoka in družbeno-političnim organizacijam v tej KS. Pismeno priznanje je prevzel v imenu vseh organizacij Ivan Lavrič.

Domačini pa so ob tej priložnosti podelili darila v znak priznanja (ribniške pušeljce) preživelim ranjencem iz bolnišnice Ogenjca Ivanu Mulacu in Ivanu Snoju, ženi tretjega preživlega ranjenca, zdaj že pokojnega Vinka Smolnikarja, pobudniku za snemanje te nadaljevanke Saši Vugi, kompozitorju filmske glasbe Bojanu Adamiču, režiserju Andreju Stojanu, igralcem Janezu Hočevarju-Rišetlu, Marku Simiču, Tanji Pobežnik ter več drugim igralcem in članom televizijske ekipe.

Predstavniki televizijske ekipe so se zahvalili domačinu Karlu Mikuliču, ki je leta in leta deloval pri odkrivanju Ogenjce, njeni spomeniški ureditvi in pomagal pri snemanju filma. Zahvala ekipe je veljala tudi drugim borcem in prvoborcem tega kraja, vojaški enoti, ki je sodelovala pri snemanju, sekretariatu za notranje zadeve in vsem tistim prebivalcem Loškega potoka in okolice, ki so kakorkoli pomagali, da je bila nadaljevanke posneta, in to pred rokom in z manjšimi stroški, kot so bili predvideni.

J. P.

ZARADI NAFTNE KRIZE MANJ VOŽENJ

Od 2. decembra dalje bo po republiškem dogovoru tudi v dolenski regiji zmanjšan avtobusni medkrajevni in primestni potniški promet, kar zahteva pomanjkanje energije. Medtem ko bo v Sloveniji tovrstni potniški promet zmanjšani za 24.000 kilometrov voženj na dan, bo na območju podjetja Gorjanci Strazha le 900 km ukinjjenih voženj. Ukinjene bodo tiste avtobusne linije, ki niso vezane na prihod ali odhod delavcev na delo in tiste, ki so doslej pokazale najmanj rentabilnosti. Od 2. decembra dalje bosta do Ljubljane vozila iz Novega mesta dva avtobusa manj, 18 dnevni voženj bo ukinjjenih na progi Novo mesto – Cerovec, 3 voznje na relaciji Skočjan – Senjtnemelj in vse voznje na progi Črnelci – Petrova vas – Ručecna vas.

Atomi ne tresejo Krškega polja

Vznemirjenje prebivalcev okoli jedrske elektrarne – Na izrednem zboru krajanov so vzroke potresnih sunkov pojasnjevali strokovnjaki Seizmološkega zavoda

Med 6. in 14. novembrom letos so prebivalci Krškega polja občutili več potresnih sunkov različne jakosti in v različnih časovnih presledkih. Predvsem je bilo tresenje čutili na zelo majhnem območju v naseljih Spodnji Stari grad in Libna, torej v neposredni bližini jedrske elektrarne. Zato se je med prebivalci raznesel glas, da tem sunkom niso vzrok naravne sile, temveč dogajanja v elektrarni.

Na zahtevo okoličanov je vodstvo KS Dolenjska vas konec preteklega tedna sklicalo izredni zbor krajanov, ki so se ga udeležili tudi strokovnjaki iz elektrarne in iz republiškega Seizmološkega zavoda v Ljubljani.

Oboji so vsako domnevno možnost, da bi bila jedrska elektrarna vzrok potresnim sunkom, odločno zavrnili. Dokazovali so, da bi ob vib-

racijah s takimi posledicami v okolju moralo elektrarno samo že zdavnaj raznesti, da Krško in Brežice stojita na potresnem območju, kjer so možni sunki z močjo do 9. stopnje po Mercallijevi lestvici, ter da je elektrarna v času, ko so prebivalci občutili nekatere izmed sunkov, stala zaradi remonta.

Potresni sunki ne presegajo 4. do 5. stopnje po Mercalliju, epicenter pa je dokaj blizu površja, zato tresenje čutiljo samo prebivalci bližnjih krajev.

Glede na to, da tresenje ni prenehalo in se glasovi o krivdi jedrske elektrarne Krško še vedno širijo, je o problemu 16. novembra razpravljala tudi osnovna organizacija ZK. Ob udeležbi vodstev vseh družbeno-političnih organizacij v krajevni skupnosti so udeleženci razprave sklenili, da je treba dvomom in morebitnim lažnim glasovom narediti konec. Če bo potrebno, so sklenili, bodo zagotovili tudi 24-urno prisotnost krajanov v jedrski elektrarni, da bi jim s tem omogočili neposredno preverjanje resničnosti trditve o vzroku tresenja tal. Od jedrske elektrarne bodo zahtevali tudi čim-

prejšnjo namestitve dovolj občutljivih seizmografskih naprav.

IVAN KASTELIC

Razcvet kulturnih prireditev

Repičani so pripravili proslavo ob stoletnici smrti svojega velikega pesnika Jožeta Trpina. Bolje rečeno, na genija in njegovo delo se je spomnil Jožič Repič, kulturniški zanesenjak, ki so se mu sicer prebivalci Repičeve drage za hrbtom nasmičali, saj se jim je zdel prismuknjen, ker se mu je še dalo brati knjige, poslušati klasiko in hoditi k filmskim ter gledališkim predstavam, namesto da bi si zgradil bajtico, vrt okoli nje in si kupil spodoben avto. Ob praznovanju stoletnice je nastopil pevski zbor, igrala je godba na pihala, osnovnošolska mularija je recitirala, folklorja je

zaplesala nekaj ljudskih plesov, tamburaši pa so zaigrali Grka Zorbo in Moj papa. Potem so ljudje odšli domov: najprej objavljene občinske glave, nato še drugo ljudstvo. Prespana noč jim je izbrisala spomin na Jožeta Trpina, a na svečanost tudi. Vendar ne vsem.

Najprej je moral napisati poročilo o kulturnem življenju v Repičevi dragi mladinec tovariš Mladič, nato tovariš Socialistič, za njim tovariša Kulturnič, kmalu za tem predsednik krajevne skupnosti tovariš Zaspantič, pa še tajnik zveze kulturnih organizacij tovariš Ama-

terič in nazadnje še tovariš Izvršnik.

Vsi: Mladič, Socialistič, Kulturnič, Zaspantič, Amaterič in Izvršnik so natipkali izčrpano poročilo o tem, kako je pripravila njihova organizacija uspelo proslavo ob praznovanju stoletnice smrti velikega pesnika, rodoljuba in genija Jožeta Trpina, proslavo, na kateri so nastopila ljubiteljska društva iz cele Repičevine. Posebej so podčrtali nastop osnovnošolskih otrok, češ da so z recitiranjem privabili gledalstvo solze v oči, niso pa pozabili omeniti tudi prefinjenega petja pevskega

zboru, uigranost godbe na pihala, prvobitnost plesov folklorne skupine ter zvonkost tamburaškega orkestra. Zahvaljene ovojnice s poročili so odromale v Belo mesto.

Po teh tednih so prejeli Mladič, Socialistič, Kulturnič, Zaspantič, Amaterič in Izvršnik iz Belega mesta pisma, v katerih je pod uradno glavo pisalo, da jim gredo vse pohvale za razcvet kulturnega življenja v Repičevi dragi. „Razveseljivo je to,“ je stalo v pismih črno na belem, „da je tako majhen kraj, kot je Repičevina, počastil spomin enega največjih sinov našega roda, Jožeta Trpina, kar s šestimi umetniško dognanimi prireditvami.“

TONI GAŠPERIČ